

Poziv
politiki
in našim
bralcem

DUŠAN UDOVIČ

Z naglimi koraki se bližamo koncu leta, ki je bilo težavno, tudi za naše ljudi in ustanove. Spodbudno bi bilo, če bi vsaj za prihodnje kazalo kaj bolje, a takih znakov še ni videti na obzorju. Še vedno lahko predvidevamo težave, tudi za ustanove, katerih življenje je v pretežni ali vsaj dobršni meri odvisno od javnega denarja. Tudi če vsak dan ne bijemo na plat zvona, ne pomeni, da nam gre kot po olju, daleč od tega.

V zadnjem času sem bil pogost v dilemi, kako naj v časopisu poročamo o javnih prispevkih. Pravica do informacije je neodtujljiva, to vsekakor. A kaj, ko si marsikdo takšne informacije tolmači po svoje. Tako se zgodi, da ko objavimo novico, ki bolj pozitivno govorí o finančnih prispevkih, takoj naletimo na komentarje v stilu »ben, zdaj ste dobili denar, ali niste zadovoljni?« Nesporazumov in poenostavljanj je kar nekaj, zato gre nekatere stvari povedati, vsaj kar zadeva naš dnevnik.

Najprej moramo poudariti osnovno dejstvo, da smo še vedno v popolnem primežu finančne križe in hudo okleščenih javnih sredstev za založniški sektor. Dejstvo, da izhajamo in naročniki redno dobivajo časopis na svoje domove, gre pripisati kriznemu upravljanju začožniške hiše, ki mora obdržati uravnoveženo bilanco klub močni redukciji državnih prispevkov. Venadar še tak napor ne more narediti čudežev. Ostaja v veljavni solidarnostna pogodba, novinarsko in drugo osebje dela v težkih pogojih in v okrnjenem sestavu, dejansko gre za vsakodnevni boj za obstanek.

Tega ne pišem zaradi jamrana, temveč zato, ker se morajo prisotni politični forumi na deželnih in državnih ravni zavedati, da položaj časopisa ni rešen in smo da-leč od pogosto izrečenih načelnih obvez, da je treba manjšinskemu dnevniku zagotoviti rešitev in prihodnost. Mi bomo naredili vse, kar je mogoče, da klub težavam zagotovimo našim bralcem čim dostenjejši časopis, a država in politika naj nujno naredita svoje, kajti brez tega ne bo šlo.

Smo tudi tik pred začetkom naročniške kampanje za leto 2014. Prepričani smo, da nam bodo bralci in naročniki tudi tokrat potrdili zaupanje, kajti brez njih ni časopisa. Vse pozivamo, naj nam ostanejo zvesti, kajti prav zaradi njih je Primorski dnevnik v svoji skoraj sedemdesetletni zgodovini zmogel večkrat dokazati, da je voljan in sposoben premagovati ovire, pa naj bodo še tako zahtevne. Tudi tokrat jih bomo, z vašo pomočjo, cenjeni bralci in naročniki.

AZIJA - Še nepopolni podatki o žrtvah najmočnejšega viharja, kar jih pomni človeštvo

Tajfun razdejal Filipine Že več kot tisoč mrtvih

KULTURA
**Mladi pianist
Gadžijev dobitnik
Nagrade Venezia**

Mladi goriški pianist Alexander Gadžijev, član glasbene šole Emila Komela, je zmagovalec prestižnega državnega tekmovanja za pianiste Premio Venezia 2013, ki ga razpisuje organizacija fundacija beneškega gledališča La Fenice pod pokroviteljstvom predsedstva italijanske republike. 18-letni Gadžijev, njegov otce je že 20 let profesor na šoli Komel, se je uveljavil med 72 kandidati. Uspeh mu je poleg denarne nagrade 30.000 evrov navrgel vabilo za nastop na mnogih koncertih.

ŠTEVERJAN - Dramska družina F.B. Sedej Števerjancem zmaga na festivalu v Srbiji

MANILA - Ena največjih neurij v zgodovini, tajfun Haiyan, je na Filipinih zahteval več sto življenj, najbrž precej preko tisoč. Žal gre še za nepopolne številke. Neuralne podatke o smrtnih žrtvah je sinoči posredoval filipinski Rdeči križ, ki navaja lokalne vire.

Haiyan je filipinska otoka Leyte in Samar dosegel v petek in to s hitrostjo vetrov do 313 kilometrov na uro in občasnimi sunki s hitrostjo kar do 378 kilometrov. Zaradi tajfuna, ki je izklapljal električno in telekomunikacijske povezave, se je na varno umaknilo več kot pol milijona ljudi. Zaprte so šole in uradi ter 12 letališč, prekinjen je tudi trajektni promet.

Tajfun medtem nadaljuje svojo pot, nanj pa se že intenzivno pripeljajo v Vietnam, ki naj bi ga Haiyan dosegel danes. Evakuirali so že več kot 200 tisoč ljudi, ki so jih preselili v zavetišča.

Na 22. strani

Boj Občine Trst proti nasilju nad ženskami

Na 3. strani

Čok poenotil DS na Tržaškem

Na 2. strani

Trst: mladi zasedli nekdanjo vojašnico

Na 4. strani

Poplave v Sloveniji

Na 8. strani

Krminčan podrl pešca in zbežal

Na 9. strani

Odkup zlata
Poštenost in transparentnost

Franco Ora Più
Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino
Fernetiči 14
Tel. 334 26 56 119
S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.
Certificirana elektronska tehnika
Plačamo na stotino grama
Fernetiči 14
Ulica Vergerio 9
Žavlige (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco 23
Cervignano - Ulica Garibaldi 44

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet
pooblastilo tudi upokojene zdravnike
za izdajo zdravniških potrdil
o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej ponovno izdaja

zdravniška potrdila za vozniški izpit,

še vedno v ul. Rossetti 5,

vsak dan od 10h do 12h

in od 15h do 17h.

Ob sobotah pa od 10h do 12h.

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

Evergreen snc
TUTTO
GIARDINO

POPUSTI **0%**

**TOTALNA
RAZPRODAJA**
zaradi selitve

10%-70%

do: 31. 12. 2013

**Ul. Dragotin Kette, 4
Bazovica (Trst)**

POLITIKA - Demokrati potrdili pokrajinskega tajnika

Štefan Čok je poenotil vse strankine komponente

Štefanu Čoku je uspelo to, kar ni uspelo številnim njegovim kolegom drugod po Italiji. Znova izvoljeni pokrajinski tajnik Demokratske stranke je namreč poenotil vse notranje strankine komponente, ki se bodo sedaj posmerile oziroma spopadle za izvolitev državnega tajnika. Čok, ki se bo najbrž opredelil za Giannija Cuperla, je zahvalil in dosegel, da se krajevno raven loči od državne. To svojo povezovalno vlogo lahko upravičeno ocenjuje kot politični uspeh.

»Novi stari« tajnik je na včerajšnji umestitveni seji pokrajinske skupščine izrazil prepričanje, da je mogoče ohraniti enotnost DS ob spoštovanju različnosti. To ni in ne bo lahko, Čok, ki se je udeležil vseh kongresov krajevnih krožkov (skupaj jih je enajst) pa si je zadal ta ambiciozni cilj. Zavzel se je za korenito prenovo ne le strankine politike, temveč tudi njenih vodilnih kadriv, kar se na Tržaškem že izvaja. Leva sredina, ki dejansko upravlja vso pokrajino, ima velike odgovornosti, ki izvirajo od zaupanja volivcev. Prihodnjo pomlad bodo volitve v zgorniški, repentabriski in dolinski občini, obenem tudi evropske. Glede teh je primerno, da se DS poveže s sorodnimi strankami v Sloveniji in Hrvaški.

Problem številka ena je vsekakor velika gospodarska kriza s posledično socialno stisko. Na tem področju bo treba narediti še več, je podčrtal Čok, kar velja tudi za vse bolj negotovo prihodnost Trsta. Omenil je staro pristanišče, a tudi kulturno stvarnost, pri čemer je povalil predstavo o ezulih Simoneja Cristicchija v Rosettijevem gledališču. Tajnik je prepričan, da Trst - kljub vsem težavam - premošča razkole, ki jih je ustvarila boleča polpretekla zgodovina.

Za novo predsednico pokrajinske skupščine je bila izvoljena Alessia Cozzzi, ki je nadomestila Marino Guglielmi. Od vidnejših politikov so se v razpravi oglasili župan Trsta Roberto Cosolini ter parlamentarca Francesco Russo in Tamara Blažina, ki sta spregovorila predvsem o državnih političnih situacijah. Na skupščini je v imenu Slovenske skupnosti pozdravil Igor Švab, ki je pozitivno ocenil sodelovanje med strankama.

KROMA

Včerajšnje skupščine Demokratske stranke so se udeležili vsi najvidnejši krajevni predstavniki stranke

DEMOKRATSKA STRANKA - Pokrajinska skupščina

Sedaj boj med Cuperlom in Renzijem Uspeh (22. odst.) Civatijeve skupine

Pokrajinska skupščina DS šteje osemdeset članov in članic, ki so bili izvoljeni na sekcijskih kongresih. 63 (78 odst.) članov pripada navezi pristašev Giannija Cuperla in Mattea Renzija, 22 odst. glasov (17 članov) pa je po sekcijsah dobila komponenta, ki se sklicuje na tajniškega kandidata Giuseppeja (Pippa Civatija), čeprav so se nekateri njeni zastopniki »pomešali« z večinsko listo. Gre vsekakor za presenečenje, saj Civati še nikjer ni prejel tolikšne podpore kot v tržaški pokrajini. Med njegovimi pristaši vsaj doslej ni vidnejših Slovencev, ki se bodo - kot kaže - v glavnem opredelili za Cuperla oziroma za Renzija.

22 odst. za Civatija je trenutno edini podatek o razmerju sil znotoraj krajevne DS, medtem ko še ni mogoče preveriti razmerja med Renzijem in Cuperlom. Njuni pristaši so se namreč

ŠTEFAN ČOK

»zlili« v podporo tajniku, nekateri člani pokrajinske skupščine pa se še niso opredelili o državnem tajniku. Prava bitka se o tem začenja od danes naprej. Najprej na skupščinah krožkov (izbrali bodo tri kandidate, iz igre bo skoraj gotovo izpadel evroposlanc Giovanni Pittella), odločitev pa bo padla na primarnih volitvah 8. decembra, ki so odprtega značaja. Volili bodo lahko vsi,

ki bodo pristali na politične in idejne smernice DS.

Danes je zadnji dan včlanjevanja v stranko, saj se jutri začenja obdobje »zamrznitev«, ki jo je Rima odredil Guglielmo Epifani. Tajnika so k temu prisili škandali napihnjenega včlanjevanja, ki mečejo veliko senco nad potekom priprav na decembrsko izvolitev novega vodje DS. Iz Furlanije-Juliske krajine doslej ne poročajo o nepravilnostih in o sumljivih porastih članskih izkaznic.

Cuperlo in Renzi sta pristala na prekinitev včlanjevanja v upanju, da nepravilnosti in goljufije ne bodo dokončno zasenčile primarnih volitev. Civati pa zamrznitev včlanjevanja označuje kot noro odločitev, »saj se s tem DS zapira vase in ustvarja pogope, da bodo o usodi stranke odločali notranji aparati.«

S.T.

Sedemnajst priseljencev na Krasu

Tržaška mejna policija je v preteklih dneh na Krasu zalotila 17 nezakonitih priseljencev starih od 19 do 40 let. Gre za 15 Eritrejcev, enega Somalca in enega Sudanca (med njimi sta bili tudi dve ženski) brez ustrezne dovoljenja za bivanje v Italiji, ki so jih sile javnega reda zasledile po manjših skupinah in nato odvedle na kvesturo. V Italijo so se pripeljali s kombiji iz Srbije.

Poostren nadzor policije po mestu in v Miljah

»Iz varnostnih razlogov« je tržaška policija poostrial nadzor tako v mestnem središču kot tudi v sosednjih miljski ter dolinskih občin. Tu je v petek popoldne ustavila več vozil in dodelila precej glob. V mestu pa je nadzor usmerila zlasti na lokal Etnoblog na nabrežju (pri kopališču Ausonia), kjer je v zadnjih časih prišlo do izgredov in so zasačili marsikoga z marihuano ali kokainom v žepu. V noči na soboto so v lokalnu na tleh našli zavojček z marihuano, upravitelja pa so povabili na kvesturo, ker sprejema veliko več gostov od tega, kar dovoljujejo predpisi.

V avtomobilu skrival ukradeno blago

Tržaški karabinjerji so v noči na soboto pri Trgu Garibaldi ustavili avtomobil s tujo evidenčno tablico. Za volanom je sedel romunski državljan N.V. brez stalnega bivališča. Med pregledom so v prtljažniku našli 40 čokolad, 50 konfekcij ličil in številna nova oblačila. Ugotovili so, da gre za ukradeno blago: čokolade je moški ukradel v trgovini pri železniški postaji, ličila v drogiji v Ul. Battisiti, oblačila pa v trgovini Coin. Prijavili so ga zaradi kraje.

O prostocarinskem območju jutri v DSI

Skoraj ne mine teden, da se ne bi v krajevnem tisku pojavilo mučno vprašanje prihodnosti tržaškega starega pristanišča. Na dan prihajajo najrazličnejši predlogi, ki vsi kažejo jasne znake spekulacije ali nepoznanja resničnega stanja in tržnih možnosti, predvsem pa nespoštovanja izvirnega statusa pristanišča, ki ima mednarodno veljavo.

Tržaško pristanišče ima staro zgodovino, a šele v začetku 18. stoletja je avstrijski cesar Karel VI izdal odločbo, po kateri je bilo kroženje po Jadranu prosto, avstrijsko ladjevje je bilo zaščiteno in vsak, ki ga je oviral je bil upoštevan kot gusar. S tem se je položaj Benetk poslabšal in Trst je leta 1719 postal, skupaj z Reko, prostocarinska luka, kjer je bilo blago oproščeno carine. Ta poseben položaj luke je privabil trgovce iz Sredozemlja in Evrope in Trst je v začetku 20. stoletja štel več prebivalcev kot danes. Po drugi svetovni vojni so z Mirovno pogodbo leta 1947 ponovno zakoličili prostocarinsko luko, tokrat tudi za proizvodne strukture. V pristanišču so se naselili trgovci in industriji.

Londonski sporazum je leta 1954 potrdil ureditev tržaške luke in tudi ustanovna pogodba Evropske skupnosti iz leta 1957 je to spredela. Zato krajevna pravila prevladajo nad evropsko zakonodajo. ZDA uvrščajo tržaški Free Port v seznam pozitivnih »offshore«.

Ta tematika bopredmet južnišnjega srečanja DSI v Peterlinovi dvorani, kjer bosta govorila mednarodni finančni operater dr. Peter Regent in odvetnik dr. Peter Močik. Začetek ob 20.30.

Ul.Molino a Vento spet odprta za promet

Dela so trajala toliko, kolikor so napovedovali in Ulica Molino a Vento je od včeraj po dveh mesecih spet odprta za promet. Podjetje Acegas -Aps je namreč 9. septembra povsem zaprlo ulico, da bi lahko začelo z deli za obnovno plinskega omrežja. Promet je bil preusmerjen po Sv.Jakobu, kar je povzročilo večje zastoje zlasti pred uro kosila oz. v poznih popoldanskih urah. Dela so se končala torej v roku in ulico so seveda na novo tudi asfaltirali.

OBČINA TRST - Zaključujejo se obnovitvena dela

Maja 2014 odprtje muzeja Diego de Henriquez?

V Ulici Cumano, kjer tržaška občina ustvarja »muzejski pol«, se v teh dneh zaključujejo obnovitvena dela Mestnega vojnega muzeja za mir Diego de Henriquez. V muzeju, ki stoji v bližini naravoslovnega muzeja, bo na ogled bogata dediščina tržaškega raziskovalca in zbiratelja. Včeraj sta si prostore ogledala občinski odbornik Andrea Dapretto in ravnateljica mestnih muzejev Maria Massau Dan. Izrazila sta zadovoljstvo nad potekom del, ki so se začela marca 2012: obnovljen je bil en paviljon (v načrtu imajo obnovo še dveh, za katere občina že razpolaga s potrebnimi sredstvi), v njem bodo postavili prvo razstavo, ki bo posvečena stolnici prve sestovne vojne. Odprli naj bi jo 2. maja 2014, na dan, ko poteka 40. obletnica zbirateljeve smrti.

OBČINA TRST - Niz dogodkov o ženskah v medijih in družbi

»Nasilje nad ženskami je žal kulturni problem«

V torek srečanje z Lorello Zanardo, soavtorico odmevnega dokumentarca *Il corpo delle donne*

Tržaška podžupanja Fabiana Martini je prepričana, da nasilje nad ženskami ni, kot nas skušajo nekateri prepričati, modni fenomen, ampak družbeni in kulturni problem, ki ima globoke korenine in s katerim predolgo sobivamo. Res pa je, da so ga italijanski mediji odkrili še v zadnjih letih, kot je žal prav tako res, da ga novinarji marsikdaj obravnavajo na napačen način.

»Prepričana sem, da imajo sredstva javnega obveščanja še vedno precejšen vpliv, saj javnosti posredujejo tak ali drugačna sporočila,« pravi podžupanja, ki je tudi sama novinarka. »In če nasilje enačijo z »raptusom« ljubosumja ali celo prevelike ljubezni, mladim in manj mladim posredujejo napačno sporočilo. Vsega seveda niso krivi mediji, nekateri podatki pa se mi zdijo res neverjetni in skrb vzbujajoči. Iz raziskave, ki so jo pred nekaj leti opravili med mladimi iz naše dežele, na primer izzhaja, da že nekateri najstniki izvajajo kontrolo nad svojimi zaročenkami in da jo one sprejemajo ali celo opravičujejo kot dokaz zanimanja oziroma ljubezni.«

Podžupanja meni, da gre za »problem kulturne narave, ki je posledica nekaterih splošno razširjenih stereotipov, ki nam jih posredujejo oglaševalne agencije: v reklamnih spotih so ženske, seveda z urejenim in večkrat seksualiziranim videzom, vedno predstavljene kot tiste, ki servirajo pri mizi in opravljajo vsa hišna dela. Zato se najbrž ne bi smeli čuditi, če sedemnajst ali osemnajstletniki trdijo, da je »naravno«, da so hišna opravila ženska zadeva ...«

Z željo, da bi po svojih močeh pomogla k odpravljanju tovrstnega škodljivega razmišljanja, predvsem pa k odpravljanju nasilja nad ženskami, je tržaška občinska uprava dala pobudo za vrsto zanimivih dogodkov in dejavnosti. Tako je na primer v četrtek in petek v policinski šoli pri Sv. Ivanu preko petsto dijakom tržaških višjih šol ponudila gledališko predstavo Luna di mele in delavnico o ženski vlogi v današnji družbi (v sredo ob 20.30 si bo mogoče predstavo, tokrat na pobudo SKP, ogledati tudi v Ljudskem domu v Podlonjerju).

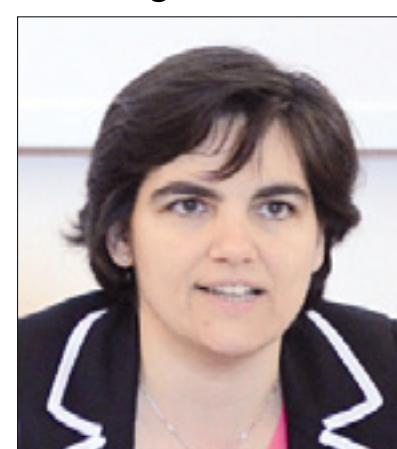
»V torek pa bomo v Trstu gostili Lorello Zanardo, soavtorico odmevnega dokumentarca *Il corpo delle donne*, ki bo v auditoriju muzeja Revoltella (ob 17. uri) spregovorila o tem, kako mediji upodabljajo ženske. Srečanje je javno, predavateljica pa je izrazila željo, da bi se ga udeležili v prvi vrsti vzgojitelji in učitelji. Mlade je treba namreč naučiti, naj s kritičnim očesom opazujejo podobe, ki jih vidijo na televiziji ali plakatih, ki prekrivajo mestne zidove.«

Do žensk nespoštljive reklame so tako razširjene, da je mladim in manj mladim večkrat težko prepoznati žaljive elemente. Prav tako pa ni vedno enostavno razumeti signalov, ki kažejo na nasilje med partnerji ali v družini. Podžupanja je zato ponosa na niz univerzitetnih predavanj o nasilju, ki jih je letos uvelia tržaška univerza: 30-urni tečaj (6 kreditov) spada v triletni študij so-

BOLJUNEC Praznovanje 40-letnice TFS Stu ledi

Tržaška folklorna skupina je preplešala 40 let. Slovesen jubilej bo praznovala **danes ob 17. uri** v gledališču Franceta Prešerena v Boljuncu s prireditvijo *Čez tri gore, čez tri dole* v sodelovanju z ZSKD in pod pokroviteljstvom Občine Dolina.

Folklorno veselico bodo oblikovali gostje iz Predgrada ob Kolpi, istrska glasbena skupina Vruja ter seveda gostitelji - plešalci in pevki Stu ledi. Gostje iz Poljanke doline bodo nastopili z belokranjskim spletom in razigrano polko, skupina Vruja pa z istrskimi melodijami, jubilanti pa bodo postregli s tržaškimi in istrskimi plesi.

Podžupanja Fabiana Martini KROMA

žili vsi zaposleni, ožja skupina pa je nato poglobila znanje s pomočjo strokovnjakov, ki delajo na terenu, na primer v združenju Goap in bolnišnici Burlo. To izobraževanje je bilo zelo koristno in je že obrodilo sadove, saj so usposobljeni redarji sedaj bolj senzibilni in lažje prepoznojo indice, ki kažejo na nasilje za domačimi zidovi. Da gre za koristno pobudo priča tudi nagrada za najboljši projekt, ki nam jo je konec oktobra v Firencah podelilo združenje italijanskih občin ANCI.«

V pondeljek, 25. novembra, ki ga je OZN razglasil za mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami, pa bo tržaško županstvo gostilo krajski gledališki monolog o »ženskomoru« s pomenljivim naslovom Dokler naju smrt ne loči (Finché morte non ci separi). V njem bo nastopila igralka Sara Alzetta, monolog pa bo istočasno na sporednu v raznih italijanskih mestih. (pd)

NARODNI DOM - Slavistično društvo

Tečaj o novostih slovenskega pravopisa

13. novembra se bo v mali dvorani Narodnega doma pričel letošnji jezikovni tečaj, ki ga že tradicionalno organizira Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm: vodil ga bo strokovnjak dr. Peter Weiss. V treh srečanjih nam bo dr. Weiss predstavil novosti slovenskega pravopisja in odgovarjal na vsa vprašanja o pravopisu, ki nas spravijo v dvom, ko vzamemo pero v roko. Kdor se misli udeležiti tečaja, lahko pripravi doma že cel seznam pravopisnih dvomov. Srečanja bodo potekala ob sredah in sicer 13., 20. in 27. novembra od 17. do 19.ure. Kotizacija znaša 30 evrov za nečlane društva in 20 evrov za člane.

Peter Weiss je bil rojen 6. marca 1959 v Celju. Študij slovenskega jezika s književnostjo je končal na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. V letih 1984-1986 je bil gostujuči lektor slovenskega jezika na Univerzi Karla Marx-a v Leipzigu

PETER WEISS
KROMA

(in na Humboldtovi univerzi v Berlinu). Od leta 1987 dela na Inštitutu za slovenski jezik Franja Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani, od leta 1999 v dialektološki sekiji. Teoretično in praktično se ukvarja s slovenskim (narečnim) slovaropisjem, pa tudi s posameznimi pravopisnimi in zgodovinskimi vidiki knjižnega jezika.

V Gropadi dalmatinsko martinovanje

V Gropadi bodo pri kulturnem društvu Skala tudi letos organizirali že tradicionalno martinovanje. V petek, 15. novembra, (ob 20.30) bo v grojskem Kulturnem domu Skala koncert vinskih in dalmatinskih pesmi. Za dobrodošlico bo najprej zapel domači MePZ Skala Sloven, pod takirko Jarija Jarca. Nato bosta na oder stopila gostujuča zbera - moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice (vodi jo dirigent Anastazija Purič) in moški pevski zbor Vesna iz Križa z zborodvodjo Radom Miličem. Križani se bodo predstavili s programom dalmatinskih pesmi. Za konec bo še primerna martinova zakuska.

Danes hvaležnica v stolnici sv. Justa

Slovensko pastoralno središče v Trstu sporoča, da bo letosnjša skupna hvaležnica z naslovom Oznanjevanje in pričevanje za vero ni zadeva le nekaterih, temveč tudi moja, tvoja, vsakega izmed nas danes ob 16. uri v stolnici sv. Justa. Slovesno bogoslužje bo ob soštevanju slovenskih duhovnikov vodil tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi. Poleg združenega cerkvenega pevskega zbera bodo pri mašni daritvi sodelovali še pevski skupini SZSO, narodne nošče ter prinašalci darov.

DORČE SARDOC
ONLUS
Sklad | Fondazione

Upravni odbor sklada obvešča, da je na spletni strani sklada www.skladssardoc.it objavljen razpis za dodelitev stipendij za šolsko leto 2013/2014. V letošnjem letu je razpisanih pet stipendij v znesku petsto evrov, za učence Državne dvojezične osnovne šole v Špetru, pet stipendij v znesku tisoč petsto evrov za univerzitetne študente in stipendija v znesku tri tisoč eurov, za podiplomski študij ali specializacijo.

Sklad »D.Sardo« se zahvaljuje vsem, ki s prispevkom »petih tisočink« omogočate skladu podelitev stipendij.

TRST NAGRAJUJE občane, ki se bodo najbolj izkazali

AcegasAps
Società del Gruppo Hera

Oddajmo odpadke v mobilne zbirne centre

19. oktobra

Prvi Okraj
Območje javnega parkiriša
»Mandrija« na Prosek

26. oktobra

Šesti Okraj
Rotonda del Boschetto
Območje parkirišča

9. novembra

Sedmi Okraj
Območje parkirišča pri
Rižarni pri Sveti Soboti

16. novembra

Šesti Okraj
Ul. Forlanini - Melara
Park šole »S. Pertini«

Urnik: od 9. do 17. ure.

Z oddajo odpadkov, predvidenih v pravilniku nagradne igre, v mobilne zbirne centre, prejmete dvojno število točk.

ZMAGAJMO IZZIV LOČENEGA ZBIRANJA

pravilnik je objavljen na spletni strani
www.acegas-aps.it

S pravilnikom smo dne 16.09.2013 seznanili pristojno Ministrstvo za Gospodarski Razvoj.
Skupni nagradni sklad za dobo treh mesecev (1.10.2013 - 31.12.2013) znaša 7.500 evrov + DDV.

TRIESTE TRASPORTI

TRIESTE TRASPORTI S.P.A.

IZVLEČEK JAVNEGA RAZPISA ZA DODELITEV STORITEV NA MORSKIH LINIJAH TRST-MILJE IN TRST-SESLJAN NA PODLAGI PODIZVAJALSKE POGODBE

Podjetje Trieste Trasporti S.p.A. namerava na podlagi podizvajalske pogodbe (prosto DDV-ja v skladu in po 14. točki 10. člena OPR št. 633/72 ter z nadaljnji spremembami in dopolnitvami), dodeliti storitev morskega prevoza potnikov za celoletno morsko linijo Trst-Milje (Lot 1, CIG 539797450F) in sezonsko linijo Trst-Sesljan (Lot 2, CIG 5397985E20), ki sta natančneje opisani v dokumentaciji razpisa.

Razpis, ki vsebuje vse potrebne informacije za udeležbo interesenti najdete na spletni strani www.triestetrasporti.it, v razdelku »Profil naročnika« (»Profilo di committente«).

Za morebitne dodatne informacije se povežite s komercialnim uradom (Servizio Commerciale) podjetja Trieste Trasporti S.p.A. (+39 040 7795351 - 391).

Prijave za udeležbo na razpisu z vsem, kar je navedeno v razpisni dokumentaciji, morate poslati do 12. ure dne 18.11.2013.

POOBLAŠČENI UPRAVITELJ
Cosimo Paparo

Odgovorni za postopek:
Dario Del Bo – Ulica dei Lavoratori, 2 – 34100 - TRST

UL.ROSSETTI - Skupina mladih zasedla vojašnico Vittorio Emanuele III

»Raje zasedena kot pa zapuščena«

Ob vhodu v vojašnico Vittorio Emanuele III v Ulici Rossetti visi od včeraj zjutraj večji transparent z napisom Zona Liberata di Trieste - ZLT. Skupina mladih iz socialnih centrov vse severo-vzhodne Italije, članov koordinacije višješolskih in univerzitetnih študentov s Tržaškega, prekernih delavcev in mnogo drugih je namreč dopoldne okupiralo ogromno površino, 12 hektarjev nekdanje vojašnice, ki je bila od leta 2008 polnoma zapuščena.

»O zasedbi smo dolgo razmišljali, saj menimo, da je zapuščen prostor nedvomno bolj koristen, če je kdo v njem. Celotno območje je državna last, ki je sicer na prodaj, vendar občinska, pokrajinska in deželna uprava nimajo denarja, da bi vse to odkupile, zato smo se aktivirali kar sami,« nam je povedal mlađi okupator, ki ni želel, da bi zabeležili njegovo ime. Potožil je, da je samo v Trstu milijon kvadratnih metrov neuporabljenih površin (»sem spada tudi staro pristanišče«), 10 tisoč praznih zasebnih stanovanj in več stotin ne dodeljenih javnih stanovanj. »Zakaj ne bi uporabili vseh teh praznih prostorov? Zakaj raje gradimo nove? Vemo, da je okupacija nezakonito dejanje, vendar dovolite nam, da prosto zadihamo, da predramimo mesto in si ustvarimo pogoje za boljše življene. Naša akcija je namenjena celotnemu mestu, saj bi lahko tu razvili večjo družbeno okolje, pravi družbeni

Prva osvobojena
cona v Trstu je
nekdanja vojašnica
v Ul. Rossetti

KROMA

»hub» z mrežo gledališč in delavnic za mlade, stanovanjskih kompleksov in še marsikaj koristnega,« je v en dih izjavil naš sogovornik. Energije, idej in zanosa jima res ne manjka, vendar pogrešajo prostor, kjer bi jih uresničili. Rešitev vidijo torej v teh osvobojenih conah Trsta, ki so ZLT.

Med pogovorom sva se spreghodila do prvega izmed šestih

ogromnih poslopij tega vojaškega kompleksa, kjer je skupinka mladih pometala in spravljal razbite šipe. Zgradba skorajda propada in marsikaj leži na tleh, razbito. Tako kot so oni včeraj dopoldne brez težav odprli želeszna vhodna vrata (samo pahnili so jih, odprta so bila, op.nov.), tako je najbrž pred njimi naredil marsikdo. Vstopili smo v večjo dvorano z

lestenci in lesenim podom, kjer so si noči priredili praznovanje »svobode«, kot so ga poimenovali, z glasbo in plesom.

Policija jih je seveda že obiskala, zaenkrat pa ne bo ukrepala. Danes ob 15. uri napovedujejo javno skupščino, na katero so vabljeni »vsi, ki bi radi kaj povedali.«

Sara Sternad

SIK IN SKP - V Naselju sv. Sergija

Spomnili so se obletnice oktobrske revolucije

Povorka ob obletnici revolucije v Moskvi

ANSA

Na pobudo SIK in SKP so se v Naselju sv. Sergija spomnili obletnice oktobrske revolucije v Rusiji leta 1917. Stojan Spetič in Renato Kneipp sta se spomnili tega prvega zgodovinskega »juriša na nebo«, ki se je končal po sedemdesetih letih prejšnjega stoletja s padcem berlinskega zidu. Vendar so njegove posledice vidne in občutne še danes, posebno še zaradi dosežkov delavcev na Zahodu, kjer so si izborili »welfare« in ustvarili evropski družbeni model ob popuščanju kapitalistov in pod vplivom Sovjetske zveze in socialističnega tabora.

»Model socialne države je danes pod udarom finančnega kapitala, ki ščiti lastne koristi tudi na koži ljudstva in vsiljuje avtoritarno demokracijo brez realne podelitve. To je žal zaslediti tudi v Italiji, kjer PD in PDL skušata skupaj odpraviti dosežke republike ustave, porojene v odporništvu. Zato je danes bolj kot kdajkoli nujna prisotnost levice v demokratičnih ustanovah, kar bo mogoče samo z združitvijo komunistov in levih sil v Italiji in Evropi,« je zabeleženo v sporočilu javnosti SIK in SKP.

Na skupščini v Naselju sv. Sergija so se ob 30. obletnici smrti spomnili tudi Vittorio Vidali, predstavnika Kominterne v ZDA, Mehiki in Španiji ter protagonista burnega povojnega obdobja in pretresov v vrstah komunistov na Tržaškem.

NARODNI DOM - Na pobudi DSI in Slovenskega kluba

Potreben je upor

Predstavili slovenski zbornik o sodobni italijanski filozofiji - Med gosti Komel in Rovatti

Z leve:
Verč, Komel,
Rovatti, Kralj, Šček

KROMA

O odmevnosti italijanske filozofije na Slovenskem, o prepletanju italijanske in slovenske kulture na Tržaškem, a tudi o rahljanju vezi med filozofijo in družbenim angažiranjem: o tem in še marsičem je v petek tekla beseda na debati, ki sta jo v Narodnem domu priredila Društvo slovenskih izobražencev in Slovenski klub. Izhodišče za srečanje je nudil izid posebne številke slovenske revije Phainomena, ki je posvečena sodobni italijanski filozofiji.

Zbornik je predstavil njegov urednik, Tržačan Jurij Verč (daljši intervju z njim smo objavili v petkovih izdaji), ki je spregovoril tudi o stimulativnem dialogu med slovensko in italijansko kulturo, sredi katerega živimo tržaški Slovenci.

Na petkovem srečanju, ki sta ga dvojezično povezovala mlada filozofa Tina Kralj in Jernej Šček, sta jo zastopali eminentni filozofski imeni, Dean Komel in Pier Aldo Rovatti.

Tudi Komel, ki je prav tako rojen ob italijansko-slovenski meji, je v svojem poselu spregovoril o »oplajanju« dveh kulturnih oziroma filozofij, podrobneje pa spregovoril o odmevu nekaterih italijanskih filozofov v slovenskem prostoru, ki je izrazitejši od 90. let prejšnjega stoletja.

Rovatti je občinstvu predstavil nekaj svojih pogledov na sodobno italijansko filozofijo, ki je še vedno pod vplivom razgibane dediščine posebnega filozofiranja, ki se je pojavilo med 60. in 70. leti prejšnjega stoletja. Njene značilnosti so

Koncert TPPZ drevi v nabrežinski telovadnici

V občinski telovadnici v Nabrežini bo drevi ob 18. uri celovečerni koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič. Pevcem in članom orkestra se bodo tokrat pridružili tudi nekateri prijatelji, glasbeniki, ki so z njimi že nastopili na številnih koncertih ob 40-letnici zbora. Na priložnostnem odru bodo drevi zaigrali skupini Kraški ovčarji in Dirty fingers, kantavtor Drago Mislej Mefter reper Darko Nikolovski.

Koncert prireja Občina Devin-Nabrežina, vstop bo prost. Zaradi omejenega števila mest, je bilo treba prisotnost predhodno potrditi, vendar kaže, da je na voljo še nekaj mest.

Danes tretja predstava Gledališkega vrtljaka

Mali gledalci vladno vabljeni na tretjo predstavo Gledališkega vrtljaka – na prvo izvedbo, z začetkom ob 16h ali na drugo, z začetkom ob 17.30. Zgodne obiskovalce bo zaposlila Mateja, animatorka ŠČ Melanie Klein, pri blagajni pa lahko takoj oddajo svoje risbice o predstavi Ačih (lahko pa tudi o prvi predstavi, o Volku in kozličkih, ki je kdo zadnjič pozabil risbico doma).

Kot je bilo napovedano na leta, ki jih malčki skrbno hranijo v svojih sobicah, bo tokrat prišel na oder Marijinega doma pri Sv. Ivanu leseni deček Ostržek, ki ga vsi poznamo iz slavne Collodijeve pravljice. Vemo, da gre za fantka, ki je pravi lumpek: laže, ne hodi v šolo, ne posluša dobrih nasvetov vile Plavolaska in Murna Modreca, še manj pa očka Pepeta. Vemo pa tudi, da se nazadnje poboljša in se iz lesene lutke spremeni v pravega fantka.

»Prav zato se zdi potreben neki trud v filozofiji, neko uporništvo z razlogi, čeprav se na prvi pogled morda zdi, da jih ne,« je pozval Dean Komel.

OBISK - Učenci osnovne šole Orehek iz Kranja

Trst jim bo ostal v najlepšem spominu

Na fotografiji desno učenci v redakciji Primorskega dnevnika, spodaj pri spomeniku bazoviškim junakom, levo na turistični kmetiji

Učenci osnovne šole Orehek Kranj smo v petek, 11. 10. 2013, obiskali Trst. Želeli smo spoznati življenje zamejskih Slovencev, njihove ustanove in kulturno dediščino.

Za odhod smo se zbrali ob sedmih zjutraj, vendar pa smo že takoj naleteli na težave, saj je nekaj učencev pozabilo svoje potne liste. Na srečo smo ta zaplet hitro rešili in se z nekaj zamude odpeljali proti Trstu. Med vožnjo smo prebirali svoje referate na temo ekskurzije. Bili so izvirni, poučni in zanimivi, iz njih pa smo se veliko naučili. Na poti smo izpolnjevali tudi učne liste. Na meji z Italijo smo pobrali našega vodiča Jana Grgiča, ki je tudi športni novinar.

Ko smo le prispeli v Trst, smo se vsi navdušeni odpavili v časopisno hišo Primorski dnevnik. Tam nas je sprejel sam direktor in nam

razložil zgodovino in nastanek Primorskega dnevnika. Med razlagom smo si ogledali najnovejšo izdajo tega časopisa. Zanimivo je, da je časopis star že kar 70 let. Izvedeli smo, da imajo v Italiji tudi slovensko radijsko postajo. Ob odhodu pa smo si lahko ogledali tudi stare stroje za tiskanje časopisa.

Poš spodnji odšli do Narodnega doma, kjer nam je naš vodič Jan

predstavil njegovo zgodovino. Za Slovence je pomemben zato, ker so se Slovenci v preteklosti tam zbivali, sedaj pa je tam sedež Visoke šole za prevajalce, del Univerze v Trstu in slovensko informativno središče. Večnamensko poslopje je bilo delo Maksa Fabiani. V njem je bila kavarna, hotel in gledališče. Ker pa je bil simbol slovenske navzočnosti v Italiji, so ga leta 1920 požgali in uničili fašisti.

Po ogledu Narodnega doma smo se odpravili še na sprehod po središču mesta Trst. Jan nam je predstavil najpomembnejše stavbe, trge, umetniška dela in druge

kultурne znamenitosti. Ob morju smo si malo oddahnili in si vzeli čas tudi za počitek in malico. Ko smo se spet zbrali, smo odšli nazaj do avtobusa in se odpeljali do vile oz. gradu Miramar. Tam smo si ogledali prelepe drevored oz. park, po katerem smo prišli do gradu. Ker je bilo vreme sončno, smo imeli prekrasen razgled na grad, tržaški zaliv in morje. Kot zanimivost smo izvedeli, da so kip Sfinge, ki je bil na pomolu, pripeljali iz Egipta. Vrnili smo se na avtobus in se odpeljali na kosilo. Obed smo si privoščili na kmečkem turizmu. Kosilo je bilo zelo okusno. Po kosilu smo si ogledali še konje, ki jih redijo in oskrbujejo na kmetiji. Najbolj smo bili navdušeni nad črnim žrebičkom.

Po končanem kosilu smo se poslovili in odšli na avtobus, ki nas je odpeljal k spomeniku bazoviškim žrtvam ali bolje rečeno junakom. Tam nam je zgodovinar Milan Pahor podrobneje razložil življenje v času fašizma. Ferdo Bidovec, Fran Marušič in Alojz Valenčič so bili naši junaki, Zvonimir Miloš pa je bil hrvaškega rodu. Ubiti so bili zaradi sodelovanja pri ilegalni primorski protifašistični in narodnoobrambni organizaciji TIGR. Spomenik so Italijani oskrnili kar osemkrat, a kip in slovenska narodna zavest še vedno stoji. Po razlagi smo si pobliže ogledali spomenik in štiri bele kocke, ki so zaznamovalo mesto uboja štirih hrbrih mladencov. Ko smo se vračali proti avtobusu, smo se zavedali, kakšno srečo imamo, da živimo v mirnih razmerah.

Zakonca Gombač sta prisotnim predstavila svojo novo knjigo »Trpljenje otrok v vojni«, ki govori pravzaprav o istih stvareh, kot razstava, le na bolj poglobljen in dokumentiran način ter z drugo metodo priповедovanja. Kot osnovo sta vzela šest takratnih zgodb takratnih pričevalcev in s katerimi sta 70 let kasneje ponovila intervju. Iz tega fonda sta potem jemala sklepanja, zaključke in zakonitosti spominjanja, kot osnove zgodovinskega diskurza, oz. kot osnove za objektivnost njihovih povedi.

Ta psihološki flash back je razkril nekatere zakonitosti človeškega spomina, ki se pričige ob dogodkih najhujšega stresa in ugasne ob nižjih frekvencah bolečine. Drugače povedano, pričevalci so eden za drugim potrjevali, da so jim najbolj ostali v spominu najbolj travmatični dogodki, ki jih še pestijo in ki se jih stežka rešijo. Njihovo življenje je ostalo za vedno zaznamovano in »tako bo šlo do konca, saj smo mi zaznamovani navzeni in navznotraj«. (ci)

Ko smo se vračali proti domu smo se utrujeni in zadovoljni še malo pogovarjali s prijatelji. Pomembno je, da smo domov prišli z razširjenim obzorjem znanja in polnim duhom narodne zavesti.

Za konec bi se radi zahvalili vsem, ki so sodelovali pri ekskurziji. Najprej šoferju, ki nas je srečno pripeljal tja in nazaj, učiteljem, ki so nas spremljali. Ne smemo pozabiti na zgodovinarja Pahorja in našega vodiča Jana, vsekakor pa gre iskrena zahvala učiteljici Ireni Hočvar. Trst nam je ostal v lepem spominu in zagotovo ga bomo še kdaj obiskali.

Prizadela: Eva Bajželj in Gal Nagode, 9. a; Fotografije: Gal Nagode

Detajl z razstave KROMA

take ekscesne situacije in interesov, ki so botrovali italijanskemu imperializmu.

Mlađi publiko so trije predavatelji prikazali svoja videna na to obdobje izpred 70 let, ko človeško življenje ni bilo bog ve kaj vredno. Italijanski kolega Mattiussi že analiziral italijansko fobijo do zgodovinske resnice fašizma, ki se vse redkeje podaja v šolah. Motive za to je iskal v mitizirjanju zelo grdih dejanj, ki so nastajala ob vzpenjanju italijanskega cesarstva med velesile. Naporji, ki so ga oblastni krogi vopenjali v ta projekt načrtne pozabe so bili enormni. Nastale so prave črne luknje spomina, med katere spadajo vzroki za prvo svetovno vojno, prva svetovna vojna sama, povojno obdobje in fašizem ter drugo po-

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 10. novembra 2013

ANDREJ

Sonce vzide ob 6.57 in zatone ob 16.40
- Dolžina dneva 9.43 - Luna vzide ob 12.54 in zatone ob 0.06

Jutri, PONEDELJEK, 11. novembra 2013

MARTIN

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: температура zraka 18,9 stopinje C, zračni tlak 1011,1 mb ustaljen, vlaga 75-odstotnik, veter 8 km na uro jugo-vzhodnik, nebo oblačno s padavinami, morje rahlo razgibano, temperaturo morja 17,1 stopinje C.

OKLICI: Maurizio Cheng Hao in Lele Li, Roberto Castellano in Alessandra Tugliach, Stefano Dal Secco in Rossella Crescente, Marco Bertoli in Maria Grazia Maganuco, Paolo Trocca in Cinzia Pupis, Alessandro Vincenti in Cristina Antonaz, Lorenzo Lista in Vito Kuchynska, Ersen Yetiskin in Alessia Atienza.

Lekarne

Danes, 10. novembra 2013

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 14 - 040 572015.
Od jutri, 11., do sobote, 16. novembra 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Korž Italija 14 - 040 631661, Oštrek Vardabasso 1 - 040 766643, Žavlje - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Korž Italija 14, Oštrek Vardabasso 1, Ul. Giulia 1, Žavlje - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 1 - 040 635368.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Šolske vesti

DIZ J. STEFANA sporoča, da v petek, 15. novembra, od 18.00 do 19.30 bo do na šoli potekale individualne govorilne ure staršev s posameznimi profesorji.

Čestitke

Te dni praznjujeta 60 let poroke GUIDO in MELITA GRIZONIC. Ob visokem jubileju juna voščimo iz vsega srca še veliko lepih trenutkov.

DSMO K. Ferluga.

Naš pevček PETER je te dni praznoval svoj rojstni dan. Vse naj boljše mu želijo nono Boris, nona Marta, teta Martina in stric Maurizio, Kristjan in Marko pa mu pošljata 5 poljubčkov.

ENIO! Naj vedno le uspeh te spreminja, obilje k tebi naj se steka, naj vsaka se izpolni želja, čestitko vsak od nas izreka, DUFADAMA.

Zveza slovenskih kulturnih društev čestita in želi še veliko zadoščenja ob kulturnem ustvarjanju Tržaški folklorni skupini STU LEDI ob 40-letnici ustanovitve in Ženski pevski skupini STU LEDI ob 35-letnici delovanja.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

DRUŽINA COLJA je odprla osmico, Samatorca št. 21. Tel.: 040-229326. Vljudno vabljeni!

PRI PAROVELU v Boljuncu je odprta osmica. Tel.: 346-7590953.

V RICMANJAH 175 je odprl osmico Jadranc. Tel. 040-820223.

V SOŠČEVI HIŠI na Prosek ima odprto osmico Godbeno društvo Prosek

Mali oglasi

ISČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

4 ZIMSKE GUME Kormoran snowpro 185/65 R15 88T v dobrem stanju, prodam za 120,00 evrov. Tel.: 348-2422538 v večernih urah.

DOMAČO REPO prodajamo. Tel. 347-5278519.

ISČEM DELO kot pomočnica v gospodinjstvu ali pomoč ostarelim in bolnim osebam. Tel. št.: 00386-68131352.

ISČEM DELO kot varuška otrok ali kot hišna pomočnica. Tel.: 040-327251.

ISČEM DELO zimske gume s platišči v dobrem stanju, 175-65 R13 ali 185-55 R14, max 200,00 evrov. Tel.: 347-3052843.

LJUBITELJEM ŽIVALI podarimo 4 simpatične mucke, stare 5 tednov. Tel. 040-4528403.

PRODAJAMO kraško domačijo potrebo prenove: hiša 180 kv.m., vrt 2.500 kv.m., tel.: 340-5706725.

PRODAM ekstradeviško dalmatinsko oljčno olje lastne pridelave. Tel.: 339-8201250.

PRODAM fiat palio 1.2, letnik 2000, 150.000 km, letna taksa plačana do '08 2014, za 800,00 evrov. Tel.: 040-225304 ali 340-9144726.

PRODAM repo. Tel.: 347-4878994.

PRODAM strežno hladilno vitrino za narezek, širina 4 m, globina 1,5 m ter hladilno vitrino za mlečne izdelke, višina 2,20 m, globina 70 cm, dolžina 2,5 m v odličnem stanju, cena po dogovoru. Tel. 339-5326530, 338-8867093.

PRODAM Xbox 360 slim 250 gb, kinect s pripomočki in igrami ter predvajalnik hd-dvd s filmi. Tel. št.: 329-9841041.

PRODAM zimske gume sava, 195/50 R15 že nastavljene v platiščih. Rabljene so bile eno sezono. Cena 200,00 evrov. Tel. št.: +39 329-5743056.

RAZNE DELE za skuter Gran Dink prodam po nizki ceni. Tel.: 040-231006 v popoldanskih urah.

ZELO SIMPATIČNE MUCKE podarimo. Tel.: 040-200865.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Sole a catinelle«.

ARISTON - 16.45, 18.45, 21.00 »Blancaneves«; 15.30 »Il grande orso«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 20.00 »Il silenzio del mare«; 18.00, 21.30 »The act of killing«.

FELLINI - 15.30, 17.00 »Cattivissimo me 2«; 18.30, 20.15, 22.00 »Un castello in Italia«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Giovane e bella«; 16.40, 21.30 »La vita di Adele«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Zoran, il mio nipote scemo«; 15.30 »Justin e i cavalieri valorosi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 19.40 »Something good«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.50 »Carrie«; 13.45 »Čefurji raus!«; 20.10 »Dirka živiljenja«; 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.10, 21.00 »Gremo mi po svoje 2«; 14.15, 15.45 »Jaz, baraba 2x; 17.50 »Kapitan Phillips«; 13.00, 16.20 »Khumba«; 13.30 »Khumba 3D«; 15.45, 20.45 »Legende v Vegasu«; 18.20, 20.30 »Nesramni dedi«; 15.40 »Peta veja oblasti«; 20.20 »Thor: Svet teme 3D«; 18.10 »Thor: Svet teme«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00 »Justin e i cavalieri valorosi«; 20.00, 22.15 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Machete Kills«, Dvorana 2: 11.00, 15.20, 16.45, 18.30 »Disney Planes«; 11.00, 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Sole a catinelle«; Dvorana 3: 11.00, 18.30 »Cattivissimo me 2«; 16.30, 19.00, 21.30 »Prisoners«; Dvorana 4: 16.30, 20.10, 22.15 »Questione di tempo«; 11.00 »I Puffi 2«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 10.50, 11.30, 12.40, 13.30, 14.35, 15.25, 16.30, 17.20, 18.25, 19.15, 20.20, 21.10, 21.50, 22.00, 22.15 »Sole a catinelle«; 16.50, 21.50 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; 11.20, 19.30 »Ender's Game«; 15.30, 18.30, 21.30 »Prisoners«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00 »Disney Planes«; 20.00 »Disney Planes 3D«; 11.10, 13.20, 14.50 »Justin e i cavalieri valorosi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.30, 20.00, 20.40, 22.00 »Sole a catinelle«; Dvorana 2: 15.00, 17.00, 17.50, 20.10, 22.10 »Zoran, il mio nipote scemo«; Dvorana 3: 16.00 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 4: 19.50, 22.15 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; Dvorana 5: 15.00, 16.45, 18.30 »Disney Planes«; 18.00, 21.15 »Prisoners«.

Obvestila

KD RDEČA ZVEZDA vabi na tečaj šivanja narodnih noš, ki bo potekal ob sredah, z začetkom ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu. Podrob-

GLEDALIŠKI VRTIČEK

Gledališče NA VRVICI

Nova Gorica

OSTRŽEK

Dvorana Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27)

Danes ob **16. uri** in ob **17.30**.

Sodeluje ŠC Melanie Klein. Animacijo podpira **ZKB**. Zadržana krasna banka.

nejše informacije na tel. št. 340-9763900 (v popoldanskih urah).

OBČINE OKRAJA (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure. Likovne delevnice v novembru: Poteze s čopiči in Barvane škatle. Info: 040-299099.

ZUMBA - SKD DRAGO BOJAN obvešča, da bo tečaj potekal ob četrtekih od 18.20 do 19.20 v domu Briščiki. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe. Informacije na tel. 348-0633569 (Katja).

ŠE NEKAJ PROSTIH MEST na razpolago za tečaje slovenščine (stopnje A1, A2, B1), angleščine (A1, B1) in računalništva na osnovni stopnje, ki bodo potekali na Ad formandum v Trstu. Koledar je objavljen na www.adformandum.org. Informacije na tel. 040-566360, ts@adformandum.org.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da vadba poteka ob torkih od 18.00 do 19.15 ter od 19.15 do 20.30, ob četrtekih pa od 16.45 do 18.00 ter od 18.00 do 19.15. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe.

ASD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. Danes, 10. novembra, 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE v Trstu sporoča, da bo letosnjega skupnega Hvaležnika: »Oznanjevanje in pričevanje za vero na zadeva le nekaterih, temveč tudi moja, tvoja, vsakega izmed nas« (papež Frančišek, splošna avdienca, 9. oktober 2013) danes, 10. novembra, ob 16. uri v stolnici sv. Justa. Slovesno zahvalno bogoslužje bo ob somaševanju slovenskih duhovnikov vodil Nj. ekscl. tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi. Poleg Združenega zborna ZCPZ bo sodelovala pevska skupina SZSO, obogatilo pa narodne noše ter prinašalci darov.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 10. novembra, ob 18.00 nastop v telovadnici v Nabrežini. V torek, 12. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah bo redna pevska vaja.

V SKLOPU PRAZNOVANJA 60-letnice Slovenskih tabornikov v Italiji bomo

člani RMV deležni sprejema SKGZ v četrtek, 14. novembra, v KD v Gorici s pričetkom ob 18.30. Vsi naši člani, bivši člani in gostje si bodo lahko ogledali premierno film »Gremo mi po svoje 2«. Iz Tržaškega je predviden skupni odhod z avtobusom. Zbirališče ob 17.30 na Opčinah, nasproti bencinske črpalki Esso. Prijave zbira-

jo vodniki družin, prijava je možna tudi preko info@tabornikirmv.it do danes, 10. novembra. Taborniški srečno!

DSI vabi v ponedeljek, 11. novembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na večer na temo »Prostocarska območja na Tržaškem«. O možnostih in problemih bosta govorila dr. Peter Močin in dr. Peter Regent. Začetek ob 20.30.

KROŽEK KRATKOČASNE MATEMATIKE, nadaljevalec zabavne in razvedriline matematike, bo imel srečanje v torek, 12. novembra, ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3. Vabljeni vsi, tako novi kot starljubitelji matematike.

DENIS NOVATO IN MUZIKANTJE EVROPE

GRAZER SPATZEN (AVSTRIJA) • JOŽE BURNIK (SLOVENIJA)

ANSAMBEL MUNDA (SLOVENIJA) • LOUI HERINK (NZL)

KLAPA IZ BREGA (SLO) • DOMAČI ZVOKI (SLO)

VEČER POVEZUJI ANA TAVČAR

VSTOPNICE ENO URO PRED ZAČETKOM KONCERTA NA ELAGAJNI SPORTNO KULTURNEM CENTRU

ZGONIK / TRST ŠPORTNO KULTURNI CENTER

NEDELJA 17/11/2013 OB 18:00

družba muzika vsele muzika

Pod pokroviteljstvom Občine Dolina

Tržaška folklorna skupina Stu ledi

Čez tri gore, čez tri dole... ob 40-letnici TFS Stu ledi

Občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu Nedelja, 10. novembra 2013, ob 17. uri

Sodelujejo: FS Predgrad (Predgrad pri Kočevju), istrska glasbena skupina Vruja, plesalci in pevke Stu ledi

V sodelovanju z ZSKD, pod pokroviteljstvom Občine Dolina

Vabljeni!

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC

Melanie Klein prireja 1x tedenski 20-urni začetniški tečaj. Min. število tečajnikov je 5, max pa 10. Potekal bo ob torkih 19.15-20.45. Začetek 12. novembra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

vabi na predstavitev

»MARTINOVE FURENGE, PROSEKARJA in NA KRST MLADEGA VINA«

na Proseku
Nedelja, 10/11/2013

ob 14.30 - »MARTINOVE FURENGE«, tovorni voz s konjsko vprego za prevoz vina, ki je znan pod imenom »furenga«, bo spremljala skupina narodnih noš in Godba na pihala Divača, skupina harmonikašev, zbor MPZ Vasilij Mirk. Sodeluje rajonski svet za Zahodni Kras in Mladinski Krožek Prosek Kontovel ter krajevne gostilne in osmice. Povezoval bo Omar Marucelli.

ob 16.00 - KRST MLADEGA VINA - PREDSTAVITEV VINA PROSEKAR 2013 - Kulturni dom na Proseku: nastop Društva godbenikov Divača, MPZ-a Vasilij Mirk in otroških pevskih zborov OŠ Černigoj in Gradnik. Sodelujejo: kraljica terana 2013 Anet Jagodič, Združenje slovenskega reda vitezov vina, Mladinski Krožek Prosek-Kontovel. Povezovala bo Veronika Zuzič.

DOBRODOŠLI NA OBUDITVENI PREDSTAVITIV TEH LEPIH OBIČAJEV NAŠIH PREDNIKOV

V primeru slabega vremena furenga odpade

KRUT

DRUŠTVO SLOVENSKIH
UPOKOJENCEV V TRSTU
DRUŠTVO SLOVENSKIH
UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO

vabijo na srečanje

STAROSTA MALI PRINC

Koncertna predstava

nedelja, 17. novembra
2013 ob 17. uri

v Kulturnem domu v Gorici

Zgodaj popoldne obisk
spomenika in razstave na
Cerju.

Ob podpori Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po
svetu, Urada Dežele FJK in
ZSKD

Izleti

50-LETNIKI iz dolinske občine organiziramo v soboto, 23. novembra, pol-dnevni izlet z večerjo v Cervignano. Prijave sprejemamo do vključno 15. novembra. Info na tel. št.: 338-5490044 (Patrizia) ali 333-6188696 (Franka).

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN - ŠZ

SLOGA priredita v nedeljo, 17. novembra, avtobusni izlet v Vipavsko dolino in Martinovo večerjo. Urnik odhoda avtobusa bo naknadno objavljen. Vpis in informacije do 15. novembra na tel. 040-200782 (Frančko) ali 040-226283 (Viktor).

KRU.T obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za izlet v Avstrijo, od 6. do 8. decembra Linz, ogled božičnih sejmov in samostana Kremsmünster, na povratak postanek v mestecu Styr. Dodatne informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA sporoča, da zaradi velikega zanimanja ponovno organizira ogled Londona v soboto, 7. decembra. Prijave in informacije: 00386-31479882 Marija.

Prireditve

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo danes, 10. novembra, v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesija 27, na sporednu predstavo »Ostržek«, v izvedbi Gledališča na vrvici iz Nove Gorice. Prva predstava bo ob 16. uri (red Pingvin), druga ob 17.30 (red Tjulen).

OBČINA DEVIN NABREŽINA prireja danes, 10. novembra, ob 18.00 v ob-

ZDRUŽENJE
PROSTOVOLJCEV
HOSPICE ADRIA ONLUS

vabi na predavanje

»Dobra komunikacija je zdravilo za dušo in telo«

Predaval bo nadškof
ALOJZ URAN.

Petek, 15. novembra, ob
20. uri

Finžgarjev dom, Dunajska
cesta 35 na Opčinah

Informacije na tel. 340-
3864889.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM vabi na tri srečanja z naslovom »Jezikovna vprašanja«, ki jih bo vodil dr. Peter Weiss iz Inštituta za slovenski jezik Franca Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani v sredo, 13., 20. in 27. novembra, od 17. do 19. ure v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14). Znesek vpisa in informacije na tel. 333-4546847 (Eva) in 349-6141774 (Neva).

ZTT, MLADIKA IN TRŽAŠKA KNJIGARNA vabi na sredino Kavo s knjigo, kjer bomo predstavili zbirko dvajsetih najboljših zgodb literarnega natečaja »Po koncu začetek«. Čakamo vas v sredo, 13. novembra, ob 10. uri.

TRŽAŠKA KNJIGARNA vabi v četrtek, 14. novembra, ob 18. uri v Tržaško knjigarno na predstavitev knjige »Feng Shui - Filozofija prostora in psihologija bivanja«. Z avtorico Šperlo Kryžanovski se bo pogovarjala Barbara Žetko.

SKD SKALA iz Gropade vabi v petek, 15. novembra, ob 20.30 na martinovanje in koncert vinskih ter dalmatinskih pesmi v Kulturni dom Skala v Gropado. Nastopila bosta domači mešani pevski zbor Skala Slovan, moška vokalna skupina Lipa iz Bavorice in moški pevski zbor Vesna iz Križa. Sledila bo martinova zakuska.

SKD TABOR - PROSVETNI DOM: v petek, 15. novembra, ob 20.30 »Martinov pevski večer« - MoPZ Tabor, dir. David Žerjal, MePZ Lipa, dir. Tamara Ražem in Uopenska mulerija; v nedeljo, 17. novembra, ob 18.00 - Maurizio Zacchigna - L'eredita dell'ostetrica; v nedeljo, 24. novembra, ob 18.00 - Openska glasbena srečanja: Luka Ljubas - violina in Jermisa Fliedl - violinčelo; v soboto, 30. novembra, ob 20.30 - Openski mladinski krožek in Bar Tabor: Balkan party s Kraškimi ovčariji.

ZALOŽBA MLADIKA IN TRŽAŠKA KNJIGARNA vabita v petek, 15. novembra, ob 11. uri v Tržaško knjigarno na predstavitev knjige »Primorski sokoli bodo še leteli« - o življenju in delu Bojana Pavletiča, ki jo je uredil Mario Šusteršič. Spregorila bosta Saša Rudolf in Milan Pahor.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HOSPICE ADRIA ONLUS vabi na predavanje »Dobra komunikacija je zdravilo za dušo in telo« v petek, 15.

Pogrebno podjetje

na Opčinah, v Boljuncu,
v Miljah, v Trstu in v novem
uradu v Nabrežini, 97

Tel. 040 21 58 318

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3,
na večer na temo

»Prostocarinska območja na Tržaškem«

Govorila bosta
dr. Peter Močnik in
dr. Peter Regent.

Začetek ob 20.30

novembra, ob 20. uri v Finžgarjev dom, Dunajska cesta 35 na Opčinah. Predaval bo nadškof Alojz Uran. Informacije na tel. 340-3864889.

SKD IGO GRUDEN vabi na predavanje inž. Gorazda Humarja »Solkanski most in nabrežinski kamen«, ki bo v soboto, 16. novembra, ob 20. uri v kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini.

DENIS NOVATO IN MUZIKANTJE EVROPE v nedeljo, 17. novembra, ob 18.00 v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Glasbeni gostje: Grazer Spatzen (Avstrija), Jože Burnik, Ansambel Munda, Luoi Herinx (Nizozemska), Klapa z Brega, Domaci zvoki, Ana Tavčar in Denis Novato.

KRU.T in Društvo slovenskih upokojencev iz Trsta in Gorice, vabijo člane in prijatelje na kulturno-pevsko prireditev »Starosta malo princ«, ki bo v nedeljo, 17. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici. Udeleženci bodo pred koncertom obiskali spomenik in muzej na Cerju. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

MFU-UNINT - Šola umetnosti vabi na konferenco »Leonardo da Vinci: čudo univerzalnega človeka« z umetnikom Leonardom Calvom v ponedeljek, 18. novembra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3. Info na tel. 040-2602395 ali 338-3476253.

SKD VIGRED vabi v torek, 19. novembra, ob 17.30 v Štalco v Šempolaju na mesečno srečanje z strokovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak na temo »Kako s hrano ojačimo imunski sistem, prva pomoč pri prehladi, herpes...«.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v petek, 22. novembra, »Ples v maskah« - modno revijo starodobnih oblik. Izdelki članov klekljarske sekcije Ribice - KD Lipa iz Bazovice. Glasbena kulisa mladinci Glasbene kamberce, umetniški vodja Aleksandra Pertot. Začetek ob 20.30.

MFU-UNINT - Šola umetnosti vabi na konferenco »Arhetipi: prikrita razsežnost umetnosti« z umetnikom Leonardom Calvom v ponedeljek, 25. novembra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3. Info na tel. 040-2602395 ali 338-3476253.

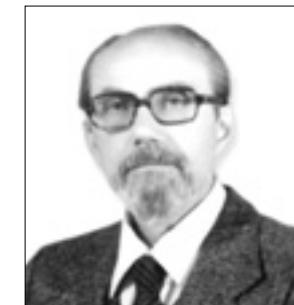
GALERIJA VIPAVSKI KRIŽ (na Placu, Ajdovščina) vkljudno vabi na ogled razstave »Prosojnost - Zrak« do 26. novembra. Razstavljlata Tanja Prušnik in Rafael Samec. Urvnik: sob. in ned. 15.00-18.00, in na željo obiskovalcev: kontaktni telefon g.a Iva Bandelj 00386031-48187.

SKD BARKOVLJE prireja »Predbožični čar« - bogata ponudba ročnih izdelkov za vse okuse in žepe. Otvoritev v petek, 29. novembra, ob 20. uri. Glasbena kulisa Matej Emili - diatonična harmonika. Urvnik: sobota in nedelja od 10.00 do 13.00, ostali dnevi od 15.00 do 19.00. Zaključek v četrtek, 5. decembra.

MFU obvešča, da prireja obisk izjemne razstave »Leonardo da Vinci. Univerzalni človek« v Benetke v nedeljo, 1. decembra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.

+ Zapustil nas je naš dragi

Sergij Žetko

Zaostno vest sporočajo

nečaki Leo, Barbara in Aleš ter svakinja Nada.

Žara bo izpostavljena v ulici Costalunga v sredo, 13. novembra ob 13. uri, sledil bo blagoslov ob 14.20.

Trst, 10. novembra 2013
Pogrebno podjetje Sant'Anna

ZAHVALA

Mirko Zobec
(Zvezca)

Zahvaljujemo se vsem, ki ste z nam sočustvovali in ki ste pospremili našega dragega na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala MoPZ Upokojencev iz Brega, nosilcem praporja in Emilu za občutene poslovilne besede.

Svojci

Zabrežec, 10. novembra 2013
Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Rado Briščik

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega. Posebna zahvala gospodu župniku, zdravniku dr. Petru Starcu, pevskemu zboru Vasilij Mirk, organistu in članom društvene gostilne Prosek.

Vsi njegovi

Prosek, 10. novembra 2013
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

13.11.2011

13.11.2013

**Marina Alberti
por. Bortolotti**

Vedno v naših srcih.

Tvoja družina

Boljunc, 10/11/2013
Pogrebno podjetje Alabarda

Odšel je naš prijatelj

MARIO BAN

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

**Sandro in Miranda
Silvij in Slavica**

KOMEN - Večer v spomin na častnika in novinarja Johna Earla

Pravi angleški gentleman

Jutri ob 11. uri v Škrbini spominska svečanost pred obeležjem primorskih padalcev

KOMEN - V Kulturnem domu v Komnu je bil včeraj spominski večer, posvečen britanskemu častniku in novinarju Johnu Earlu, ki je pred kratkim preminil v Trstu. John je bil med domačini Komna poznan in priljubljena osebnost, še zlasti kot pobudnik obeležja in spominske svečanosti v čast primorskih padalcev, poteka vsako leto na dan 11. novembra, ki je v Veliki Britaniji dan padlih v vojni.

Petkov večer, ki ga je povezoval časnikar Ivo Jevnikar, je uvedla pesem domačega pevskega zbora Cominum pod vodstvom Ingrid Tavčar. Po uvodnih besedah Jevnikarja je spregovoril komen-

Na fotografijah levo John Earle in britanski veleposlanik v Ljubljani Andrew Page, desno pevski zbor Cominum in komenski župan Danjal Božič

KROMA

ski župan Danjal Božič, za njim pa so po vrsti podali svoja pričevanja o Johnu Earlu britanski veleposlanik v Ljubljani Andrew Page, domaćina iz Komna in Škrbine Emil Švara in Stojan Falkin, bivši britanski veleposlanik v Sloveniji David Lloyd, prevajalka Earlove knjige o padalcih Nataša Stanič, odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udrovič, zgodovinar Gorazd Bajc in Earlov sin Lawrence, ki je bil na slovesnosti prisoten s soprogo Rito.

Vsi pričevalci so Johna Earla dobro poznali, tako da je iz njihovih posegov izšel pisani mozaik Earlove osebnosti. Poudarjeni je bili njegova izjemna intelektualna poštenost in širina, ki sta ga ob veliki človeški dobrohotnosti spremajala skozi vse njegovo razgibano življenje. Od druge svetovne, v katero je vstopil kot ladštevni prostovoljec v obrambo svoje domovine in jo po bitki pri El Alameinu doživeljil kot britanski častnik med partizani v Srbiji, do povojnega novi-

narskega na številnih svetovnih prizoriščih. Ob vseh doživetjih je ostal premočten in skromen, pravi poštenjak in angleški gentleman, kot so poudarili domači vsi pričevalci na spominskem večeru.

Jutri ob 11. uri bo v Škrbini spominska svečanost za primorski padalci, ki bo kot vedno potekala v režiji komenske občine. Letos bo svečanost potekala v znamenju Johna Earla in padalca Stanka Simčiča, ki je umrl spomlad.

SLOVENIJA - Slabo vreme povzroča težave Deževje prizadelo območje Kobarida

LJUBLJANA - Zaradi močnih padavin na Bovškem, Koroškem in Štajerskem naraščajo potoki in hudourniki, ki ogrožajo stanovanjske objekte. Včeraj popoldne se je v občini Radlje ob Dravi na lokalno cesto Vas-Remšnik zradi močnega dežja sprožil zemeljski plaz, pri Mislinji in pri Slovenj Gradcu pa potoka ogrožata dve hiši. Cestišče so zavarovali tamkajšnji gasilci, z delovnim strojem pa so zemljino odstranili delavci režijskega obrata občine Radlje ob Dravi. Cesta je zdaj že prevozna.

Trenutno najbolj naraščajo manjši vodotoki na območju Pohorja in Zgornjega Podravja, večjih razlitij pa za zdaj ni. Pri Mislinji naraščajoči potok ogroža stanovanjsko hišo v Gornjem Doliču, pri Slovenj Gradcu pa hišo v Podgorju. Po podatkih spletne strani uprave za zaščito in reševanje je dopoldne meteorna voda v Kobaridu (**posnetek je z Delove spletne strani**) zalila prostore stanovanjske hiše na Gregorčičevi ulici in podjetja TIK Kobarid, v Sužidu pa je bližnji hudournik ogrožal hišo. Močan veter je odkril tudi nekaj streh. Meteorna voda je zalila tudi prostore gostinskega lokala v naselju Staro selo, v naselju Kred pa prostore stanovanjske hiše. V ulici Franca Volariča je meteorna voda zalila klet. V naseljih Kanal in Gorenja vas je močan veter odkrival strehe hiš.

V Bohinju narašča voda v Ukancu, na golf igrišču v Bovcu pa je bila zaradi deroče vode ogrožena vodna črpalka. V Mariboru je veter dopoldne porušil nekaj dreves. Včeraj popoldne so padavine zajele vso Slovenijo, predvsem njen sever, kjer je razglasen oranžni alarm. Gladina morja se je povisala zaradi močnejšega južnega vetra, obstaja tudi možnost poplavljanja rek. Meja sneženja se bo spustila. (STA)

OBISK - Študentje dunajske fakultete za arhitekturo

Preučevali možnosti adaptacije povojnega naselja na Gredi

Skupinska slika dunajskih študentov in njihovih profesorjev na goriškem Travniku

Odlično sodelovanje med policisti Italije in Slovenije

KOPER - Ne glede na zadnje odmevnje primere, kot je bil lanski rop banke v Sežani, je sodelovanje med slovensko in italijansko policijo ob meji že ves čas na visoki ravni, pravi prvi kriminalist Policijske uprave Koper Dean Jurič. V zadnjih letih se je sodelovanje nadgradilo, tako da danes med varnostnimi organi v Kopru in Trstu poteka neposredna izmenjava informacij. Zadnji uspešni primeri medsebojnega sodelovanja med koprsko policijsko upravo (PU) in italijanskimi policijskimi organi, kot je bilo nedavno prijetje dveh osušljenih lanskega ropa banke v Sežani, mogoče dajejo vtis, da se je to sodelovanje v zadnjem času intenziviralo, dejansko pa je bilo že ves čas njegovega službovanja na kriminalistični policiji na zelo visoki ravni, je v pogovoru za Slovensko tiskovno agencijo pojasnil vodja sektorja kriminalistične policije PU Koper Jurič.

V devetdesetih letih je sodelovanje obsegalo predvsem skupne preiskave s področja organiziranega kriminala, ki so se nanašale na zlorabo prepovedanih drog, tihotapstva orožja in unovčevanja ponarejenega denarja, medtem ko se je sodelovanje v zadnjih letih razširilo še na preiskave drugih kaznivih dejanj, denimo s področja premoženjske kriminalitete, pa tudi primeri umorov, ropov in vломov, je navedel še Jurič. K teme sodelovanju na teh področjih je botrovala ukinitve schengenske meje, saj sta prost pretok blaga in ljudi olajšala tudi delo kriminalcev. »Z ukinitvijo notranjih, schengenskih meja smo se srečali predvsem s fenomenom izvrševanja ropov obmejnih finančnih institucij, kot so pošte in banke, in pa predvsem bencinskih servisov,« je ugotavljal prvi koprski kriminalist.

Izlet na Knjižni sejem v Ljubljano

LJUBLJANA - 29. slovenski knjižni sejem je pred vrati. Potekal bo v Cankarjevem domu v Ljubljani od srede, 20. novembra, do nedelje 24. Tudi letos prirejajo Založništvo tržaškega tiska, Mladika in Tržaška knjigarna avtobusni izlet v Ljubljano z ogledom knjižnega sejma, in sicer kar na prvi dan sejma, v sredo 20. Odhod z avtobusom z Oberdankovega trga bo ob 8.45, sledil bo postanek na Opčinah ob 9.10, nakar prihod v Ljubljano. Čas bo za obisk sejma in številnih kulturnih dogodkov, ki se bodo tam odvijali, ter za prost sprechod po mestu. Odhod iz Ljubljane bo okrog 16.30. Kdor se želi udeležiti avtobusnega izleta, naj se prijavi v Tržaški knjigarni ali pa naj pokliče telefonsko številko 040 3480818. Prijavite se lahko do srede, 13. novembra.

Poškodovali srbski konzulat na Reki

REKA - Neznaní vandali so v noči na soboto poškodovali srbski konzulat na Reki na Hrvaškem. Sneli so dvojezično tablo in razbili okno na stavbi konzulata. Hrvaško zunanje ministarstvo je že izrazilo obžalovanje zaradi incidenta, reški župan Vojko Obersnel pa je obsodil »strahopetno dejanje vandalizma«, poroča hrvaška tiskovna agencija Hina. Kot je sporočila hrvaška policija, so neznanici razbili okno na stavbi veleposlanstva in odnesli dvojezično ploščo z napisom »generalni konzulat Republike Srbije« v latinici in cirilici. Policija neznanega storilca oz. storilce še išče.

TRST - Ta teden se je v Trstu in Gorici mudila večja skupina študentov arhitekture z Univerze na Dunaju. V sodelovanju s tržaško univerzo so na terenu preučevali prestrukturiranje povojnih mestnih naselij, točneje na Gredi, kjer je bila serija ljudskih stanovanj v letih 1950 - 60 zgrajena s pomočjo Zavezniške vojaške uprave in javne ustanove za ljudske gradnje. Nekatere izmed teh hiš so namenjene rušenju, druge pa so bile le minimalno popravljene.

Cilj raziskovalne naloge je bil preučiti ne le adaptacijo zgradb in stanovanjskih enot z bivalnega in energetskega vidika, temveč postaviti tudi vprašanja glede urbanistične reorganizacije. Študenti so skupaj postavljali vprašanja na podlagi analize profesorja Giovannija Marrasa, na dunajski fakulteti za arhitekturo in urbanistiko pa jim sledita profesorja arhitekta Paul Rakajkovics in David Calas.

DOBERDOB - Občinska uprava noče pristati na zahtevo družbe ANAS

Za služnost bi morala plačati srenja, ki je ni

Primorski dnevnik je lani večkrat poročal o posledicah reorganizacije deželnih uradov cestnega podjetja ANAS, po kateri je kar nekaj družin, ki živijo v Jamljah, Dolu in drugod ob državnih cesti št. 55, dobilo na dom zahtevo po plačilu za služnost dostopa z zasebnih zemljišč na prometnico, ki povezuje Gorico in Štivan. Položnice, ki so bile v posameznih primerih izredno visoke - ena je znašala celo 12.000 evrov -, so v poštнем nabiralniku našli tudi gostinci, pred približno enim mesecem pa je pismo podjetja ANAS prejela še občina Doberdob.

»Cestno podjetje nam je poslalo zahtevek za plačilo služnosti za nekatera zemljišča v Dolu in v Jamljah, s katerih je mogoč dostop na državno cesto št. 55. Gre v glavnem za neobdelane in zapušcene kmetijske površine, za katere pa bi po izračunih ANAS-a morala naša občina plačati več tisoč evrov,« pravi doberdobski župan Paolo Vizintin, ki je pred plačilom žezel preveriti, ali je občina res dolžna cestnemu podjetju zahtevani denar. V času, ko v blagajnah javnih ustanov zmanjkuje sredstev tudi za najpomembnejše dejavnosti, je namreč vsak euro dragocen.

»Uradom sem poveril nalogo, naj preučijo zadevo. Ugotovili so, da zemljišča v Dolu in Jamljah, za katera bi morali plačati služnost, niso vknjižena kot premoženje naše občine. Lastniki tistih površin naj bi bili namreč jameljska in do-

ljanska srenja,« pravi župan, ki je nemudoma pisal podjetju ANAS in napovedal, da občina na podlagi ugotovljenega ne more plačati zahtevanega zneska. »Nato nam je podjetje ANAS odpisalo, da našega ugovora ne sprejema, češ da je občina upravitelj nekaterih izmed navedenih zemljišč, kar pa ne pomeni, da moramo plačati. Zakon namreč točno določa, da pristojbine na nepremičnine plačujejo lastniki, ne pa redni ali izredni upravitelji le-teh.« je prepričan Vizintin.

Zredni upravitelji le-ten,« je prepričan Vizintin. Podjetje ANAS tudi s tem odgovorom ni bilo zadovoljno. »Poslali so nam še eno pismo. Zahtevajo, naj občina seznani predstavnike srenj iz Dola in Jamelj s tem, da morajo plačati za služnost. Tudi tega ne nameravamo narediti. V navedenem slučaju, če namerava ANAS komurko-li kaj sporočiti, se mora po zakonu posluževati poštnih uradov, ne pa občinskih uslužbencev. Ne nazadnje pa vodijo naši uradi le evidenco fizičnih oseb, ne pa pravnih oseb, glede katerih nimamo nikakršnih informacij,« je povedal Vizintin in zaključil: »Kolikor je meni znano, srenji Dol in Jam- lje, za kateri se lahko domneva, da sta lastnici zemljišč, trenutno ne obstajata. Ne vem, kdo bo namesto njiju plačal, nikjer pa ne piše, da mora to biti naša občina. Zdi pa se mi tudi, da je vse skupaj le pretveza, še zlasti če pomislimo, da se omenjenih prehodov že dolgo časa nihče ne po-služuje.« (Ale)

Deželna cesta št. 55 v Jamlia

BONAVVENTURA

GORIŠKA V Rimu tudi slovenska zahvala

Vesna Tomsič v Rimu

Priznanje je posvetila tisočim prostovoljcem, ki skupaj s pokrajinsko javno upravo sooblikujejo življenje na športnem, kulturnem, socialnem in mladinskem področju v goriški pokrajinji. Hkrati je udeležence slovensnosti povabilo, naj obiščejo našo večjezično in večkulturno pokrajino, pri čemer je spregovorila tudi v slovenščini; tako je večji del prisotnih v kapitularni dvorani senata sploh prvič slišal slovenski jezik. Pokrajinska odbornica Vesna Tomšič se je v prejšnjih dneh mudila v Rimu, kjer so goriško pokrajino nagradili, ker se je odlikovala s svojim finančnim, okoljskim in družbenim delovanjem. Priznanje je podelila federacija Ferpi v sodelovanju z drugimi ustanovami in s pokroviteljstvom predsednika republike.

Tomšičevi je priznanje izročil Piero Giarda, profesor na milanski univerzi Cattolica in bivši minister, medtem ko je bil predsednik žirije Elio Borgonovi, predsednik raziskovalnega središča Cergas. Na podelitvi priznanj in nagrad je bil prisoten tudi minister za deželne zadeve Graziano Delrio.

GRADIŠČE - Včeraj so zaprli veletrgovino Ipercoop

Hipermarket se seli v Vileš

Nakupovalno središče Isonzo zapiščajo tudi druge manjše trgovine - Zadruga Coop Consumatori Nordest bo posloplje skušala prodati

Po desetih letih so včeraj dokončno zaprli hipermarket Ipercoop v Gradišču. Kot je bilo že zdavnaj napovedano, se bo veletrgovina, ki je v Ulico Venuti v Gradišče dnevno privabljala okrog 2000 ljudi, preselila v nakupovalno središče Tia-re Shopping v Vilešu, ki naj bi ga družba Inter Ikea Centre Group, če ne bo biro

kratkih zapletov, predala namenu v četrtek, 21. novembra.

Veletrgovino Ipercoop je včeraj cel dan oblegala velika množica kupcev, ki so želeli izkoristiti popuste na jestvinah in ostalem blagu. Hipermarket in druge trgovine so sicer že več časa razprodajali zaloge, v zadnjih dneh pa so bile cene še ugodnejše.

ugodnejše.
Kakšna usoda pa zdaj čaka objekt v Ulici Venuti? Lastniki stavbe - zadruga Coop Consumatori Nordest - naj bi objekt nameravali obdržati, dokler ne bo novi hipermarket v centru Tiare v Vilešu začel delovati s polno paro, nato pa naj bi jonskušali prodati, kar pa v kriznem času ne bo enostavno.

V Vilešu poteka
polno paro
opremljanje
novega
nakupovalnega
središča Tiare
Shopping (levo);
Gradišču se je
včeraj trlo kupcev
ki so posegali po
blagu z znižano
ceno (desno).

BUMBAC

KRMIN - Prijeli so ga nekaj ur kasneje **Podrl pešca in zbežal, tvega tri leta zapora**

Opolnoči je podrl pešca in zbežal, vendar so kmalu zatem našli njegov avto, nekaj ur kasneje pa še njega. Do pobega s kraja nesreče je prišlo v noči s petka na včerajšnji dan v Ulici Francesco Di Manzano v Krminu. Nekaj minut pred prvo uro ponoči je avtomobil podrl pešca - 32-letnega domačina S.S. iz Krmina, ki so ga nato z rešilcem odpeljali na zdravljenje v goriško bolnišnico. Na kraj so prihiteli goriški prometni policisti; s pomočjo nekaterih prič so kmalu zatem našli avtomobil tipa Alfa Romeo 166, ki je bil parkiran nedaleč stran s še toplim motorjem, vendar v njem ni bilo voznika, ki je povzročil nesrečo. Policisti so ga izsledili ob 9. uri; gre za 42-letnega C.G. iz Krmina, ki so ga takoj pospremili na zaslušanje v kasarno prometne policije v Ulici Pola na goriških Rojcah. Takoj zatem so mu policisti odvzeli vozniško dovoljenje in ga izročili goriški prefekturi; mladenič tvega, da bo brez vozniškega dovoljenja pet let, hkrati pa ga čaka še sojenje. Za pobeg s kraja nesreče je predvidena zaporna kazen do treh let. Policisti ugotavljajo, da še vedno prihaja do pobegov s kraja nesreče, čeprav so kazni za ta prekršek res hude. Hkrati poveljnik goriške prometne policije Gianluca Romiti in policijski inšpektor Ezio Scocco opozarjata, da policija v veliki večini primerov izsledi povzročitelje nesreč, ki morajo nato pred kazenskim sodnikom odgovarjati za svoje neodgovorno početje.

GORICA - Zavoda Cankar in Vega v Vajontu

Ko sla po dobičku vodi v tragedijo

Hrepenjenje po tehnološkem razvoju se rojeva iz želje po boljšem življenu, na žalost pa človeka večkrat omami sla po zaslužku, kar lahko povzroči tragične posledice. To so ugotovljali díjaki goriških slovenskih višješolskih zavodov Ivan Cankar in Jurij Vega, ki so obiskali zloglasni jez Vajont in bližnjo vas Erito. Poleg strokovnega izobraževanja je cilj sodobne šole tudi zagotavljanje kulturne širine in obravnavanje problemov, ki presegajo dimenzije šolskih učilnic in usmeritvenih predmetov. Profesorji Flavija Bezeljak, Peter Ferfoglia, Milan Jarc in David Peterin so zato ob 50. obletnici tragedije v Vajontu organizirali poučno ekskurzijo v »dolino smrti«, kjer je 9. oktobra 1963 umrlo preko 1900 ljudi. Vajont je dokazal, da lahko denar človeku tako zameglji razum, da spregleda celo najhujše nevarnosti. Če zasleduje le zaslužek, lahko kljub znanju, napredku,

natančnim meritvam in številnim opozorilom nadaljuje s svojim peklenškim načrtom. »Naši bodoči tehniki in gospodarstveniki se morajo zavedati, da je narava za človeštvo največje bogastvo. Naučiti se morajo kritično presojati, katera mora biti meja človekovih dejavnosti in kdaj preidemo iz koristi v škodo,« menjajo profesorji.

Díjake je med obiskom spremljal pisatelj in vodič Italo Filippin iz Ertu, ki je bil prvi župan Ertu in Cassa po nesreči iz leta 1963. Slovenski višješolci so tako imeli priložnost prisluhniti osebnemu pričevanju domaćina, ki je pri devetnajstih letih preživel nesrečo v Ertu. Obisk je bil nadvse poučen, saj Filippini le skopu navajal dogodkov, ampak je v pogovor vključeval mlade obiskovalce in od njih zahteval kritično presojo. Díjake je spodbudil k razmišljanju o tem, kako se je pred petdesetimi leti

Díjaki poslušajo Italja Filippina v Vajontu

peščica »hribovcev« borila proti velikemu električnemu SADE in bila žal poražena. Pri tem je hudo soodgovornost nosila tudis država, ki je dala prednost dobičkovnosni proizvodnji električne energije, namesto da bi zaščitila krajane. (PdP)

Pred izletom so si díjaki ogledali film »Vajont: la diga del disonore« iz leta 2001 in gledališki monolog Marca Paolinija, ki je posvečen eni izmed največjih nesreč, ki jih je v Italiji zadržal clovek. (PdP)

GORICA - MotorXmans

Motorji bodo glasno hrumbeli

Ljubitelji avtomobilov in motorjev bodo konec meseca ponovno prišli na svoj račun. V Gorici bo namreč od 29. novembra do 1. decembra že četrtek potekala priljubljena avtomobilistična prireditev MotorXmans, katere pobudnik je goriško športno združenje Gamma Motori. Dogodek, ki je v minulih letih potekal na ploščadi pri Rdeči hiši, se bo tokrat odvijal na goriškem sejemskem razstavišču v Ulici Dela Barca. Tridnevna pobuda se bo na novem prizorišču predstavila s še bogatejšim programom, ki ga bo sestavljalo več sklopov: ob razstavah vozil bo goriški avtomobilistični vikend zaznamovalo eksperimentalno tekovanje, ki se ga bodo lahko udeležili vsi dirkaški avtomobili.

Prijave tekmovalcev so začeli zbirati v pondeljek, 28. oktobra. Svojo udeležbo je že napovedal Maurizio Verini, dolgoletni dirkač Fiata, ki ga navdušenje nad dirkami še vedno ni minilo. V sodelovanju s slovensko ekipo Lema Racing bodo v nedeljo, 1. decembra, priredili tekovanje za prvo Trofejo Grande Punto Abarth, za obiskovalce pa bo prireditev tudi priložnost, da sedejo v avtomobile znamk Audi in Porsche, ki tekmujejo v kategoriji Gran Turismo. Organizatorji si namreč želijo, da bi bila publike čim bolj aktivno soudežena v prireditvi. Častna gosta goriškega sejma MotorXmans bosta Simone Fagioli in Omar Magliona, zmagovalca absolutne prve nagrade in prve nagrade v skupini CN na italijanskem gorsko-hitrostnem prvenstvu 2013.

GORICA - Marko Mosetti o festivalu goriškega kluba CAI Montifilm

Okno v svet gorniškega filma

Slovenske filme predvaja brez podnapisov v italijanščini - Prepičan je, da bi moral pravi Goričan razumeti vsaj osnovne dialogue v slovenščini

Goriški alpinistični klub CAI, ki steje približno 1200 članov, obeležuje v letosnjem letu svojo 130-letnico delovanja. Ob tradicionalni zgoščeni dejavnosti, ki sega na področje izletništva, pohodništva, druženja, smučanja, gorskega kolosaljenja, alpinizma in mladinske dejavnosti Montikids se pri društvu zavzemajo tudi za kulturno-umetniško dejavnost, ki se odraža v obliki kultiviranja filmske in besedne estetike na temo gora. Prejšnji torek se je začela 22. izvedba festivala goriškega filma Montifilm, ki se bo nadaljeval še v torek, 12. in 19. novembra. V okviru festivala bodo v torek, 12. novembra, ob 17.30 predvajali filma Claudia Valerianija »Guardiano di stelle« in Samanthe Faccio »Vie di pace«; ob 21. uru bo čas za ogled filmov »The Waiting Game« Emilia Previtalija, »La dura dura« Josha Lowella in »Petzl Roc Trip China« Vladimira Celliera. O letosnjem festivalu in glasilni goriški sekcijsi CAI smo se pogovorili z Markom Mosettijem. 58-letni Goričan je glavni pobudnik in organizator filmskih večerov, hkrati je tudi urednik društvenega glasila Alpinsimo goriziano.

Kje se je porodila zamisel za festival Montifilm?

Ideje za organizacijo predvajanj Montifilm črpam iz filmskega festivala »Trento Film festival«. Dogodek, ki se meseca maja odvija v Trentu, je najstarejša tovrstna prireditev v Italiji. Vsako leto se znova vračam v Trento, kjer si v obdobju festivala kot akreditirani recenzent ogledam preko 120 filmov iz celega sveta. V poštev vzamem tako celovečerne igранe filme kot tudi dokumentarce in kratkometražne videoposnetke. Kljub temu, da se na festivalu vrti t.i. »avtorske filme«, ki širši javnosti niso poznani, so se v preteklih izvedbah že obravnavali filmi, ki so se kasneje znašli v obtoku velike distribucije. Eden izmed primerov je film: »Himalaya, l'enfance d'un chef«. Film francoskega režisera Erica Valli so odvrteli tudi v kinodvoranah. Lahko zatrdim, da si v Trentu ustvarim splošen vpogled v celotno raznoliko filmsko bero, nato pa skušam izluščiti najboljše. Tu se seveda pojavi še cela vrsta čisto praktičnih aspektov. Čeprav se večino filmov lahko predvaja brezplačno, so nekateri filmi pod nadzorom distribucijskih hiš, ki za posamezne projekcije zahtevajo odkup filmskih pravic.

Na goriških filmskih večerih nam je torej prikazano najboljše iz področja goriškega filma?

Nedovolno. Danes, ko nam tehnološki priomočki omogočajo, da lahko snemamo vse povprek, se tudi v žanru goriškega filma pojavi ogromno »psevdofilmov«. Največ je krajših videoposnetkov s slikovitim kadri, ki prikazujejo športne dejavnosti, kot so balvansko plezjanje, free ride smučanje, BASE skakanje itd. Spektakel in adrenalina pa je zamele marginalna tema, s katero skušam privabljati v dvorano predvsem mlajšo populacijo navdušencev.

Marko Mosetti

FOTO VAS

manna Salvaterro, enega izmed največjih poznavalcev Patagonije, so se v Kinemaxu čisto nenačakovano pojavili še Peter Podgornik, Marko Lukic, Silvo Karo in pokojni Janez Jeglič. Skupina je predstavljala čisto smetano takratne špice slovenskega patagonškega alpinizma. Sicer pa se v povprečju projekcij udeleži od 150 do 200 ljudi. V dvorani nas obiščejo tudi številni člani Slovenskega planinskega društva iz Gorice, s katerim CAI plodno sodeluje. Iz strani publike mi je bilo v preteklosti že očitano, zakaj ne poskrbim za jezikovne prevode slovenskih filmov. Če se imaš za Goričana in ne uspeš dojeti niti nekaj osnovnih dialogov v slovenskem jeziku, je to dokaz, da je potrebno večječnosti v mestu oddaljen tako, kot je vrh Everesta oddaljen od Gorice.

Časopis Alpinsimo goriziano, katerega si urednik je več kot glasilo sekcijske...

Časopis je pričel prvič izhajati leta 1920, danes pa znača 1400 izvodov. Časopis na dvanajstih črno-belih straneh brezplačno delimo tako članom sekcijs kot tudi zelo številnim bralcem izven goriškega okoliša. Nekaj izvodov je namenjenih tudi knjižnicam in drugim ustanovam. Kot urednik trimesečnika se zavzemam, da bi presegel okvire društvenega glasila. Ne omejujem se samo na objavljanje prispevkov in fotografij, ki se navezujejo zgoraj na društveno dogajanje. Zanimajo me predvsem širša poglavljajna na temo ljudi v gorah, pa tudi potopisi, reportaže dobrih vzponov, geološki in botanični članki ter zgodovinske študije. Skratka s primerno vsebinsko in sloganovo dodelanostjo skušamo poglavljati teme, ki jih bralci ne najdejo povsod. Prispevke v italijanskem jeziku mi pošiljajo tudi nekateri pisci slovenskega rodu, ki so člani SPDG. V zadnjih letih posvečam na straneh časopisa, veliko pozornosti knjižnim novostim, ki izhajajo na področju planinskega slovstva tako na lokalni ravni kot širše.

Obe plemeniti dejavnosti sekcijs se nahajata v finančnih težavah. Je prihodnost pod vprašajem?

Za organizacijo projekcij Montifilm, ki poteka v sodelovanju z društvom Monte Analogo iz Trsta, predstavlja končni seštevek stroškov troje: nakup filmskih licenc, najem dvorane in oglaševanje dogodka. Sama goriška sekcijs teh stroškov ni zmožna kriti, zato pridobivamo pomoč iz Fundacije Goriške hranilnice, dežele Furlanije-Julijske krajine, občine Gorica in vsedržavnega CAI. Stroške krijejo deloma tudi s prodajo vstopnic. Finančne težave se žal pojavljajo tudi pri časopisu Alpinsimo goriziano. Morda se bomo morali v prihodnje odreči papirnatih izdaj. Ostali bomo le na digitalnem formatu. Osebno menim, da si v knjižnični izdaji nedovolno bolj prepoznamen in bran, saj e-book tablice med bralci niso še tako razširjeni. Brez sredstev nivo kulturne dejavnosti pada pod gladino povprečnosti in amatertva. Če ne bo šlo drugače, bomo morali dogodek Montifilm odpisati ali projekcije v okrnjeni različici omejit na znotraj delovanja naše sekcijs. (VaS)

Postanek furenge v Štandrežu

BUMBACA

Včeraj furenga, danes zahvalna obreda

V Šempetu je včeraj potekala tradicionalna Martanova furenga. S konjsko vprego so novo vino peljali v Sodovnje, Štandrež, Miren, Vrtojbo in nazadnje še v Šempeter, kjer so nazdravili ob glasbi. Danes - okrog 11. ure - bodo svetega Martina počastili v Štandrežu z zahvalnim obredom pred cerkvijo sv. Andreja. Ravno tako danes bo tradicionalna prireditev v Gabrijah; ob 13.30 se bo v dvorani vaškega kulturnega doma začela maša, ki ji bo sledil kulturni program, za katerega bo poskrbel moški pevski zbor Skala. Sledilo bo družabno srečanje z lovskim golažem, ki ga bodo poklonili člani gabrske loveske družine.

Predavanje o ustavi

Goriški in videmski krožek Svobode, ekologije, leve prireja jutri ob 18. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž predavanje o italijanski ustavi in poskusih njenega spreminjanja. Predaval bosta profesorja Marco Cucchini in Dimitri Giotto.

Šport in javne uprave

Na sedežu fundacije Brovedani v Gradišču bo jutri ob 18. uri predavanje o odnosu med športom in javnimi upravami. Spregorovili bodo direktor zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula, poverjeni upravitelj podjetja Irisacqua Paolo Lamari, Andrea Piccoli iz podjetja Estpiù-Isogas in predsednik podjetja APT Paolo Polli. Med govorniki bosta tudi deželnji predsednik zveze CONI in poslanec Giorgio Brandolin ter pokrajinska svetnica Vesna Tomšič.

Muse v živo

V goriškem in tržiškem Kinemaxu bodo v torek, 12. novembra, ob 20.30 in 22.15 predvajali koncert glasbene skupine Muse, ki je bil posnet 6. julija v olimpijskem štadionu v Rimu. Rezervacije zbirajo na telefonskih številkah 0481-530263 (Gorica) in 0481-712020 (Tržič).

Z včerajnjega plesnega dogodka v Ulici Garibaldi

ALE

GORICA**S plesom proti nasilju**

V palači Attems na Trgu De Amicis v Gorici bo 24. in 25. novembra potekala pobuda »Per me è no! No alla violenza sulle donne!«, ki jo komisija za enake možnosti pri goriški pokrajini, združenji SOS Rosa in Da donna a donna ter druge ustavne priejajo ob svetovnem dnevu proti nasilju nad ženskami. O nizu predavanj in razprav, ki bo namenjen tako dijakom kot širši javnosti, so spregovorili včeraj v Ulici Garibaldi, kjer se je predstavilo tudi novoustanovljeno združenje Unique. V

imenu mladih deklet, ki ga sestavljajo, je spregovorila Valentina Sivec, pozdravila pa je tudi predsednica pokrajinske komisije za enake možnosti Elisabetta Medeot. Dogodek je obogatil nastop plesne šole Piccolo teatro iz Vidma, ki jo vodi Nicoletta Casarsa, in zumba ples goriškega športnega združenja Shake & Smile, ki ga vodita Saša Hlede in Sanela Šavić Hlede. Posnetke poskočnega performansa proti nasilju nad ženskami, ki je bil pravo presečenje za udeležence predstavitev in mimoidoče, bodo predvajali v goriškem in tržiškem Kinemaxu od 13. do 25. novembra pred ostalimi projekcijami.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDETTORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

Gledališče**1. REVJAJA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA**

»Non ci resta che ridere!« v organizaciji društva za ovrednotenje ljudskih običajev v Podturnu poteka v župnijski dvorani v Podturnu ob nedeljah ob 17.30: danes, 10. novembra, »Amleto in salsa piccante« Alda Nicolaja, nastopa gledališka skupina Punto e... a capo iz Pordenona.

GLEDALIŠKA REVJAJA »A TEATRO CON L'ARMONIA«

ob 16. uri: danes, 10. novembra, v gledališču Sv. Nikolaja v Ul. 1. maja 84 v Tržiču »Bechi e (s)contenti« (Agostino Tommasi po J. Chapmanu in J. Lloyd), nastopa gledališka skupina Compagnia dei giovani iz Trsta.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLE-

DALIŠČU NOVA GORICA: danes, 10. novembra, ob 17. uri »Amaterji« (Borivoj Radaković); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Koncerti

V LOKALU IL CARSO IN CORSO na Korzu del Popolo 11 v Tržiču potekata dve glasbeni reviji s prostim vstopom: »Musica in Corso« danes, 10. novembra, ob 11. uri nastop pianistov Seifa Labiba iz Egipta in Vadima Lacroixa iz Belgije; iz niza »Jazz in progress« bo v četrtek, 14. novembra, ob 20.45 nastopil Zeno De Rossi trio s koncertom »Kepos«; več na www.ilcarsoincorso.it.

OB 45. OBLETNICI DELOVANJA društva, SKD Hrast iz Doberdoba vabi na celovečerni koncert MePZ Hrast v soboto, 16. novembra, ob 20.45 v cerkvi Sv. Martina v Doberdoru.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI

ŠTEVERJAN - Dramska družina F.B. Sedej spet uspešna

Števerjanska zmaga na mednarodnem srbskem festivalu

Utrinek s predstave (levo); Števerjanci v Srbiji (desno)

FOTO J.K.

Dramska družina F.B. Sedej iz Števerjana je zmagovalka šestega mednarodnega tekmovanja »Repassage fest«, ki se je z včerajnjim nagrajevanjem zaključil v mestu Ub v Srbiji. Števerjanski »Umor

v vili Roung« je bil proglašen za najboljšo predstavo, režiser Franjo Žerjal je prejel nagrado za najboljšo žirijo. »Na srbskem festivalu nastopajo zmagovalke državnih tekmovanj iz držav iz nekdanje

Jugoslavije; nastop v Srbiji smo si prislužili s septembrsko zmago na 52. Linhartovem srečanju v Postojni,« pravi vodja števerjanske dramske družine Jasmin Kovic. Števerjanci so v Srbiji predstavljali Slovenijo, sploh pa ima festival tudi globlje sporočilo, saj si njegovi prireditelji prizadevajo, da bi s kulturo povezali gledališke skupine iz držav, ki jih je vojna v preteklih letih tako hudo zaznamovala. »Repassage Fest je jedinstveni pozorišni festival v bivšoj SFRJ. Amaterski glumci i reditelji iz zemelja učesnika dokazuje da kultura nema granica, i da ljudi iz tih zemalja trebalo bi da i mogu da žive u miru,« pravijo prireditelji. Po njihovih besedah gre za edinstveni festival v nekdajni Jugoslaviji. Na njem se srečuje igralci iz raznih držav in dokazujejo, da kultura ne pozna meja in da je mogoče vsi skupaj zaživeti v miru.

Števerjanski amaterski igralci so v Srbiji nastopili prejšnjo nedeljo, dan prej pa so svojo igro uprizorili v Selah na Koroškem v okviru prireditve Primorski kul-

turni dnevi na Koroškem. »Na pot smo se odpravili z enim avtomobilom, z avtobusom in še s tovornjakom, na katerem je bila maložena vsa scenografija. Potovanje je bilo kar dolgo, pred vstopom v Srbijo smo morali popisati vso opremo na carini. Domov smo se vrnili v ponedeljek, tako da ni bilo časa za ogled krajevnih znamenitosti,« pravi Jasmin Kovic in poudarja, da jim je gostovanje so-financiral Javni sklad Republike Slovenije, svoje so pristavili tudi ZSKP, SSO, števerjansko društvo F.B. Sedej in goriška pokrajina. Po njenih besedah je bila izkušnja za igralce in celotno spremljevalno ekipo zelo lepa, saj gostovanja v tak

oddaljenih krajih niso ravno pogosta. V Srbiji so se na odru zelo dobro odrezali vsi števerjanski igralci in igralce, posebne povhale pa je bil deležen Matej Pintar, ki je bil imenovan za »glumaca večera« (igralca večera).

Kdor si še ni ogledal predstave »Umor v vili Roung«, lahko to storiti danes. Ob 18. uri jo bo dramska skupina F.B. Sedej uprizorila v Kulturnem domu v Renčah. Prihodnjo soboto, 16. novembra, pa bodo Števerjanci nastopili na 26. Čufarjevih dnevih, ki bodo od 13. do 20. novembra potekali na Jesenicah. Seveda se tudi na Gorenjskem števerjanski igralci želijo izkazati in poseči po nagradah...

GORICA - V Feiglovi knjižnici

Medvedki stalni gostje

Jutri pravljica urica v družbi Katerine Citter - Zadnjič je pravljico priovedovala Martina Šolc

Pravljica urica z Martino Šolc

FOTO D.F.

Klub vse večji obsedenosti naše družbe s tehnologijo, ostajajo pravljice še vedno sodobne in priljubljene. Trenutek zatopljenosti v drug svet, svet fantazije in vsemogočega je dragocen trenutek, ki ga je treba svojim otrokom privoščiti. Pravljicarke v Feiglovi knjižnici v Gorici so v tej ve-

ščini iznajdljive in znajo, kako se otroku prikupiti in mu na najbolj enostaven način posredovati lepe občutke in vrednote. Prejšnji ponedeljek je Martina Šolc priovedovala rusko pravljico o Medvedu, ki je iskal varuško. Po številnih avdicijah ga zajček prepriča, da bo le on za nje-

gove malče najboljša varuška, saj jim bo priovedovala pravljice in jih uspaval zvečer. Na koncu praljice je Martina vsem otrokom v vrsti razdelila sladke medenjake. Jutri ob 18. uri bo na vrsti Katerina Citter, ki se bo tudi ukvarjala z medvedki in bratsko ljubeznijo.

Zadnjo oktobrsko nedeljo so štiridesetletniki iz doberdobske občine skupaj praznovali svoj življenjski jubilej. Odpravili so se na enodnevni izlet v Celovec in Vrbo na Koroškem; obiskali so tudi Minimundus, kjer so prikazane glavne znamenitosti iz celega sveta. Zvečer so na večerji skupaj nazdravili pri Miljotu pri Devetakih

FOTO R.P.

ABONMAJSKA KAMPANJA 2013/14

SSG V GORICI

ŠTIRI UPRIZORITVE SSG v Kulturnem domu

Nina Raine - **Plemenja**: 18. novembra
Spiro Scimone - **Dvorisce, Koli**: 27. januarja
Anton Pavlovič Čehov - **Striček Vanja**: 24. marca

v Kulturnem centru Lojze Bratuž

Yukio Mishima - **Pet modernih nô dram**: 26. maja

DVE GOSTUJOČI UPRIZORITVI

Prešernovo gledališče Kranj:
John Patrick Shanley - **Dvom**

Gledališče Koper:

Aldo Nicolaj - **Parole, parole ali Ni bila peta, bila je deveta**

Vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi

Prodaja abonmajev pri blagajni Kulturnega centra Lojze Bratuž
(Drevored 20. septembra, 85/ Tel +39 0481 531445)

www.teaterssg.com

Ko so leta 1979 državljanini takratnih devetih držav članic Evropske unije, ki se še ni imenovala tako, ampak smo takrat govorili o Evropski skupnosti, prvič neposredno volili poslance v Evropski parlament, je bilo zanimanje ta to novo telo zelo veliko. Evropski parlament je sicer obstajal že prej, le da so v njem sedeli poslanci, ki so jih imenovali parlamenti posameznih držav; ni imel veliko pristojnosti, sestajal se je po redkoma, ni imel lastnega sedeža, ampak je gostoval v palači Sveta Evrope v Strasbourg. Tam se je sredi leta 1979 umestil tudi prvi demokratično izvoljen Evropski parlament. Takrat sta Evropski parlament sestavljali dve veliki skupini poslancev: največ, 113, je bilo socialnih demokratov, krščanski demokrati so imeli 107 poslancev, sledili so konservativci s 64 poslanci, komunisti (italijanski in francoski) 44, liberalci 40. Bilo je še nekaj manjših skupin, vsega 410 poslancev. Pri volitvah predsednika so se povezali krščanski demokrati in konservativci ter izvolili Simona Veil, Francozinjo judovskega rodu, ki je preživel taborišče Auschwitz-Birkenau.

Številčna razmerja v Evropskem parlamentu so se na kasnejših volitvah spremenila, vendar se v tridesetih letih ni spremenilo temeljno dejstvo, da sta Evropski parlament obvladovali dve veliki politični skupini, socialisti in krščanski demokrati oziroma Evropska ljudska stranka, kot se že dolga leta ta skupina imenuje. Dokaj redno se je dogajalo, da je bila ena od teh dveh strank v večini, druga pa nekako v opoziciji, čeprav sta ta dva pojma v Evropskem parlamentu že sama po sebi vprašljiva, saj Evropska komisija, to je vlada, ni enobarvna, niti koalicijska, ampak je skupek ljudi, ki jih imenujejo vlade posameznih držav članic, pa naj bodo leve, desne ali sredinske. Kljub temu je v zadnjih dveh mandatih veljalo nekakšno napreco, da je bila Ljudska stranka večinska, socialistična skupina, številčno sibkejša, pa opozicija. Predsedniško mesto pa si stranki izmenjujeta sredi mandata in to železno pravilo velja za vse funkcije v Evropskem parlamentu: po dveh letih in poleg se vodilni ljudje zamenjajo.

Verjetno je tudi v tej politični mešanici razlog, da si Evropski parlament ni pridobil večjega ugleda v družbi in da evropske volitve ne privlačijo velikega števila volivcev; na Hrvaškem, kjer so po vstopu v EU zadnji volili evropske poslance, komaj nekaj več kot 20 odstotkov. Med razlogi za nezanimanje so tudi majhne pristojnosti, kajti o pomembnih vprašanjih še vedno odloča Evropski svet, ki ga sestavljajo predsedniki vlad držav članic.

Vendar pa obstaja ta dualizem, odnos med socialisti in ljudsko stranko, kot večnih antagonistov, zastopnikov dveh tradicionalnih svetov, delavcev in kmetov (kar je seveda iluzija, saj Evropa že desetletja ni več razdeljena na tak način), socialistov bolj socialno usmerjenih, ljudske stranke bolj kapitalistično. Nekaj peska v oči volivcem, ki še volijo po starih kalupih in razumejo Evropo kot tradicionalno razdeljeno enoto, kar dejansko obstaja v posameznih državah, razdeljeno ned levico in desnico.

Dejstvo pa je, da danes take Evrope ne vič.

Predvsem je ta alternativnost med levico in desnicu upadla leta 2005, ko so socialisti izgubili oblast v Nemčiji in so bili prisiljeni v veliko koalicijo s krščansko demokratimi. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi v Avstriji. V obeh državah so ostale v opoziciji sile, ki niso bile razpoložljive za zavezništvo oziroma s katerimi največje stranke takih zavezništev niso hotele sklepati. V Nemčiji so bili to komunisti, nasledniki nekdanje vzhodnonemške Honeckerjeve partije, v Avstriji pa Haiderjevi svobodnjaki. V Nemčiji je bila velika koalicija nujna zaradi ekonomske krize, za premostitev katere je bilo koristno in potrebno zavezništvo obenih velikih strank. V Avstriji takrat krize ni bilo, je pa bila skrajna desnica premočna in velika koalicija je bila blažilna rešitev, ki so jo državljanji dobro sprejeli.

Potem je pritisnila kriza. Najprej v Grčiji, kjer sta se desetletja na vlasti izmenjevali socialistični Pasok in konservativna Nova demokracija. Po dolgi po-

KRIZA IN NEDOREČENOSTI SPREMINJAJO POLITIČNI ZEMLJEVID EVROPE

Nič več »levi« ali »desni« temveč »za« ali »proti« Evropi

BOJAN BREZIGAR

litični krizi in dveh predčasnih volitvah je bila edina rešitev velika koalicija. Na levi je v opoziciji ostala Siriza, na desni pa Zlata zora, obe ekstremni, Zlata zora nasilno fašistična. Grčija se počasi rešuje iz krize prav z vlogo velike koalicije, ki ne zadovoljuje ne enih ne drugih, ampak nekako omogoča preživetje, ker obe tradicionalni stranki ne moreta kritiki druga druga za ukrepe, ki jih morata sprejemati skupaj.

In nazadnje je tu še Italija, nam vsem dobro znana, kjer sestavlja vlado prav tako stranki, ki sta še na dan volitev veljali za alternativni in se ne eni ne drugi ni sanjalo, da bi sedeli skupaj v koaliciji. Pa je tako naneslo: zaradi nemogučega volilnega sistema, ampak tudi zaradi pojava Grillove stranke, ki je doživelu nepričakovani uspeh.

Stranka petih zvezdic zastopa stališča, ki so v glavnem ljudem dopadljiva, saj je veliko volivcev izgubilo zaupanje v tradicionalne stranke, zastopa pa tudi stališča, ki so nevarna. Evroskeptične parole, ki niso samo italijanske, so namreč nekakšno vabilo k razkroju Evropske unije. Seveda, začenja se z zahtevo po izstopu iz evra, ampak že ta predlog bi imel, če bi prodrl, porazne posledice. Še pred dobrimi dvajsetimi leti je bila Italija med primi šestimi gospodarskimi velesilami na svetu, v skupini G7 pred Kanado. Rusija takrat v to skupino ni spadala. Danes sam

G8 ne predstavlja več absolutne gospodarske moči, razširili so ga na države tretjega sveta, na G20, ki vključuje tudi Kitajsko, Indijo, Turčijo, Južno Afriko, Bra-

zilijo in druge. Evropa bi lahko ohranila neko gospodarsko vlogo samo kot celota, ne bi pa tega zmogle posamezne države. Evro je eno izmed sredstev. Seveda, marsikaj je nedorečenega, začenši z dejstvom, da ima Evropska centralna banka nadzor nad količino denarja, ne pa nadzora nad bančnim sistemom, ker so ta nadzor ohranile centralne banke posameznih držav članic. Ker je kriza, so se odnosi še zaostri: Italijani trdijo, da jim Nemčija z evrom zavija vrat, Nemci se hujujejo, da morajo plačevati za Italijane, ki da so leni, imajo napihnjeno državno upravo in ogromno sive ekonomije. Nekaj tegega bo treba očitno urediti.

To je vprašanje, s katerim se bo moral Evropska unija ukvarjati v prihodnjih petih letih.

V začetku oktobra je bilo v Opatiji letno zasedanje evropskega združenja novinarjev EAJ, ene izmed evropskih novinarskih organizacij, katere glavni namen je, da se novinarji srečujejo in izmenjujejo mnenja predvsem o evropski tematiki. Nič posebnega, vendar koristno srečanje novinarjev kakih 20 evropskih držav, kjer vedno izveščaj zanimali. Običajno se srečanja udeleži tudi nekaj evropskih poslancev, pa kakšen predstavnik Evropske komisije, ne na najvišji ravni. Letos pa smo videli tudi posnetek dveh visokih predstavnikov unije. Seveda, predstavnikov dveh največjih strank.

Martin Schultz, socialist iz Nemčije, je predsednik Evropskega parlamenta in kandidat socialistov za predsednika Evropske komisije. Je človek z dolgo-

letno politično izkušnjo, dolgoletni evropski poslanec, znan med drugim tudi po besednjem spopadu z Berlusconijem, ki mu je pripisal vlogo kapoja v nacističnem taborišču.

Viviane Reding je podpredsednica evropske komisije, predstavnica Ljudske stranke iz Luksemburga, kjer je bila ministrica za izobraževanje, sedaj pa je že tretji mandat članica Evropske komisije, kjer je v prvem mandatu veliko naredila za manjšine oziroma za manjšinske jezike. O njej so govorili, da bo kandidatka za predsednico Evropske komisije, kar pa sedaj ni več gotovo, saj so po volitvah v Luksemburgu sestavili drugačno koalicijo in njena stranka je ostala v opoziciji. Ni verjetno, da bi jo nova luksemburška vladu kandidirala.

Omenjam ju, ker sem njuni predstaviti pozorno poslušal. Bili sta enako dolgi, slabih 10 minut vsaka, bili sta si tudi presenetljivo vsebinsko podobni. Če ju ne bi poznal, ne bi vedel, kdo predstavlja program socialistov in kdo program Ljudske stranke.

Kaj se dogaja? Enostavno, tudi v Evropskem parlamentu bo verjetno prišlo do velike koalicije. Politika se ne bo ločevala več med leve in desne po dosedanjem ključu ampak med proevropske in evroskeptike. Slednjih je veliko v številnih državah: pomislimo na stranko Pim Fortuyn na Nizozemskem, na Le Penovo v Franciji, na evroskeptike v Veliki Britaniji, na nove evroskeptike v Nemčiji, na opozicijo sedanjih vlad v Avstriji, na že omenjeni Siri zo in Zlato zoro v Grčiji, na Prave Fince

na Finsku, na Jobbik na Madžarskem in seveda v Italiji na Severno ligo in na Grilu. Vse to bo v Evropskem parlamentu velika sila, ki ne bo imela predlogov, ampak bo glasovala proti. To ne bo neka poslanska skupina, to bo veliko majhnih skupinic, ki bodo tako ali drugače, z leve ali z desne, ali pa tudi zgolj s populističnimi parolami, rušile evropske integracijske procese. Vsaka s svojo majhno računico za domačo uporabo. Ta val bo treba nekako zadržati in verjetno za to ne bo pogojev, če ne pride do zavezništva med obema sedanjima najmočnejšima političnima formacijama, to je med socialisti in Evropsko ljudsko stranko. Zraven bodo morda še liberalci, ki so od nekdaj izrazito proevropska stranka, pa čeprav maloštevilna.

S tem novim političnim zemljevidom Evrope se bomo morali verjetno sprijazniti. Kriza nas je, poleg nedorečenosti evropskega političnega in gospodarskega sistema, pripeljala do točke, ko si ne bomo več postavljali dileme leva ali desna, ampak se bomo odločali med geslom »Evropa da« in geslom »Evropa ne«. Slednje bo oprto na umetno ustvarjeno prepričanje, da je za sedanje slabosti krije Evropa in ne, da smo si krizo zakuhali sami, vsak po svoje v svoji državi. Da kriza ni posledica »preveč Evrope«, ampak kvečjemu posledica »premalo Evrope«, predvsem premajhe neodvisnosti Evropske komisije in premajhnih pooblaščil, pa tudi birokratizacije, v katero so vse države članice vnesle svoje birokratske ovire. To je dejstvo, ampak volivce bo o tem zelo težko prepričati.

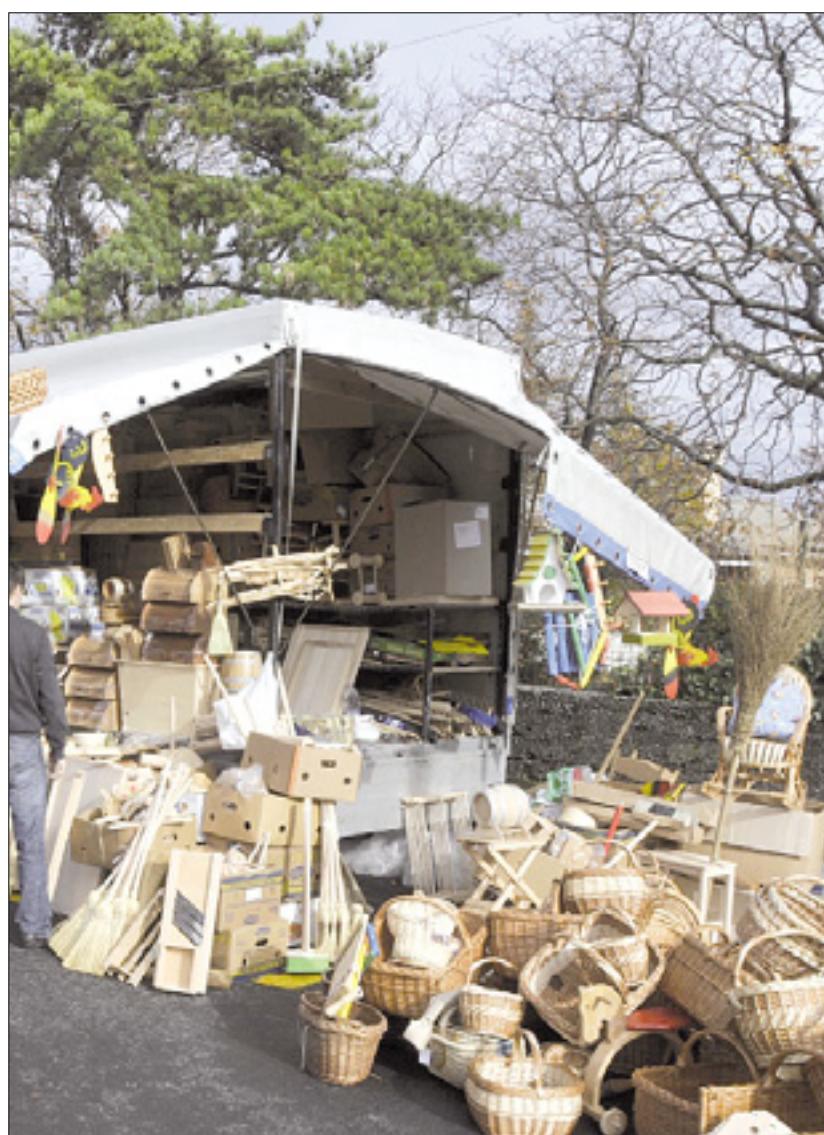

DANES IN JUTRI VRHUNEC DOGAJANJA OB SVETEM MARTINU

Prosek vese

PROSEK - Če bo vreme prizaneslo ...

Furenga in krst novega vina

Jutri bodo vaške ulice preplavili kramarji in krajevni proizvajalci, popoldne slovesna evharistija

električne napeljave
alarmni sistemi
avtomatizmi za vrata

Fotovoltaični sistem
=
proizvodnja
čiste energije
+
prihranek denarja

(do 31/12/2013 je investicija
odbitna od davkov v meri 50%)

Obrtna Cona Zgonik – Proseška postaja 29/E
Tel/Fax 040 251065 Mob. 335 6002920

Vremenske razmere so bile včeraj sprejemljive, tako da se je na Prosek, na praznik domačega zavetnika sv. Martina pripeljalo veliko ljudi. Že v popoldanskih urah so se začeli zbirati po osmicah, si privoščili slastne fancije z dušo in kozarec novega vina, kot se za Martinovo spodobi.

Če bo vreme prizaneslo, bo **danes** ob 14.30 zaživel Martinova furenga, prevoz novega vina s konjsko vprego v vas, za kar bo poskrbela Kmečka zveza. Voz bo spremljal skupina narodnih noš, godba na pihala Divača, skupina harmonikarjev

in zbor MPZ Vasilij Mirk. Krst mlađega vina pa bo ob 16. uri v Kulturnem domu na Proseku, kjer bodo dogodek ovenčali spet godbeniki iz Divateč in pevci MPZ V.Mirk ter mali pevci otroških zborov OŠ Černigoja in A. Gradnika.

Jutri pa se bodo na Prosek zbrali kramarji in krajevni proizvajalci, saj bo zaživel kmetijski sejem Okusov s. Martina, na B'lancu pa bo sejem rabljenih predmetov. Na dvojnišču rajonskega sveta bo ob 14.30 pokušnja vin proseških in kontovelskih proizvajalcev.

375 let domače cerkve

Na Proseku so lani obhajali 375-letnico postavitve domače cerkve. Župljani so z gospodom Mihaelom Palfijem in ob nasvetih župnijskega upravitelja gospoda Maksa Suarda pripravili nekaj pomembnih dogodkov tudi ob prazniku sv. Martina. Sinoči so poskrbeli za nastop ŽePZ Prosek-Kontovel pod vodstvom Marka Štoke ter MVS Sv. Jernej z Općin, ki ga vodi Walter Lo Nigro. Na orglah jih je spremjal Davorin Starec. Jutri, na god sv. Martina, pa bo slovesna evharistija ob 16. uri - somaševanje bo vodil župnik Jože Špeh.

tecnoedile s.a.s.
TRST, UI. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

www.tecnoedile.net mail info@tecnoedile.net

Gradbeni in industrijski stroji ter oprema
prodaja in najem / servis / rezervni deli

- BAR
- SLADOLEDI
- POSLOVALNICA
- TOTOCALCIO
- DIRKA TRIS
- SUPERENALOTTO

Igrate lahko tudi ob
NEDELJAH

PROSEK 140 - Tel. 040/225286

EDIL CARSO s.r.l.
GRADBENO PODJETJE IN OBOVOA ZGRADB
Obrtna cona ZGONIK Proseška postaja 29/B

Tel. 040.2528036 - Faks 040.2529521 - Mob. 348.5211656

www.edilcarso.it - e-mail: edilcarso@libero.it

Izgradnja
bazena v
Nabrežini

Sanacija
podpornega
zidu v Trstu

ISTITUTO
GIORDANO
CERTIFICATO N. 1589

Certificirani po
standardih ISO
in člani konzorcija KARST

lo praznuje

PROGRAM Danes in jutri

Danes, 10. novembra

9.30 - 5. MARTINOV POHOD po poteh proseškega juga prirejajo ŠD Kontovel, SSD Jaka Štoka in Taborniki RMV zbirališče pri spomeniku padlim na Proseku

14.30 - MARTINOVA FURENGA prevoz novega vina s konjsko vprego Sodelujejo Kraljica terana 2013 Anet Jagodič, MPZ V.MIr in Godbeno društvo Prosek prirejajo Kmečka zveza - Associazione gricoltori in Mladinski krožek Prosek - Kontovel

16.00 - KRST NOVEGA VINA PROSEKARJA

Viteza vina

koncert Pihalenga orkestra DIVAČA in otroškega pevskega zbora OŠ A. Černigoja

Kulturni dom Prosek - Kontovel

18.00 - TRIGLAV NA SV. MARTINU - produkcija trajlerja SFINGA ter filma ČEZMEJNI POHOD PRIJATELJSTVA 2013 čezmejna zdravljica s Prosekarjem

Kulturni dom Prosek - Kontovel

Jutri, 11. novembra

9.00 - SEJEM SV. MARTINA in kmetijski sejem Okusi sv. Martina SEJEM antikvitet in rabljenih predmetov na Blancu.

14.30 - POKUŠNJA VIN proseških in kontovelskih proizvajalcev dvorišče rajonskega sveta

16.00 - Slovensa SV. MAŠA v cerkvi sv. Martina

19.00 - KONCERT ansambla KRŠKI OVČARJI Kulturni dom Prosek - Kontovel

Bar Makadam

MAKADAM SNC DI HUSU TAMARA & C.
PROSEK - PROSECCO 1 - Tel. 040 251043

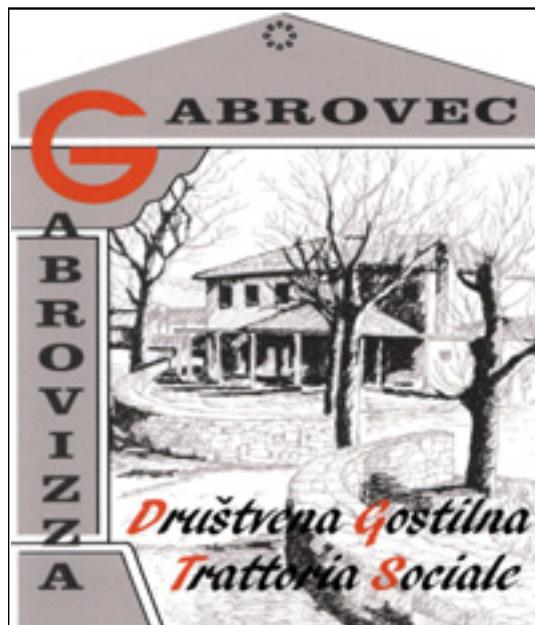
MESNICA DA FUFO

Gastro Vetrinaz

SVEŽE MESO IN SPECIALITETE ZA ŽAR

PROSEK - UL. S. Nazario 46 - TRST - Tel. 040 2528145

BRANKOVIČ
SLADJAN

SRBSKE
SPECIALITETE
IN TIPIČNE
KRAŠKE JEDI

Gabrovec, 24
Tel. 040 - 229168

URNIK:
torek - nedelja
od 8.00 do 23.00
Ob ponedeljkih
zaprto.

Obrtna cona Zgonik • Proseška Postaja 29/C • Tel. 040 2528113 • Fax 040 2528124
info@danev.it • www.danev.it

MIZARSTVO
DM

Proizvodnja notranjih lesenih vrat in stopnic

Obrtna cona »Zgonik«
Ulica Proseška postaja, 29/b
ZGONIK

Tel. 040 2528131
Fax 040 2529329
e-mail: d.milkovic@libero.it

EDILEGNO SANTACROCE SRL

KRIŽ 9/A, DEVIN NABREŽINA (TS)
Tel: 040 220 436, Mob: 348 1403850, 346 9830373

DRVA ZA KURJAVO - tudi na paleti
PELETI Z VISOKO KALORIČNO VREDNOSTJO
BRIKETI, VŽIGALNE KOCKE
PREMOGOVNI BRIKETI, OGLJENI BRIKETI
GLP JEKLENKA AGIP, PROPAN JEKLENKA AGIP

URNIK: ponedeljek - petek od 8.00 do 17.00
sobota od 8.00 do 12.00

EDIL - PORFIDI TRENTINA

Skladišče in urad na Proseku (nasproti avtobusne garaže ACT)

Tel. 040/251044;
faks 040/251145

E-mail: info@edilporfiditrentina.it
www.edilporfiditrentina.it

urnik: 7.30 - 17.00, sobota 7.30 - 12.00

VSE VRSTE PODOV ZA ZUNANJE POVRŠINE

porfirji • peščenjaki • prane cementne
plošče • kamnite kocke in obloge •
kamniti robniški • material za pokrivanje
streh • strešne opeke iz žgane gline...

VELIKA IZBIRA GRADBENEGA MATERIALA

opeke • železne in lesene
konstrukcije • izolacijski
materiali • železne PVC cevi • ograle...

Vinska kultura v Sloveniji ni nizka, še manj tako usodna, kot to prikazuje protalkoholni lobi, je pred letošnjim martinovim praznikom za STA povedal direktor Vinske družbe Slovenije Dušan Brejc. Slovenci po njegovem sodimo med tradicionalne vinorodne narode in dežele, zato o sebi ne bi smeli razširjati neumnega stereotipa kot o narodu pijancev. »Z gotovostjo to nismo, je pa morda res, da smo nekoliko bolj tolerantni do pitja alkoholnih pijac kot morda kateri drugi narodi, prav tako pa smo v količinskem smislu popitega alkohola na evropski lestvici precej visoko,« je povedal prvi mož slovenskega vinarstva.

Uradnih podatkov o tem, koliko vina Slovenci letno spijemo, ni, obstaja zgolj statistika popitega čistega alkohola. Evropsko povprečje znaša okoli 11 litrov alkohola na odraslo osebo, pri čemer je količinsko največ popitega piva, nato vina in na koncu žganih pijac. Slovenci v zadnjih treh letih celo padamo, ugotavlja Brejc, potem ko se je poraba med leti 2000 in 2010 globala med deset in 13 litri, kar morda kaže tudi na to, da kriza ni vselej vzrok za večjo porabo alkohola.

Za oceno kakovosti letošnje vinske letine je po njegovem mnenju že prezgodaj, če pa je soditi po napovedih enologov, potem bi obveljala ocena prav dobro. Kar se tiče količine, gre za enega od manjših letnikov v zadnjih nekaj letih, a so pri tem velike razlike med posameznimi vinorodnimi območji, zato je ocena težja. Tako je bil recimo lanski letnik količinsko zelo slab na Primorskem, kjer je bilo stanje letos veliko bolje, je pa bilo slabše v Posavju, delno tudi v Podravju.

Kar se kakovosti tiče, Brejc podarja, da je tehnološko znanje pridelave vina v slovenskih kleteh zadnja leta izjemno napredovalo, zato bi kazalo preoblikovati staro tezo o boljših in slabših letnikih. Zato je načelna debata o letniku in njegovi kakovosti

DIREKTOR VINSKE DRUŽBE SLOVENIJE DUŠAN BREJC

»Da smo narod pijancev je neumen stereotip«

pravzaprav že neumestna, saj so oscilacije veliko manjše in bistveno manj vplivajo na to, kakšna bodo vina v danem letniku.

Kot je še povedal Brejc, je aktualna vsespolna kriza udarila tudi vinarje, a z dve do triletno zamudo. »Če so Nemci že govorili o tem, da gredo iz

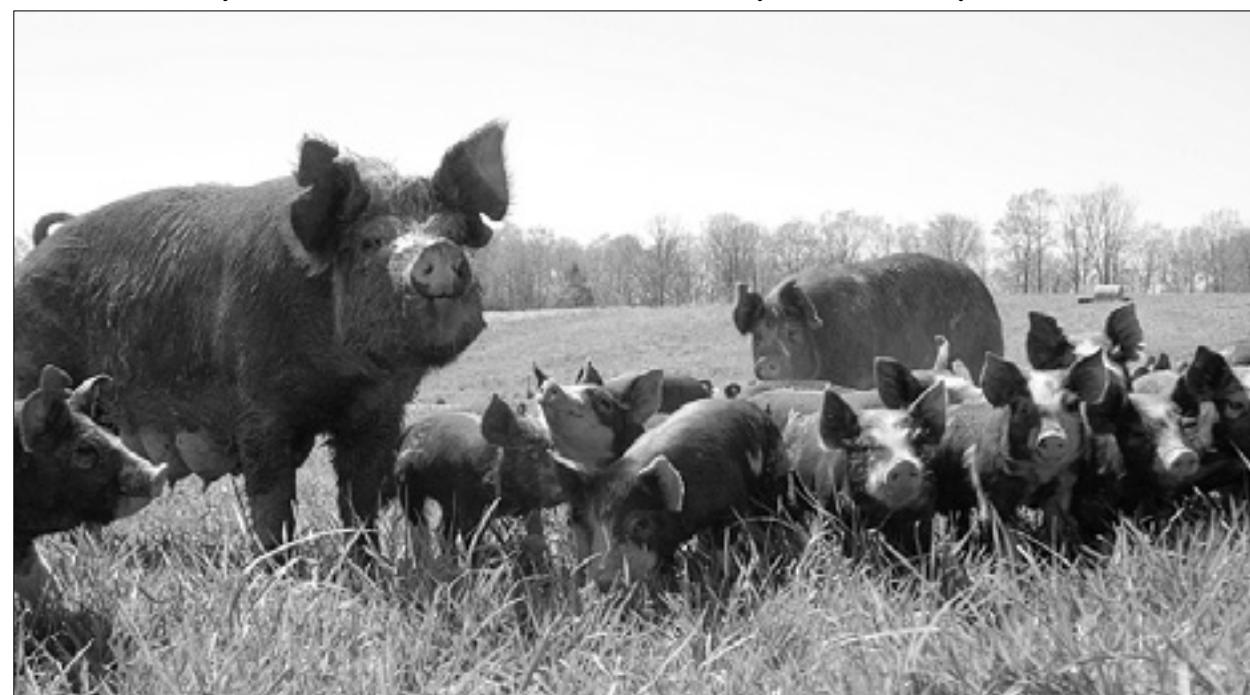
krize, potem smo mi ta trenutek nekje na dnu, vsaj upamo tako. Kriza se je odražala predvsem v manjši porabi vina, uvoz pa je, potem ko je od leta 2006 stalno rasel, po letu 2011 celo padel, kar kaže na to, da ljudje očitno niti za uvoženo vino nimajo več dovolj denarja. To pa ni tako zelo pozitivno kot bi padec

uvoda tujih vin v Slovenijo ocenjevali takrat, ko bi šlo vse navzgor,« pravi direktor Vinske družbe Slovenije.

Vzroki za sedanje stanje panoge v Sloveniji pa so po njegovem mnenju že stara zgodba, saj je slovenski vinski trg v več kot polovici še vedno siv, nevidentiran, od tega popitega vina pa

POROČILO S STATISTIČNIMI PODATKI

Število kmetij v EU upada, a so njihove dimenzije večje

Število kmetij v EU že nekaj desetletij upada, vendar pa se je njihova velikost v zadnjih letih povečevala, prav tako tudi proizvodnja. Leta 2010 je bilo v EU 12 milijonov kmetij, ki so skupno obsegale 172 milijonov hektarov zemlje in zapoviale 25 milijonov ljudi, je minuli teden objavila Evropska komisija. V zadnjih letih se je povprečna velikost kmetij v EU povečevala za 3,8 odstotka letno, njihova standardna gospodarska proizvodnja pa za 5,2 odstotka letno, kaže danes objavljeno ekonomsko poročilo o kmetijstvu.

Poročilo na podlagi zadnjih razpoložljivih statističnih podatkov (iz leta 2010) ugotavlja, da so spremembe izrazitejše v državah članicah, ki so se EU pridružile leta 2004 in 2007. V nekaterih od teh držav se je gospodarska proizvodnja povečevala za več kot 10 odstotkov letno, pri čemer pa je treba upoštevati, da je bila njihova osnova bistveno nižja.

Med letoma 2005 in 2010 se je število kmetij v uniji zmanjševalo za po 3,7 odstotka letno. Pri tem se je število kmetijskih gospodarstev razmeroma najpočasneje zmanjševalo v državah

na jugu Evrope (Portugalska, Španija, Italija, Ciper in Grčija), ki jih je dolžniška kriza prizadela najhuje. Irska in Malta sta edini državi, kjer se je število kmetij povečalo. To je lahko posledica pomankanja drugih, bolj donosnih možnosti za zaposlitev ali pa odstopnosti potencialnih novih vlagateljev v kmetijstvo, ugibajo poročilo. Najbolj pa se je število kmetij v tem obdobju zmanjšalo v vzhodnoevropskih državah, predvsem baltskih (Estonija, Latvija in Litva).

To se lahko razume kot običajen postopek strukturnega prilaganja, potem ko so bila zemljišča v državni lasti po osamosvojitvi v zgodnjih 90. letih vrnjenja prejšnjim lastnikom, kar je vodilo v veliko število majhnih kmetij, ki niso bile ekonomsko upravičene ali pa lastniki niso imeli namena ostati v tej panogi.

Glede starostne strukture poročilo kaže, da je okrog 30 odstotkov upravljavcev kmetij starejših od 65 let, običajno pa so starejši lastniki manjših kmetij. Poročilo poleg tega ugotavlja, da so ekološke kmetije v povprečju večje od povprečja vseh kmetij skupaj.

nima nihče nič, razen tistega, ki kupino vtakne v žep. Kot je dejal, je bolče dejstvo, da so v zaostrenih gospodarskih razmerah pravzaprav tisti, ki so na javnem trgu in plačujejo vse predpisane dajatve, v nelojalnem položaju proti več kot polovici tistih, ki nič ne prispevajo k nacionalni ekonomiji. To je slovenska realnost stanja panoge, ki je pravzaprav na najnižji točki po letu 1990.

Po Brejčevih besedah bi lahko bili leti 2013 in 2014 prelomni v smislu, da se bo zgodil še nadaljnji osip pridelovalcev ali pa bomo končno uspeли narediti tudi kakšen preskok in na novo zastaviti vinsko paradigm. Pri tem pa ne bo pomembno le vprašanje količine prodanega vina, pač pa predvsem ali razvijamo pravi slog vina, napredujemo v strokovnem smislu, ali ima naša stroka ugled v širšem prostoru in ali ta pomaga domaćim vinarjem, da gredo naprej.

Klub vsem sedanjim pesimističnim tonom pa bi bilo po njegovem mnenju neumestno razmišljati, da ni razlogov za primerno obeležitev martinovega kot osrednjega vinarskega praznika, ki predstavlja vrhunec obdobja prehoda mošta v vino. Celo nasploh, obstajajo pozivi k temu, da bi to postal državni praznik, pravi Brejc.

»Nedvomno je martinovo praznični čas za vsakega vinarja in kmeta. To je slovo od poletja in pomeni, da je večina pridelka pospravljenega, zato je to zagotovo primeren trenutek za praznovanje,« je dejal Brejc in kot pozitivne plati vinske panoge med drugim omenil dejstvo, da kakovost slovenskih vin v nobenem primeru ne nazaduje, pač pa napreduje.

V Sloveniji je vedno več, predvsem belih vin, ki so primerna za mednarodno trženje. Vedno več je vinarjev, ki izvažajo, vsako leto osvojijo kakšen nov izvozni trg. Že to, da smo v času krize obdržali stare kupce, je pozitivno sporočilo, je še dodal.

BRUSELJ - Evropska unija

Gensko spremenjena koruza je v razpravi

Evropska komisija je danes pozvala članice EU k odobritvi sporne pridelave druge gensko spremenjene koruze v EU ter k ponovni razpravi o novi zakonodajni pobudi o gensko spremenjenih organizmih (GSO), ki bi omogočila omejitev ali prepoved pridelave GSO iz razlogov, povezanih z zdravstvenimi in okoljskimi tveganji. Pri prvem pozivu gre za predlog o pridelavi spremenjene koruze 1507 ali koruze Bt, ki je bila razvita, da bi pridobila odpornost na določene škodljive ličinke vešče, na primer koruzne vešče. V EU je sedaj dovoljena njena uporaba za hrano ali krmo, ne pa tudi za pridelavo.

Ta poziv je odziv Bruslja na nedavno odločitev Splošnega sodišča EU, da ni ustrezno ukrepal glede zahtevka za pridelavo omenjene koruze iz leta 2001. Če članice ne bodo uspeli sprejeti odločitve s kvalificirano večino za ali proti odobritvi, bo komisija v skladu z veljavnimi pravili dovolila pridelavo te koruze.

Zgodbu o koruzi 1507 se je začela leta 2001, ko je podjetje Pioneer vložilo vlogo za njeno odobritev, vendar komisija, kot je presodilo sodišče, ni ustrezno ukrepala. Komisija mora zdaj po več tožbah in sodbi sodišča članicam predlagati sklep o njeni odobritvi, kar je danes tudi storila. Za zagotovitev visoke ravni varovanja zdravja in okolja je bil sklep o odobritvi nekoliko spremenjen, tako da vključuje priporočila Evropske agencije za varnost hrane (Efsa). Ta je sicer v letih 2005, 2006, 2008, 2011 in 2012 o tem že šestkrat izrazila pozitivno mnenje.

O tem bodo razpravljali okoljski ministri EU na zasedanju 13. decembra. V skladu s pravili imajo članice tri mesece časa, da odločijo. Če spet ne bodo uspeli doseči kvalificirane večine za ali proti, bo torej komisija dovolila odobritev druga vrste gensko spremenjene koruze v EU.

Sedaj se v EU prideluje le ena vrsta gensko spremenjenega proizvoda - Monsantova koruza MON810, in to v glavnem v Španiji. V odločevalskem mlinu komisije je šest vlog za odobritev gensko spremenjenih proizvodov. Drugi gensko spremenjeni proizvod, za katerega je EU dovolila pridelavo v letu 2010, je bil gensko spremenjeni krompir, vendar je bil prodajno neuspešen, zato so ga po dveh letih umaknili s trga.

V okoljskih organizacijah niso zadovoljni. V Greenpeaceu opozarjajo, da komisija ravna neodgovorno, saj priporoča odobritev pridelave proizvoda, ki škodi metuljem in veščam ter spodbuja uporabo strupenega herbicida.

V Državnem zboru javna predstavitev mnenj o novem besedilu

Slovenija se intenzivno pripravlja na spremembo zakona o romski skupnosti

Urad za narodnosti Rwpespublike Slovenije je pred kratkim v Ljubljani praviljavno predstavitev mnenj o predlogih za spremembo zakona o romski skupnosti. Med drugim so sodelujoči v razpravi predlagali spremembe sestave sveta romske skupnosti in jasno določitev pristojnosti države in občin pri urejanju prostorske problematike. Romi si sicer želijo več posluha države.

Voda urada vlade za narodnosti in državna sekretarka v kabinetu predsednice vlade Tamara Vonta je pojasnila, da so na uradu zbrali predloge za spremembo zakona o romski skupnosti, ki so objavljeni tudi na spletni strani urada. Ti bodo po njenih besedah še nekaj časa v javni razpravi, saj si želi, da bi na koncu sprejeli dober zakon, predvsem pa, da bi dosegli čim višji možen konsenz vseh zainteresiranih strani. Ob tem je izrazila upanje, da bo zakon sprejet do novega leta.

Država mora preko krovnega zakona Romom po mnenju predsednika Foruma romskih svetnikov Darka Rudaša priznati, da so sposobni voditi "globlo notranjo demokracijo". Zavzel se je za spremembo 10. člena zakona, ki ureja stavo sveta romske skupnosti, ki je ključni sogovornik države pri reševanju romskih vprašanj. Po Rudaševem mnenju bi moral biti ta organ reprezentativen predstavnik Romov na nacionalni ravni.

Predsednik Zveze Romov Slovenije Jožek Horvat Muc pa je v razpravi izpostavil, da poleg obstoječega zakona posebne pravice romske skupnosti zagotavlja še 16 področnih zakonov. Prepričan je, da je treba doreči konkretno obveznosti države in lo-

Državna sekretarka Tamara Vonta

kalne skupnosti pri urejanju prostorske problematike romskih naselij, kar zakon ureja v 4. in 5. členu. Hkrati s spremembami zakona je po njegovem treba pristopiti k pripravi sprememb zakona o lokalni samoupravi.

Urejanje prostorske problematike je tudi za predsednico Sveta romske skupnosti Janjo Rošer najpomembnejši člen, ki ga je treba dopolniti. Bivanjske razmere Romov so trenutno najbolj kritične, zato meni, da je treba pri tem natančno opredeliti pristojnosti države in občin.

Marija Baranja iz projektne skupine Romano Kher se je med drugim zavzela za "posebne pravice Romov, ki naj se spremenijo v razvojne pravice", izobraževanje in pozitivno diskriminacijo pri zaposlovanju pripadnikov romske skupnosti.

Ob robu dogodka je med predstavniki romskih skupnosti odmevala tudi petica aktivistov Mednarodnega društva za civilni nadzor varovanja človekovih pravic iz Ljubljane, ki zahtevajo manj pravic za Rome oz. ukinitev ustavne določbe o posebnih pravicah romske skupnosti in zakona o romski skupnosti. Kot je povedala aktivistka Rezka Grčman, imajo Romi več pravic kot drugi državljanji, kar je po njihovem mnenju v nasprotju s 14. členom ustave, ki določa enakost pred zakonom.

V romskih organizacijah so nad tem ogorčeni. Rudašu, Rošerjevi in Horvat Mucu se zbiranje podpisov zdi nesmiselno. Prav tako so prepričani, da bi ustavno sodišče takšni zahteve oporekelo. Slutijo, da je v ozadju te akcije nabiranje političnih točk.

Vonta pa je prepričana, da gre za odrekanje podpore kakršnikoli drugi rešitvi kot tisti, za katero določeni ljudje misijo, da je prava. Takega načina na uradu ne podpirajo in menijo, da je to "poceni igračkanje". Na tak način zagotovo ne bomo prišli do dobre rešitve za vse, je za STA dejala Vonta. Kot je še dejala, jo žalosti nerazumevanje, nepoznavanje, predvsem pa nepripravljenost, da bi v nekaterih okoljih, kjer med romsko skupnostjo in večinskim prebivalstvom prihaja do nesoglasij, naredi kakšen korak za izboljšanje stanja z obema stranmi.

V današnji razpravi so sodelujoči sicer ugotavljalci, da je za konkretne spremembe zakona potrebno predvsem več enotnosti in sodelovanja med samimi Romi, ki jim je zakon namenjen. Ob tem so opozorili tudi na pomankanje politične volje.

Direktor Inštituta za narodnostna vprašanja Miran Komac pa je med predlogi izpostavil, da bi morali dopolniti zakon o samoupravnih interesnih skupnosti za italijansko in madžarsko narodno skupnost (iz leta 1994) z romsko skupnostjo.

Namen današnje javne predstavitve je bil, kot je pojasnila Tamara Vonta, pridobiti mnenja in stališča strokovne in širše javnosti v zvezi s spremembami zakona o romski skupnosti.

Po predstavitvi je sledila odprije fotografiske razstave Rom je v vsakem izmed nas!, ki je nastala v sodelovanju Zveze romske skupnosti Slovenije Umbrella-Dežnik, Romskega informacijskega centra Anglunipe in Slovenskega etnografskega muzeja. (STA)

Svet Evrope kritično o poročanju medijev o Romih

Komisar Sveta Evrope za človekove pravice Nils Muižnieks se je odzval na poročanje medijev glede najdbe otrok pri romskih družinah v Grčiji in na Irske ter v javnem pismu novinarjem opozoril, da se je v teh primerih ponovno razkril »dolgotrajen problem negativnega medijskega poročanja glede manjšin«.

Ob tem je vse novinarje, ki poročajo o tovrstni tematiki, pozval, naj razmislijo, ali je omenjanje etnične pripadnosti resnično nujno, ali spoštujejo dobrobit otroka, vključno s pravico do zasebnosti, in ali spoštujejo domnevo nedolžnosti, dokler krivda ni dokazana.

»Vecina novinarskih poročil, ne samo v Evropi, pač pa po vsem svetu, je temeljila na etnični pripadnosti družin, ki so jim odvzeli otroka, kar podpihuje starodaven mit o Romih kot ugrabiteljih otrok,« je zapisal Muižnieks.

Dodal je, da ima takšno »neodgovorno poročanje grozljiv učinek na življenje milijonov Romov in podpihuje že tako razširjeno protiromska gibanja«.

»Čeprav Romi niso nič bolj nagnjeni h kriminalnemu obnašanju kot kdor koli drug, mediji vztrajno omenjajo njihovo etnično pripadnost, kar pri življenju ohranja mit, da so Romi rojeni kriminalci. To ni samo napačno, pač pa tudi nevarno, saj lahko prispeva k še večjim napetostim v že zdaj napetih odnosih med Romi in večinskim prebivalstvom povsod po Evropi,« je poudaril komisar SE za človekove pravice.

Slovenska poslanka v Evropskem parlamentu Romana Jordan

Strategija razvoja severnega Jadrana naj odpira vrata evropskim projektom

Evpopska poslanka Romana Jordan

Širitevna politika je ocenjena kot ena izmed najuspešnejših evropskih politik. Evropska integracija se je desetletja širila in najobsežnejšo širitev doživelata leta 2004 z vstopom desetih novih članic. Med njimi je bila tudi Slovenija. Vsaka nova država članica pomeni pridobitev za Unijo, res pa je tudi obratno. Delovanje EU je zasnovano tako, da koristi tudi vsaki posamezni državi in njenim državljanom. To je po mojem mnenju še zlasti pomembno za obmejnega območja. Ta so v logiki povsem suvereni nacionalnih držav pogostokrat omejena s političnimi mejami, ki ne odražajo naravnih ovir razvoja območja. Tako je delovanje obmejnega območja usmerjeno proti centru nacionalnih držav in prav nič ni čudnega, če so obmejnega območja bistveno manj razvita od poprečne razvitosti države. EU je odpirala in še odpira meje. EU spodbuja medsebojno spoznavanje, sodelovanje in spoštovanje. Prepričana sem, da ideja evropskega sodelovanja obmejnega območjem omogoča nekaj, kar jim povsem suverene nacionalne države ne morejo ponuditi: celovit razvoj območja preko nacionalnih mejah.

Kot primer naj omenim projekt tržaških terminalov, za katerega je pristojna italijanska vlad s sedežem, mnogo bolj oddaljenem od Trsta, kot je od njega oddaljena Ljubljana. Pravzaprav lahko napišem, da je celotna Slovenija bliže Tržaškemu zalivu in Žavljam in močneje živi z razvojem tega območja kot velik del Italije. Tako slovenska politika kot tudi stroka in ljudje so z zanimanjem spremljali in se aktivno vključevali v postopek umeščanja dveh terminalov v prostor. Nič čudnega ni, da so bila stališča lokalnih in regionalnih italijanskih oblasti v tem primeru bli-

vplive. Tudi nekateri slovenski poslanci v Evropskem parlamentu smo se vključili v razprave, sama pa na tej problematiki aktivno delujem več let, ki posegajo že v pretekli mandat, torej pred leto 2009. Zame je bilo zelo pomembno sporocilo slovenskih strokovnjakov o nevarnosti usedlin živega srebra. Le-to se je nalagalo v severnem Jadrantu skozi stoletja izkoriscenja rudnika v Idriji. Kaj bi se zgodilo z živalmi in rastlinami, če bi s posegi v morsko dno naenkrat zbudili to specično nevarnost? Kakšne bi bile posledice za turizem in ribolov? Poudarjeni pa so bili tudi številni drugi okoljski in varnostni vidiki.

Pri opredeljevanju o tovrstnih projektih moramo dosledno spoščovati načela trajnostnega razvoja. Upoštevati moramo okoljske in socialne vidike ter konkurenčnost gospodarstva. Ne le Tržaški zaliv, temveč z njim povezano širše območje se bo še naprej razvijalo. Bolj kot bo ta razvoj raznolik, trdnejšo stabilnost bo dosegel. Za to pa bo neobhodno potreboval vire energije. V skladu z evropskimi smernicami bodo morali imeti kar najmanjši ogljični odtis, za zdravo gospodarstvo pa bodo morali biti cenovno konurenčni. Hkrati bodo morali zmanjševati našo uvozno odvisnost. Viri, ki jih bomo uvažali, bodo morali omogočati odvisnost od različnih držav. V tem pogledu sodijo terminali z utekočinjenim plinom med prednostne evropske projekte tudi v letih 2014-2020. A med njimi ni žaveljskega terminala, kar je posledica vztrajnega dokazovanja številnih organizacij ter pomislevkov italijanskih regionalnih in slovenskih političnih oblasti. Pravzaprav se težko domisljam projekta, pri katerem je slovenska politika tako enotno zago-

varjala stališče, ne glede na strankarsko pripadnost in neodvisno od delovanja v koaliciji ali opoziciji. Tudi sama sem že pred objavo seznama Evropske komisije javno dejala, da obstajajo o terminalu tako resni okoljski dvomi, da ga na seznamu ne bo.

Menim, da so dogajanja okrog terminalov jasen signal o delovanju EU. Brez članstva Slovenije v evropski družini narodov bi slovenski pomisliki padli na plodna tla zgolj ob dobrvi volji italijanskih oblasti. Tako pa je tu EU s svojimi pravili in institucijami, ki preverjajo njihovo izvajanje. Seveda pa se moramo zavedati, da smo in še bomo podobnemu nadzoru podvrgni tudi v Sloveniji. Tudi nam ne bodo dovolili bližnjic in netrajinostnega razvoja. A moja osebna želja je, da bi evropske povezave bolj kot omejevanju služile sodelovanju in skupnemu ustvarjanju. Da bi skupaj načrtovali in izvajali projekte, s katerimi bi poskrbeli za blaginjo ljudi in kar najbolj omejili vplive na okolje.

Napetostim med državami se lahko izognemo in jih preko članstva v EU nadgradimo v sodelovanje. Letos je postala polnopravna evropska članica tudi Hrvaška. V interesu prebivalcev vseh treh držav je politična odločitev, da se pripravi strategijo razvoja severnega Jadrana. V njej bi se skozi politične in strokovne razprave izlučil vodilni interes in potrebe razvoja celotnega območja. Sprejem skupne strategije pa bi imel evropski vpliv in bi kot tak imel močan potencial odpiranja vrat za izvedbo projektov v evropskem interesu.

Dr. Romana Jordan,
slovenska poslanka v EP, SDS, ELS

VODJA MISIJE IMF V SLOVENIJI ANTONIO SPILIMBERGO

Slovenija ima potencial, na njem je treba graditi

Za zunanjega opazovalca je popolnoma očitno, da je sistem v Sloveniji naravnani v korist starejših, je v pogovoru za STA dejal vodja misije IMF v Sloveniji Antonio Spilimbergo, ki se je pred dnevi mudil v Sloveniji. Zato se je med drugim zavzel za korenitežo reformo pokojninskega sistema, podprt pa je tudi uvedbo davka na neprimočrino in ustavitev Slovenskega državnega holdinga.

To je vaša zadnja misija v Sloveniji. Našo državo ste proučevali več kot štiri leta, v času, ko smo imeli veliko težav. Kako ocenjujete trenutne razmere? Morda lahko začnemo z bolj optimističnim tonom - kaj se je v teh štirih letih spremeno na bolje?

Izboljšali so se nekateri makroekonomski kazalci, več je tudi politične volje in pripravljenosti na nujne reforme. Slovenija ima velik presežek na tekočem računu platične bilance, ki se še povečuje, kar je zelo dobro.

Kljub hudi krizi - Slovenija je po letu 2008 beležila največji padec BDP takoj za Grčijo - je stopnja brezposelnosti v Sloveniji še vedno pod evropskim povprečjem. Kar me skrbi, je visoka stopnja brezposelnosti med mladimi, starimi od 18 do 24 let. V tej kategoriji je stopnja brezposelnosti skoraj 25-odstotna, kar je zelo slabo, saj so mlađi prihodnost Slovenije.

Kje vidite glavne razloge za to, da je Slovenija še vedno v recesiji? Kaj je naš izvirni greh?

Težko je reči, kaj je izvirni greh. Slovenija od leta 1991 pa do 2009 nikoli ni bila v recesiji. V tem času se je okrepilo samozadovoljstvo, zato se niste sopadli z več pomembnimi vprašanji. Med najpomembnejšimi sta vloga države v bankah ter prepletost države in gospodarstva.

Država ima v lasti veliko premoženja, a je sprejemanje odločitev v zvezi z njim pogosto ohromljeno. Zato podpiramo ustavitev Slovenskega državnega holdinga, ki bo na enem mestu združeval državno premoženje. Tako bo lažje sprejemati odločitve, privatizirati podjetja in jih modernizirati.

Kaj so po vašem mnenju najnovejši ukrepi, ki jih mora Slovenija spremeti takoj?

Sanacija bank je nujna. Stresni testi in pregledi kakovosti aktivne bodo pokazali, kolikšne bodo potrebe po dokapitalizaciji bank. A če hkrati ne sanirate tudi podjetij,

to ne bo dovolj. Če na ladji, v katero teče voda, ne zakrpatе vseh razpok, bo voda še naprej vdirla ...

In ladja se bo morda potopila ...

Da. Najprej morate zakrpati razpokane, a ob tem preprečiti, da bi se znova odprle. Najbolj se zato bojim, da je vsa pozornost usmerjena v sanacijo bank, medtem ko je treba ladjo popraviti tako, da v prihodnje ne bo več puščala.

Še vedno čakamo rezultate stresnih testov in pregleda bank. Premierka Alenka Bratušek je bila kritična do Bruslja, ker smo morali zaradi tega odložiti prenos slabih posojil na t.i. slabo banko. Delite to kritiko?

Podrobnosti ne poznam. Gre za zelo zapleten postopek, kljub temu pa sem optimist. Mislim, da bodo testi izvedeni zelo skrbno, kar bo vlagatelje in trge prepričalo, da so bile banke res zelo dobro pregledane. To je po mojem mnenju nujno, čeprav bo vzelo nekaj več časa.

Kot kaže, bo veliko odvisno od rezultatov stresnih testov. Verjetno bodo dali odgovor na zelo kočljivo vprašanje - ali bo Slovenija potrebovala pomoč? Kaj pričakujete vi? Jo bomo potrebovali?

Nihče ne pozna rezultatov stresnih testov. A prepričan sem, da ima vlada strategijo, kako se z njimi spopasti.

Ste si v teh dobrih desetih dneh ustvarili sliko o finančni sposobnosti Slovenije, da sama reši svoje težave? Govorimo o agregatnem varčevanju, državnih vlogah v bankah in sredstvih na državnih računih. Menite, da je vse to zadostno za uspešen spopad z nakopičenimi problemi?

To je težko reči, ker ne vemo, kakšne bodo potrebe. Vlada se tega dobro zaveda. Maja je zbrala precej denarja z obveznicami in večine še ni porabila.

Nekateri slovenski ekonomisti so bili kritični do Mednarodnega denarnega skladu (IMF), ker daje veliko poudarka na privatizaciji. Zdi se, da čas za prodajo slovenskih podjetij v tem trenutku ni najboljši. Kako odgovarjate na to?

Mislim, da privatizacija ne bi smela biti orodje za zbiranje potrebnega denarja. Privatizacijo bolj vidim kot način za izboljšanje korporativnega upravljanja teh podjetij.

Nekatera so izgubila veliko denarja in nekaj se mora spremeniti.

V času misije smo ugotovili še nekaj zanimivega. Če pogledamo podatke o tujih

neposrednih investicijah v Sloveniji, vidimo, da tuja podjetja ponavadi zaposluje mlajše in bolj izobražene ljudi. Tuje neposredne investicije torej koristijo mladim. Povprečna starost zaposlenih v tujih podjetjih znaša od 30 do 35 let, v drugih slovenskih podjetjih pa od 45 do 49 let.

Na ministrstvu za finance ocenjujejo, da se bo upravljanje izboljšalo tudi s Slovenskim državnim holdingom, rešitev za to pa je tudi privatizacija. Mislim, da bankirji ne bi smeli imeti vloge pri vodenju trgovskih večig, pivovarn, časopisov ...

Kaj bi morali poleg privatizacije še storiti, da bi znižali stopnjo brezposelnosti med mladimi?

Reforma trga dela, ki ste jo sprejeli, je naslovila vprašanje dualizma na trgu dela, ki je prisoten v Sloveniji in drugih evropskih državah. V Sloveniji imate prekerne oblike dela, ki so hkrati zelo pomembne, a tudi sporne. Mislim, da ste z reformo naredili veliko. Indeks so se v zadnjem letu občutno izboljšali, a moramo vedeti, da so indeksi samo indeksi. Pomembno je, da stvar deluje.

Mislim, da bi moralno ministrstvo za delo razmisli, kako bi še lahko prilagodili zakonodajo, da bi izboljšali razmere. Moje ključno sporočilo bi bilo - spremljajte učinkove reforme in bodite pripravljeni na ukrepanje.

Menite, da bi morali znižati minimalno plačo?

Minimalna plača se je leta 2010 občutno zvišala. To po našem mnenju ni bila dobra ideja, ker je prispevala k zvišanju stopnje brezposelnosti. Zanimivo je dvoje - v Sloveniji več kot 40.000 zaposlenih prejema minimalno plačo, kar ob delovni sili 700.000 ljudi znaša več kot pet, šest odstotkov. Poleg tega veliko ljudi prejema plačo, ki je zelo bližu minimalni.

Razmerje med povprečno in minimalno plačo je v Sloveniji zelo nizko, eno najnižjih v Evropi. Skrbijo me ljudje, ki bi radi delali, pa ne morejo zaradi relativno visoke minimalne plače.

Zavedam se sicer, da minimalna plača ustreza zgolj dostojnemu preživetju enočlanskega gospodinjstva. Vendar se tega ne da rešiti z zakonodajo, ki nalaga visoko minimalno plačo. Revščino, če je razlog za skrb, je treba reševati z drugimi instrumenti.

Zakaj Slovenija v minulih letih ni privabilav več tujih neposrednih investicij? Kje vidite glavne razloge za to?

Tuje vlagatelje najpogosteje skrbita birokracijo in vseprisotnost države v gospo-

darstvu. Ni skrivnost, da je belgijska bančna skupina KBC investirala v Novo Ljubljansko banko, nato pa se je iz lastništva umaknila. V specifikte tega primera se ne želim poglabljati, vendar pa so zaradi tega nekateri tuji začeli razmišljati o vlogi tujih investicij v Sloveniji. Po drugi strani je v Sloveniji tudi nekaj zelo uspešnih tujih investicij. Dobar primer je npr. farmacevtska industrija. Mala država bi moralna biti bolj odprta za tjeje investicije.

Ste optimistični glede privatizacijskega procesa, ki ga je sprožila nova vlada?

Privatizacija terja veliko časa in politične volje. Vlada se je zavezala k privatizaciji 15 podjetij - zdaj jih je še 14, ker ste prodali Helios.

Minister za finance je glede tega zelo optimističen. Upam, da bodo postopki stekli hitro.

Zakaj pa ne delite njegovega optimizma glede boja proti sivi ekonomiji?

Večinoma zaradi izkušenj. Veliko držav je stavilo na povečanje proračunskega prihodka na račun boja proti sivi ekonomiji, tudi Italija. Naše izkušnje so pokazale, da so nameni vedno dobrni, težko pa je zagotoviti tudi dejanski izplen. Boj proti sivi ekonomiji sicer podpiramo, smo pa glede tega nekoliko bolj previdni.

Kako sicer ocenjujete predloga proračuna za leti 2014 in 2015? Ali vsebuje pravo ravnotežje med ukrepi na prihodkovni in odhodkovni strani? Katerim ste bolj naklonjeni?

Mi smo v splošnem bolj naklonjeni dobro usmerjenim ukrepom na strani odhodkov, saj je raven obdavčitve v Sloveniji že precej visoka, na strani odhodkov pa ima Slovenija še manevrski prostor. Treba je ugotoviti, na katerih področjih je ta prostor, in tam ukrepati.

Podpiramo predlagani davek na nepremčnine, saj je ta v skladu z dobrimi praksami drugih držav. Primerjalno je obdavčitev nepremčnin v Sloveniji manjša kot v drugih evropskih državah. Davek na premoženje poleg tega ne izkrivila delovanja realnega gospodarstva v tej meri, kot ga na primer dve davek na potrošnjo. Poleg tega tisti, ki imajo večje nepremčnine, lahko plačajo več. Da pa bi bil davek na nepremčnine učinkovit, mora imeti široko davčno osnovo. Imate več kot milijon hiš in več kot milijon lobjev, ki si prizadevajo, da bi bila njihova nepremčnina iz tega izvzeta. Pogosta težava pri tem davku pa je, da so včasih ljudje premožni in živijo v velikih hišah, a nimajo likvidnih sredstev za plačilo davka. To je primer predvsem pri starejši populaciji. Ministrstvo za finance se tega zaveda in v predlogu so ukrepi, ki naslavljajo to težavo.

Vendar pa je položaj v Sloveniji nekoliko poseben. Delež lastništva stanovanjskih nepremčnin je zelo visok, zgodovinsko gledano pa je bila pot, po kateri so Slovenci prišli do svojih hiš in stanovanj, specifična. To je pripeljalo do tega, da veliko ljudi z nizkimi dohodki živijo v velikih nepremčninah. Kako se spopasti s tem? Če ste res revni, ne živite v zelo veliki hiši. Lahko pa je vaša likvidnost omejena in to se dogaja pri starejših. To, da revni živijo v lepih, velikih hišah, pa je bistroumni nesmisel. Kako si lahko privočiš hišo s 300 kvadratnimi metri, če si zelo reven?

Med glavnimi prednostnimi nalogami za slovensko ekonomsko politiko ob koncu obiska niste omenili konsolidacije javnih financ. Splošno sprejeta ocena je, da je ta sicer nujna, a ni na vrhu trenutnih prioritet. Se strinjate, da sta sanacija bank in podjetniškega sektorja pomembnejši za okrevanje slovenskega gospodarstva?

Slovenija je doživelva globoko recesijo in strogo ukrepanje za uravnoteženje javnih financ bi jo še zaostriло. Javni dolg v Sloveniji je ob tem še vedno pod povprečjem območja evra. V tej luči je težko zagovarjati stališče, da so na tem področju nemudoma potrebni nujni ukrepi. Poleg tega Slovenija že tri leta ukrepa za uravnoteženje javnih financ.

Bolj nas zanima to, kako pokazati pot do vzdržne konsolidacije. Ko pravim vzdržno, mislim tudi na družbeno spremljivost ukrepov. Celovit pregled javne potrebe bi lahko pokazal, kje so tista področja

na katerih bi Slovenija lahko sprejela usmerjene ukrepe za krčenje izdatkov.

Kot pereče vprašanje smo prepoznali pokojninske odhodke. Kljub lanski pokojninski reformi je sistem v primerjavi z drugimi državami še vedno zelo radodaren, reforma pa izzivov ne rešuje na dolgi rok. Mislim, da se tega vsi zavedajo. Predlagali smo, da Slovenija dveletno obdobje zamrzni pokojninske izkoristi za ponovni socialni dialog, ki bi pripeljal do novih ukrepov za prenovo pokojninskega sistema. Slovenski pokojninski sistem je poleg tega še nepravičen, saj mladi tudi preko davkov in proračunskega transferja v pokojninsko blagajno plačujejo za pokojninske starejših.

Mlaši v Sloveniji so kaznovani večkrat. Kriza jih je bolj prizadela, zaradi nizkega obsega tujih neposrednih investicij ne dobijo toliko priložnosti na trgu dela, zaradi odlašanja s korenito pokojninsko reformo pa plačujejo za starejše, medtem ko sami v prihodnje ne morejo računati na enak obseg pravic. Sistem je torej v veliko elementih zelo nepravičen do mladih.

Pogosto je slišati kritike, da je bila Slovenija v zadnjih letih pri svojem prilaganju preveč blaga in je odlašala z nujnimi ukrepi. Delite to oceno? Bi bilo bolj odločno ukrepanje boljše za državo?

Na javnofinančni strani je Slovenija naredila kar precej in uravnoteženje javnih financ je opazno. Pomanjkljivo pa je ukrepa na strani privatizacije in strukturnih reform. Nekoliko begajoče je, zakaj je Slovenija tako dobra pri konsolidaciji javnih financ in ne tako dobra pri drugih reformah, ki so bolj pomembne za obnovo rasti. Odgovora ne poznam.

Zdi se, da je stališče IMF do reformno-varčevalnih programov v evrskih državah v težavah v zadnjem času bolj zmerno in da ste se nekoli oddaljili od strategije bolečega varčevanja ter bolj podprtate rasti prijazno konsolidacijo. Lahko govorimo o tem, da ste si premisili ali ste bili vedno skeptični do preveč varčevanja v prekramenem času?

Naš glavni ekonomist Olivier Blanchard v svojem zadnjem prispevku opozarja, da je treba zelo resno upoštevati učinke javnofinančne konsolidacije na rast. V IMF se tega zavedamo in naše politike snujemo v skladu s tem. Z Blanchardom sva že na začetku krize v skupnem prispevku jasno izpostavila veliko vlogo javnofinančne politike v času krize. Ne gre torej za prelom v našem pristopu, ampak za evolucijo.

Ste torej naklonjeni počasnejši dinamiki konsolidacije javnih financ?

Naklonjeni smo stabilni in konsistentni konsolidaciji. Včasih je hitro uravnoteženje javnih financ nujno, a če želite dolgoročno vzdržno stabilizacijo, mora biti ta družbeno sprejemljiva in usmerjena. To pa vzame nekaj časa. Slovenija bi lahko ukrepa na področju števila zaposlenih v javnem sektorju in pri pokojninih. Plače v javnem sektorju in pri pokojninski izdatki predstavljajo največji del javne porabe. Ne zagovarjam po linearne zniževanja izdatkov, saj se v tem primeru krčijo predvsem investicije in materialni stroški. To ni več zadržno ne dobro za gospodarstvo.

A ravno na področju plač v javnem sektorju in pokojnini je dogovor zaradi številnih močnih deležnikov najtežje dosegči.

Res je. Škoda, da mladi v tem procesu niso bolj zastopani. Brez ustreznih reform bo to igra ničelne vsote, v kateri bodo kratko potegnili mladi. Vem, da obstaja upokojenska stranka, ne vem pa, kdo dejansko začne stopa mlade. Za zunanjega opazovalca je polnoma očitno, da je sistem v Sloveniji navrnat v korist starejših. Resnično.

Kje vidite Slovenijo čez pet, deset let?

Slovenija ima nekaj velikih primerjalnih prednosti - dobro lego na križišču prometnih tokov, Luko Koper, izobraženo delovno silo, lepo naravo, ki daje številne možnosti za turizem, njen gospodarstvo je za malo državo zelo raznoliko, izvozni sektor pa je dinamičen. Tega vam nihče ne more odvzeti, a brez pravih politik in ukrepov Slovenija teh prednosti ne bo mogla izkoristiti. Potencial je velik, a na njem je treba graditi. (STA)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Začetek sezone s sodobno dramo Nine Reina Plemenam

Moč besede in poti srca v današnjem sporazumevanju

Kdo je resnično gluhi, kdor ne sliši ali tisti, ki ne posluša? Kakšno ceno smo pripravljeni plačati, da bomo sprejeti, da bomo pripadali neki skupnosti, da bomo, polnopravni ali ne, člani nekega plemena? Bomo znali v tem okviru izoblikovati lastno identiteto?

Vsa ta vprašanja se, včasih bolj zakrito, drugič spet bolj očitno, vijejo skozi gledališko pripoved Nine Raine v njenem večkrat nagrajenem delu *Plemenam* (Tribes). Za slovenske gledalce je drama, premierno uprizorjena jeseni 2010, absolutna novost. S slovensko pravzvredo drame britanskih avtorice mlajše generacije je Slovensko stalno gledališče v petek, 8. novembra, v tržaškem Kulturnem domu smelo in vedro vstopilo v »odraslo« sezono 2013-2014 (prvo letošnjo premiero so s Pedenjpedom pred nedavnim namestili otrokom), ki jo je umetniška koordinatorica Diana Koloini namenila sledem srca. Pogumno, ker je odločitev za nove, sodobne gledališke tekste vselej izziv z ne zagotovljenim izidom; razbremenilno, ker gre sicer za novodoben tekst, vendar z dokaj klasično strukturo, z mestoma zabavnim potekom, vraščen je v vsakdanjo konkretnost in sprejemljiv za široko občinstvo. Tudi režijski poseg Matjaža Latina je pripomogel k temu, da je predstava »gledljiva«, pa čeprav načenja zelo tehtna vprašanja. Po režiserjevem mnenju je dejstvo, da je delo novost, zelo razbremenujoče, tako za oblikovalce predstave kot gledalce: delu in dogajanju na odru se približaš brez predsodkov, brez vnaprej usmerjenih pričakovanj, tako da se pustiš presenetiti. In (tudi) v tem je velika magija teatra.

Drama *Plemenam* pripoveduje o svetu, v katerem živijo slišeci in gluhi, pravzaprav o paralelnih svetovih tistih, ki slišijo in tistih, ki ne slišijo (več). Komunikacija med pripadniki enega in drugega »plemena« ni najboljša, ne zaradi težave v sporazumevanju med slišecimi in gluhami, temveč zato, ker se ne znajo poslušati. Osnovni problem, nakaže Nina Raine, ni v tem, da se ne slišijo, temveč, da si ne prisluhnejo. Kar pa se lahko dogaja, in se, tudi v okviru obeh taborov. Vzgib za dramo, kot je avtorica večkrat povedala, je dobila v resnični zgodi gluhega para, ki si je zazelel, ko je bila žena noseča, da bi bil tudi njun otrok gluhi. In bil tako še bolj njun. Vpet v isto zgodbo. Ujet ali svoboden v istem svetu. V svetu, kjer ni zvokov, v svetu, v katerem se sporazumevajo z znaki. Če si gluhi in kretanja ne obvladaš, se ti lahko zgodi, da si potisnjen ob rob, ravno tako, kot če živiš v svetu slišecih, ki jih ne slišiš, vendar lahko razbirš besede z ustnic, vendar si prav tako ob strani. Vedno si druga-

čen. Manjšinec. Prepuščen odločitvam drugih. Moraš se prilagajati. Tebi se ne prilagaja nihče.

Iz tega izhodišča je Nina Raine spremeno razvila gledališko zgodo. V njej nastopa dobro situirana, intelektualna židovska družina, zapisana kreativnosti, kot se hvali oče Christopher. Sestavlajo jo še mati Beth, hčerka Ruth in sinova Daniel in Billy. Družinsko dinamiko razgiba prihod Sylvie, izobraženega dekleta, hčerke gluhih staršev, ki postopoma izgublja sluh. V Sylvio se zaljubi gluhi Billy, ki se začne oddaljevati od družine, v kateri so mu sicer posvečali pozornost, naučili so ga govoriti, ga izobrazili, vendar je bil vselej odvisen od pripravljenosti drugih, da ga vključijo v razgibano družinsko razpravljanje. V družini se namreč veliko govori, še posebej oče, biši profesor, ki je začel pisati kritične knjige, je zaljubljen v besedo, verjame v njen moč. In svoje poglede zna ostro in brez posebnega ozira do čustev drugih tudi izraziti. Mati Beth, občutljiva do težav svojih otrok, se preizkuša v pisaju, ustvarja »detektivsko zgodo o propadu zakona«. Domov so se vrnili tudi otroci: najmlajši, gluhi Billy, ki je po očetovem mnenju najinteligentnejši, z univerze, starejši Daniel se neuspešno spopada s svojo doktorsko disertacijo, razšel pa se je s svojim dekletom, Beth pa se tudi mukoma skuša uveljaviti kot opera pevka. Oče, ki s tipično british ironično pikrostjo ocenjuje vrnitev otrok domov, je nepopustljiv v zagovoru pomena besede in tudi svojih prepričanj; mati v neprestanem vihrovem dialogu z možem ima več posluha za otroke; Daniel je odrezav in v konfliktu z očetom, ki je bil med drugim tudi izredno kritičen do njegovega dekleta; Ruth je polna dnovov o svoji karieri, skuša pa pomagati bratomu, predvsem Danielu, ki ima prisluhe in začenja spet jecljati; Billy pa je srečen, ker je spoznal Sylvio, s katero odkriva nov svet, v katerega ga starši niso že zeleni »zapreti«. Svet gluhih. Ker sicer Billy ne sliši, vendar sodi v »normalen« svet, v katerem živijo tudi oni. In v katerega so ga skušali vključiti.

Dogajanje doživi preobrat, ko vanj vstopi mlada in odločna Sylvia, ki se iz sveta slišecih postopoma potaplja v svet gluhih. Z »višav« teoretskega razpravljanja dekle, ki »v nulo obvlada kretanje«, splošno pozornost preusmeri h konkretnemu: kako živijo gluhi, kakšne možnosti imajo za zaposlitev, kako se družijo ... In v ta svet potegne Billyja, ki se odloči, da ne bo več govoril, temveč, da bo komuniciral samo z zavkovnim jezikom. Ki se ga nihče v družini ni hotel naučiti. Za očeta je bila npr. zanimivejša kitajščina. Soočenje je

Pogled na del petkovega občinstva in utrirek iz predstave *Plemenam*

KROMA

trdo, spoznanja trpka. Tudi za Billyja, ki je »kreativno« interpretiral službo bralca ustnic na posnetkih, s katerimi je policija preverjala »dokazno gradivo«. Še bolj šokantna je bila zanj odločitev Sylvie, da pretrga z njim, ker tuđi on ni znal prisluhniti njenim težavam, ko je iz slišnega sveta padala v ne-mega. Kje je, če je, izhod, iz te nezmožnosti komunikacije? Kaj lahko premaga ovire sporazumevanja? Nina Raine se je odločila za srce: in tudi SSG s svojimi letošnjimi sledmi.

Zanimivo delo Nine Raine, ki z navidezno lahkotnostjo zna gledališko predstaviti zahtevne teme, je v slovenščino prevedla Tina Mahkota, drama-

turško ga je obdelala Barbara Skubic, lektor pa je bil Jože Faganel. Z režiserjem Latinom so sodelovali še scenografka in kostumografinja Ajda Pri-možič, inštruktorica kretanja Veronika Ciglar in oblikovalec luči Rafael Ca-varra, medtem ko je za glasbeno opremo poskrbel režiser sam. Posamezne like drame *Plemenam* oblikujejo člani igralskega jedra SSG: Vladimir Jurc je odličen v vlogi snobovskega profesorja Christopherja, ki je kritičen do vsega in vseh; Maja Blagovič je prepričljiva kot žena Beth in kot mati, ki skuša ublažiti očetovo osornost; Nikla Petruška Panizon mladostno negotova v vlogi hčerke Ruth in napadalno-ljube-

ča do brata Daniela; Romeo Grebenšek – Daniel je znal ponazoriti negativen razvoj od nezadovoljnega mladega moškega do prizadetega brata, ko izgubi (nadzor?) Billyja; Luka Cimprič v zahtevni vlogi gluhega Billyja je zнал izoblikovati večplasten lik mladega moškega, ki se prebija v odraslo dobo; Lara Komar je kot občutljiva in konkretna Sylvia obenem odrsko lepo prikazala avtorične teze, ob tem pa potrdila, da res »obvlada kretanje v nulo«. Vsekakor je igralski ansambel SSG s prvo premiero na velikem odru dokazal, da laskave ocene na letošnjem Borštnikovem srečanju niso le epizoda.

Breda Pahor

CONTRADA - Poseben gledališki niz, posvečen »ženskim« temam

Zanimiva Sexmachine

Furlanka Giuliana Musso navdušila gledalce s predstavo o spolnih odnosih proti plačilu

temu ni pripovedovalka, temveč na odru prikazuje ljudi, za katere gledalci čutijo, da so vzeti iz resničnosti, ljudje, s katerimi se srečujejo in pogovarjajo. Prikazani so z natančno preštudiranimi gibi, mimiko, hojo, načinom govorjenja in konec koncov tudi z nekakšno razumevajočo dobrohotnostjo.

Predstava *Sexmachine* začne z učinkovitim nizanjem podatkov in nato preide na posamezne udeležence sveta prostitucije, zlasti moške, stranke, kot so starček, ki se mu toži po starih javnih hišah; obsedeneč s spolnostjo, ki rad odhaja v dežele spolnega turizma; mladenič, ki se predaja gledanju v nočnih barih. V predstavi, ki jo je režijsko oblikoval Massimo Somaglino, igralko Giuliana Musso v živo spremlja kitarist »Igi« Gianluigi Meggiorin, ki je tudi učinkovit sogovornik. Občinstvo sredine predstave, med katerimi so bile gledalke v večini, je bilo navdušeno. (bov)

SLOVENSKI PROGRAM**Na kanalu 103**

20.00 Tv Kocka
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.30 Show: Uno mattina in famiglia **7.00**
 8.00, 9.00 Dnevnik **10.00** Paesi che vai.
 Luoghi, detti, comuni **10.30** A Sua immagine **10.55** Maša, sledi Angelus **12.20** Linea Verde **13.30** 16.30, 20.00 Dnevnik **14.00** Show: L'Arena **16.35** Show: Domenica in **18.50** Kvizi: L'eredità **20.40** Igra: Af-fari tui **21.30** Serija: Un passo dal cielo **23.35** Speciale Tg1

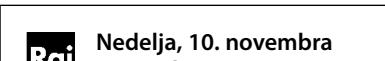
7.00 Risanke **8.50** Dok.: Voyager Factory **9.10** Dok.: A come Avventura **9.50** Odd.: Ragazzi, c'è Voyager **10.30** Serija: Il nostro amico Charly **11.15** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.45** Quelli che aspettano... **15.40** Show: Quelli che il calcio **18.10** Sport: 90° minuto **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik

21.00 Serija: NCIS **22.40** La Domenica sportiva

7.35 Nad.: La grande vallata **8.30** Film: Ercole contro i figli del Sole **9.55** Serija: New York, New York **10.45** TeleCamere - Salute **11.10** Tgr Estovest **11.30** Tgr Regione Europa **12.00** Dnevnik in rubrike **12.25** Tgr Mediterraneo **12.55** Radici - L'altra faccia dell'immigrazione **13.25** Passepartout **14.00** Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2 Ora **15.05** Kilimangiaro **18.55** 23.15 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Elisir **23.30** Show: So-stiene Bollani

Nedelja, 10. novembra
 Rai 4, ob 23.30

Kill Bill - volume 1

ZDA 2003

Režija: Quentin Tarantino

Igrajo: Uma Thurman, David Caradine, Lucy Liu in Daryl Hannah

Bill je veliki boss neprizanesljive mafiske tolpe. Njegove zveste vojakinje presenetijo Black Mambo, ubijalko, ki je zdaj na tem da se poroči, je no-seča in absolutno odločena, da za-pusti nasilno preteklost.

Kill Bill volume 1 je četrti film kult-nega Quintina Tarantina.

Protagonista dela je očarljiva nevesta, ki je pripadala skupini vrhunskih ubijalk, dokler se njihov vodja Bill in druge morilke niso obrnili proti njej, spre-menili njen poroko v pokol in jo s svati pustili ležati v krvi, misleč, da je mrtva. Pet let kasneje se dolgolasa nevesta zbudi iz kome in se odloči za kravo maščevanje. Loti se nekdanjih sodelavk, Billa pa prihrani za konec.

Za razliko od drugih filmov je ta celovečerec razdeljen na poglavja, kar omogoča filmu, da bolj kot na film, spominja na knjigo.

Za njegovo snemanje se je vizacionarni Quentin odločil med pripravo Pulp fictiona, ko si je zamislil Umo Thurman v luži krvi.

Rete 4

7.50 Media Shopping **8.20** Nan.: Vita da strega **9.25** Le storie di viaggio a... **10.00** Sv. Masa **10.50** 12.00 Rubrika: Pianeta mare **11.30** 14.00 Dnevnik **12.45** Dok.: I viaggi di Life **13.20** Donnaventura **14.40** Film: Torna a Settembre **17.05** Film: Sella d'argento **18.55** Dnevnik in vremenske napovedi **19.35** Nad.: Il comandante Florent **21.30** Film: Oliver Twist

23.40 Film: Gone Baby Gone (dram., '07, r. B. Affleck, i. M. Freeman)

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.50** Le frontiere dello spirito **10.00** Show: The Chef – Scelgo e creo in cucina **11.30** Le storia di Melaverde **12.00** Melaverde **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Show: L'arca di Noè **14.00** Show: Domenica Live **18.50** Kvizi: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.30** Talent show: Io canto

Italia 1

7.00 Nan.: I maghi di Waverly **7.45** Nan.: Hannah Montana **8.45** Film: Spot – Supercane anticrimine **10.45** Motociklizem: Moto3, VN Valencie, prenos dirke **12.00** Dnevnik **12.15** Motociklizem: Moto2, VN Valencie, prenos dirke **13.10** Sport Mediaset – XXL **14.00** Motociklizem: MotoGP, VN Valencie, prenos dirke **15.00** Fuori giri **15.50** Film: Ghostbusters – Acchiappafantasmi **17.55** Nan.: La vita secondo Jim **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Così fan tutte **19.35** Film: Tutto l'amore del mondo **21.30** Lucignolo 2.0

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Film: OP Center **11.30** Nad.: Adventure Inc **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Film: Il tesoro dello yankee Zephyr (pust.) **16.30** Nan.: The District **18.15**

VREDNO OGLEDNA

Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Le storie di Linea Gialla **21.00** Nad.: Grey's Anatomy **23.15** Nad.: Saving Hope

Tele 4

6.30 Ricette di Giorgia **7.00** Voci in piazza **9.45** Dnevnik **10.00** Maša **11.00** Rotocalco Adnkronos **11.15** Aktualno: Musa Tv **12.30** 19.45 Qui studio a voi stadio **18.00** Le ricette di Giorgia **18.20** Tanta salute **19.00** Cartellino rosso **23.00** Dnevnik **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Risanke **10.15** Nan.: Polna hiša živali **10.45** Prisluhnimo tišini **11.20** Ozare **11.30** Obzorja duha **12.05** Odd.: Ljudje in Zemlja **13.00** Porocila, šport in vremenska napoved **13.25** Odd.: Slovenski pozdrav **14.25** 17.15 Slikovith 55 **15.00** Projekt Na deželi **15.35** Film: Avgustovsko kosiilo (Ital.) **17.00** Porocila, športne vesti in vremenska napoved **18.35** Risanke **18.55** 22.55 Porocila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Oblast **21.15** Ježkove nagrade 2013 **23.25** Slovenski magazin

Slovenija 2

8.20 Skozi čas **9.00** Globus **9.30** Slovenski magazin **10.00** Žogarja **10.30** Rad igram nogomet **11.00** Glasbena matineja **13.15** Dok. odd.: Izgubljeni dom **13.45** Slovenci po svetu **14.25** Turbulenca **14.55** Koncert: Glasba, ritem in ples **16.55** Nogomet: prva liga Telekom, Gorica – Maribor, prenos **18.50** Dok. film: Aurora Polar **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Koncert **20.50** City folk – Obrazi mest **21.20** Dok. odd.: Pravi Američan – Joe McCarthy **22.50** Zaigraj še enkrat, sam. **23.35** Kratki film: Trst je naš!

Slovenija 3

6.05 Primorska kronika (pon.) **6.25** 7.05, 8.05, 21.30 Žarišče **6.35** Poslanski premislek **6.45** 14.50, 18.15 Tedenski pregled **7.20** 11.15, 15.55 Svet v besedi in sliki **9.20** Kronika **9.50** 15.05 Na tretjem... **11.00** Utrip **13.30** Prvi dnevnik **16.10** Satirično oko **17.30** Porocila **17.45** Kronika **19.00** Dnevnik **19.55** Sporočamo **20.00** Tedenski izbor **21.15** Tedenski napovednik

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.10** Euronews **14.30** Vsesedanes - Svet **14.40** Tednik **15.10** „Q“ **15.55** Potopisi **16.25** L'appuntamento **17.10** Avtomobilizem **17.25** Le parole più belle **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Presek **19.00** 22.00 Vsesedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Est - Ovest **19.50** Kino Premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dokumentarec **22.15** Slovenski magazin **22.45** XII incontro internazionale **23.30** Mediteran

Tv Primorka

11.00 14.00, 16.30 Tv prodajno okno **11.30** Videostrani **14.30** Glasbeno popoldne **17.00** Žogarja – Idrija – slovenski finale **17.30** ŠKL **18.30** Besede miru **19.00** Pravljica **19.10** Preverjam kakovost **19.40** Kmetijska panorama **20.00** Predstavljam: Peter Damaz **20.30** Energetska samopomoč **21.00** Zgodbe o glasbi **22.20** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

Pop Pop TV

7.00 Risane, otroške in zabavne serije **10.05** Nan.: Morske dekllice - H2O **10.30** Film: Prepovedana ljubezen **12.15** Nad.: Mentalist **13.10** Serija: Jamie – obroki in pol ure **13.45** Serija: Kuharski dvoboj tortic **14.40** Serija: Malo pariška kuhinja z Rachel Khoo **15.15** Film: Karate kid **17.40** Serija: Okusi brez meja **18.15** Ana kuha **18.55** 24UR – novice **20.00** Serija: Gostilna išče sefa **21.05** Film: Iz tvojega življenja (dram.,

ZDA, '09, i. C. Diaz, A. Breslin) **23.00** Film: Poljub angela

Kanal A

8.15 Čarovnije Chrissa Angela **8.40** Serija: Inovatorji **9.40** ŠKL – Šport mladih **10.35** Tv Prodaja **10.55** Astro Tv **12.00** Motociklizem: MotoGP, VN Valencie, dirka **15.20** Film: Tajne agentke D.E.B.S. **17.00** Serija: Revolucija **18.00** Volan **18.40** Nan.: Nove pustolovščine stare Christine **19.10** Pazi, kamera! **20.00** Top Gear **21.10** Svet – Počevanje **21.45** Film: Besno maščevanje **23.45** Film: Ameriški kickboksar

RADIO**RADIO TRST A**

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar, 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 ; Sv.maša iz župne cerkve in Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00, 10.50, 14.10 Music box; 10.15 Iz domače zakladnice; 11.10 Na božna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Primorski Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.30 Z naših prireditev; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50, 8.45, 9.00 Radijska Konika; 6.40 Pesem tedna RK; 7.00, 9.00, 19.45 Jutranja Konika; 7.30 Kmetijska odaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Junij; 9.10 Prireditve danes; 9.30 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraj; 12

AZIJA - Žal še nepopolni podatki o opustošenju in smrtnih žrtvah

Tajfun na Filipinih pobral že več kot tisoč življenj

MANILA - Eno največjih neurij v zgodovini, tajfun Haiyan, je na Filipinih zahteval več sto življenj, najbrž precej preko tisoč. Neuradne podatke je posredoval filipinski Rdeči križ, ki navaja lokalne vire. Iz filipinske nacionalne agencije za pomoč ob naravnih nesrečah so sinoči sporočili, da je 118 ljudi zagotovo umrlo v provinci Leyte, 16 jih je življenje izgubilo v bližnji provinci Vzhodni Samar, štiri žrtve pa so umrle v drugih provincah. Po besedah predstavnika agencije Reynalda Balida bo to število še močno naraslo, saj številnih prizadetih in opustošenih območij reševalci ter vojaki niso sploh dosegli.

Med najhuje prizadetimi območji sta mesti Tacloban in Palo na otoku Leyte, ki ju je tajfun prizadel že v petek. Filipinski energetski minister Jericho Petilla je za filipinske medije ocenil, da je samo v mestu Palo in okoliških vseh umrlo več sto ljudi. Filipinska vlada je že pred tem sporočila, da je število smrtnih žrtv v bližnjem mestu Tacloban preseglo to številko. Po ocenah filipinskega Rdečega križa pa je v neurju samo v Taclobanu ugasnilo več kot 1000 življenj, v provinci Samar pa še dodatnih 200. Podatek je Rdeči križ osnoval na štetju svojih skupin v Taclobanu in Samaru. Ekipi naj bi v Taclobanu zabeležile več kot 1000 plavajočih trupel. Pri Rdečem križu pa dodajajo, da bodo natančnejše številke sledile po nadaljnjem štetju.

K molitvi za žrtve tafuna je včeraj že pozval papež Frančišek. »Poživam vas, da se mi pridružite pri molitvi za žrtve tajfuna Haiyan, še posebej na tiste na Filipinih,« je papež zapisal na družbenem omrežju Twitter.

Haiyan je filipinska otoka Leyte in Samar dosegel v petek in to s hitrostjo vetrov do 313 kilometrov na uro in občasnimi sunki s hitrostjo kar do 378 kilometrov. Zaradi tajfuna, ki je izklapljal elektriko in telekomunikacijske povezave, se je na varno umaknilo več kot pol milijona ljudi. Zaprete so šole in uradi ter 12 letališč,

Pretresljivi fotografski posnetki opustošenja, ki ga je tajfun povzročil na Filipinih

KROMA

prekinjen je tudi trajektni promet. Tajfun je prizadel več kot štiri milijone ljudi v 36 provincah Filipinov, je sporočila filipinska vlada.

Tajfun medtem nadaljuje svojo pot, nanj pa se že intenzivno pripravlja v nekaterih kitajskih provincah,

zlasti pa v Vietnamu, ki naj bi ga Haiyan dosegel danes ali najpozneje jutri. Evakuirali so že več kot 200.000 ljudi, ki so jih preselili v zavetišča. Vojaki so pomagali pri ojačanju ranljivih domov. Vietnameske oblasti so pričele z množičnimi evakuacijami in najmanj

štirih obalnih provincah. Po poročanju lokalnih medijev pa naj bi bilo v prizadetosti za pomoč po prihodu tajfuna približno 450.000 vojakov. Po navedbah lokalnega Rdečega križa naj bi bilo v Vietnamu zaradi neurja ogroženih okoli 6,5 milijona ljudi. (STA)

ITALIJA - Boj za tajniško mesto v Demokratski stranki

Napeto med Renzijem in Cuperlom

Epifani klub težavam zadovoljen s potekom pokrajinskih kongresov - Prodija ne bo na primarnih volitvah

RIM - Po izteku glavnine pokrajinskih kongresov se je v Demokratski stranki sedaj začel »pravi« boj za tajniško mesto med Matteom Renzijem in Giannijem Cuperlom. Odločitev o novem tajniku stranke bo padla na primarnih volitvah v nedeljo, 8. decembra.

Tržaški poslanec Gianni Cuperlo je včeraj znova poudaril, da demokrati ne potrebujejo »samotnih jezdecev« (mislij je seveda na Renziju), temveč stranko, ki se ne more in ne sme izneveriti svoji levičarski duši. Župan Firenc je ravno včeraj pozval člane in volivce DS, naši se mnogočno udeležijo primarnih volitev ter naši tem spodbudijo prenovi v stranki. »Edina prenova se lahko zgodi s popolnoma novimi ljudmi,« je prepričan Giuseppe Civati, ki računa na podporo mladih in tistih, ki se ne prepoznavajo v Renziju in Cuperlu. Tekmeca imata med drugim zelo različna mnenja o sodelovanju oziroma pristopu DS v Evropsko socialistično stranko.

Nekdanji ministrski predsednik in ustanovitelj Oljke Romano Prodi je medtem potrdil, da se ne bo udeležil primarnih volitev. Pred časom je kazalo, da se

Prodi nagiba k podpori Renzija, po velikem razočaranju, ki ga je doživel ob spodeliteti izvolitvi za predsednika republike, pa se je očitno premisil. Kljub težavam z napihenim včlanjevanjem je tajnik Guglielmo Epifani zadovoljen s potekom krajinskih strankih kongresov. »Novi pokrajinski tajniki so v glavnem mladi, kar je za stranko zelo spodbudno,« je prepričan Epifani.

Včeraj se še niso polegle polemike med DS in Gibanjem 5 zvezd, ki je predložilo zakonski osnutek o uvedbi zajamčenega temeljnega dohodka. S tem bi vsi Italijani brez prihodkov prejeli 600 evrov na mesec. Po ocenah gibanja bi bilo do temeljnega dohodka upravičenih približno devet milijonov Italijanov. Med temi devetimi milijoni bi bili predvsem brezposelnici, mladi in ženske.

Namestnik gospodarskega ministra Stefano Fassina, ki velja za neke vrste gospodarskega ministra DS, je predlog ponovno označil za nerealen. Po njegovih besedah bi morali vsem Italijanom na mestu temeljnega dohodka zagotoviti za jamčeno delo.

Tajnik Demokratske stranke Guglielmo Epifani z Giannijem Cuperlom, ki kandidira za tajnika

ANSA

Neverjetno: milijonar prijavil le štiri evre

RIM - Finančna policija je milijonarju, ki je prijavil letni dohodek v višini le štirih evrov, zasegl premoženje v vrednosti 300 milijonov evrov. Policija je med drugim zasegl 18 nepremičnin in 235 hektarjev zemljišč. »Giovanni Montresor in njegova soproga imata očitno popolnoma drugačen življenjski slog, kot bi lahko pričakovali iz njunih prijavljenih prihodkov,« je dejal inšpektor davčne policije Francesco De Giacomo. Par s svojo družino živi v obsežnem ograjenem kompleksu blizu Verone na severovzhodu Italije. Montresor ima v lasti hotele, sredozemske počitniške domove in obsežna kmetijska zemljišča.

A De Giacomo je dejal, da je Montresor leta 2011 prijavil le štiri evre prihodkov, leta prej pet evrov, leta 2009 pa štiri evre. Tudi soproga je imela očitno bolj skromne prihodke, saj je leta 2011 prijavila tri evre dohodkov, leta poprej pa samo za en evro. Montresor je sicer že stari znanec policije, saj so ga v 90. letih prejšnjega stoletja večkrat preiskovali zaradi domnevnega podkupovanja lokalnih politikov, leta 2011 pa je bil pod drobnogledom zaradi spornega posla z zemljišči, na katerih je želel blizu Benetk zgraditi počitniško naselje. (STA)

NEMČIJA

V Berlinu so se spomnili padca zidu

BERLIN - Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy je v svojem »evropskem« govoru ob 24. obletnici padca Berlinskega zidu opozoril pred naraščajočim populizmom v članicah Evropske unije. Priporabil je, da se veča tudi nezaupanje v Evropo, kar pa se lahko zmanjša s konkretnimi političnimi dosežki. »Populizem in nacionalizem ne smeta biti odgovor na izzive našega časa,« je dejal v Berlinu in poudaril potrebo po gospodarskem napredku. »Rast se mora vrniti, delovna mesta se morajo ustvariti,« je povedal Van Rompuy in dodal, da tega samega ne bo zmogla nobena država.

Od leta 2010 vsako leto 9. novembra v nemški prestolnici govor opravi vodilni evropski politik. S tem se obeleži padec Berlinskega zidu leta 1989, ki simbolizira konec delitve evropske celine. V Berlinu so padec zidu obeležili tudi z obredom v kapelici sprave, ki se ga je udeležil tudi berlinski župan Klaus Wowereit. V spomin žrtvam, ki so poskušale premagati Berlinski zid, so prižgali sveče na nekdani meji med obema deloma Nemčije. Slovesnost je potekala tudi na Trgu 9. novembra, ki je bil poimenovan po obletnici.

Na včerajšnji dan leta 1989 je sicer množica Vzhodnih Nemcev po objavi oblasti tedanje Nemške demokratične republike, da so zasebna potovanja v tujino mogoča brez posebnih pogojev, zgrnila na meje, predvsem v Berlinu.

Množice so nato prečkale mejo, zatem pa tudi zrušile osovoženi zid. (STA)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Nedelja, 10. novembra 2013

23

Teniški Masters: znani polfinalisti

LONDON - Švicar Roger Federer je zadnji polfinalist zaključnega teniškega turnirja sezone v Londonu z nagradnim skladom šest milijonov dolarjev. Federer je v prvem dvoboju v skupini B premagal Argentinca Juana Martina del Potra s 4:6, 7:6 (2) in 7:5. Prvo mesto v skupini si je zagotovil Srb Novak Đoković in se bo v polfinalu meril s Švicarjem Stanislasom Wawrinko, v drugem polfinalu pa se bo Federer zoperstavil prvemu igralcu sveta, Špancu Rafaelu Nadalu, ki je s 6:4, 1:6 in 6:3 premagal Čeha Tomaša Berdycha, ki je tako ostal brez uvrstitev med najboljšo četverico.

Marquez na startu pred Lorenzom

VALENCIA - Španec Marc Marquez (Honda) je bil najhitrejši v kvalifikacijah pred zadnjo dirko motociklističnega SP v razredu motoGP v Valenciji. Na današnji VN Španije bo tako 20-letni Španec (na sliki), ki lahko postane najmlajši svetovni prvak v zgodovini tega razreda, začel s prvega startnega mesta, tik za njim pa bo rojak Jorge Lorenzo (Yamaha). Marquezu za osvojitev naslova zadostuje že uvrstitev med najboljše štiri. S tretjega mesta bo začel Dani Pedrosa, s četrtega pa Valentino Rossi.

RIO DE JANEIRO 2016 - Tisoč dni do začetka olimpijskih iger v Braziliji

Skrb vzbujajoče stanje

RIO DE JANEIRO - Politični protesti, napovedi o visokih prekoračitvah stroškov in zgodbe o na pol dokončanih infrastrukturnih projektih. Morda se vse to sliši kot težave, s katerimi se spopadajo organizatorji nogometnega mundiala 2014, vendar pa podobne pestijo še en velik športni spektakel, ki ga bo Brazilija gostila v naslednjih letih, olimpijske igre 2016. Včeraj je namreč bilo natanko 1000 dni do slovesnega odprtja poletnih olimpijskih iger 2016 v Rio de Janeiru, napovedi pa niso nič kaj spodbudne. «Dobro se zavedamo kompleksnosti naloge, ki je zdaj pred nami. A največja zapuščina na poletnih olimpijskih iger za nas je, da nam je sploh uspelo pridobiti organizacijo tega športnega spektakla,» je dejal predsednik organizacijskega odbora za Rio 2016, Carlos Nuzman.

Na 31. olimpijskih igrah bo po pričakovanih skupno nastopilo 10.500 športnikov iz 205 držav. Na programu je 28 olimpijskih športov, po 90 letih spet ragbi in golf. Rio, velika metropola s šestimi milijoni prebivalcev, se ubada s težavami posodobitve mesta, vse odkar je oktobra leta 2009 v boju za organizacijo OI 2016 premagal Madrid, Tokio in Chicago, katerega kandidaturo je osebno podprt ameriški predsednik Barack Obama.

Vendar pa se štiri leta pozneje ni večliko spremeno. Ob skrb vzbujajočih napovedih o visokih prekoračitvah stroškov in številnih protestih javnosti se morajo organizatorji tako nogometnega mundiala prihodnje leto kot poletnih OI 2016 vedno znova soočati z istimi vprašanji, najpogosteje je: ali jim bo uspelo pravočasno dokončati posodobitev mesta?

Ali si Brazilija lahko privošči oba športna spektakla, ki vsak stane okoli 15 milijard dolarjev? Ter še, ali ne bi bilo bolj pametno tega denarja porabiti za socialno, zdravstvo in izobraževanje? Nuzman že vrsto mescev optimistično zatrjuje, da gre vse po načrtih. «Vse gre po načrtih. Končni proračun iger bomo zaprli prihodnje leto. Trenutno smo v zelo dobrem položaju in na dobrati poti,» je dejal Nuzman še decembra lani, zgolj sedem tednov pred koncem leta 2013 pa organizatorji še niso sprejeli proračuna. «Za zdaj skupne ocene stroškov iger še ne moremo razkriti,» je 1000 dni pred začetkom iger dejal direktor komunikacij, Mario Andrade.

Zapuščina in trajnostnost sta gesli dogodka, ki bo zagotovo vsaj izjemno slikevit s 30 tekmovališči, razporejenimi po štirih olimpijskih conah, ki so Maracana z ikonskim in nedavno prenovljenim stadionom, Copacabana s slovito plazjo, Barra na zahodu ter Deodora na severu. Precej manj slikoviti so vsakodnevni protesti nezadovoljnih Brazilcev.

Nadzorniki Mednarodnega olimpijskega komiteja (Mok) so doslej opravili pet obiskov in se bodo v Rio vrnili tudi prihodnje leto. Po zadnjem obisku so poročali o vidnem napredku. Vendar pa so brazilski mediji pred mesecem dni poročali, da je revizija financ za igre v Rio de Janeiru 2016 pokazala, da priprave na igre zaostajajo za urnikom, večina namenskega državnega denarja za operativo OI pa je neporabljen. V po-

V Belemu so številko 1000 sestavili otroci osnovnošolskih šol

ANSA

ročilu so zapisali, da javni konzorcij, ki so ga v Braziliji ustanovili za nadzor nad organizacijo iger, slabo deluje. Revizija je še pokazala, da dela na samih prizoriščih iger v Riu, za kar so organizatorji določili okoli štiri milijarde dolarjev, zamajajo. Skupni proračun je okoli tri-

krat večji, pa vendar so se že pojavile bojazni, da bo v ekstravaganco na prizoriščih iger steklo še precej dodatnih milijonov javnega denarja.

V septembrisem revizijskem po-

ročilu so še zapisali, da je ena glavnih

skrb organizzacije iger zapuščina olim-

pijskih prizorišč oziroma njihova raba po koncu iger. S tem se sooča večina organizatorjev OI; prizorišča iger 2004 v Atenah propadajo, medtem ko so davkoplăchevalci olimpijski stadijon za igre 1976 v Montrealu odplačevali še desetletja po koncu iger. (STA/AFP)

Plušenko se je uspešno vrnil

RIGA - Ruski umetnostni drsalc Jevgenij Plušenko se je v Rigi na mednarodnem pokalu Volvo z zmago vrnil na led. Čeprav je imel skoraj leto dni premora po operaciji hrbita, je bil 31-letnik najprej najboljši že v kratkem programu, na koncu pa je z 263,25 točke slavil zmago pred rojakom Aleksandrom Petrovom.

Olimpijski prvak iz Torina 2006 in trikratni svetovni ter sedemkratni evropski prvak je pokazal, da bo eden od resnih kandidatov za zlato olimpijsko kolajno na domačih zimskih ighrah v Sočiju, ki bodo od 7. do 23. februarja prihodnje leto.

Šah: začela z remijem

CHENNAI - Prva partija od skupno dvanajstih za naslov šahovskega svetovnega prvaka med branilcem naslova Indijcem Viswanathanom Anandom in izvivalentom Norvežanom Magnusom Carlsenom se je končala z remijem po 16 potezah. Čeprav je imel Anand črne figure, je zlahka neutraliziral začetno pobudo Carlsena in ga po trikratnem ponavljanju položaja prisilil k remiju. Na gradni sklad za naslov je približno 2,24 milijona dolarjev; zmagovalec bo v žep pospravil 60 odstotkov tega zneska. Druga partija bo danes, zadnja, 12. partija dvoboja pa je 26. novembra.

ROKOMET - Italijanska A-liga

V derbiju za 2. mesto Trst boljši od Merana

Pallamano Trieste - Meran 26:17 (11:6)

PALL. TS: Zaro, Postogna; Radojković 1, M. Oveglia, Dapiran 2, Anici 6, Perini 1, Cunjač 5, Di Nardo, Carpanese 1, Sirotić 6, Leone, Visintin 4, Dovgan. Trener: G. Oveglia.

Tržaški rokometni so v tekmi za drugo mesto v skupini brez večjih težav in zelo preprčljivo ugnali južnotirolski Meran, ki je bil proti domači obrambi stalno v podrejenem položaju.

V prvem polčasu smo v prvih enajstih minutah videli pravo lekcijo obrambe na obeh straneh, tako da je bil do tedaj rezultat še neodločen z le po dvema zadetkom na vsaki strani. Sledila pa je serija prekrškov v napadu Merana, kar so domači igralci takoj izkoristili in začeli zadevati v protinapadu. Komaj v 17. minutu je Meran dosegel tretji gol, v naslednjih desetih minutah le enega, tako da je domače moštvo v 27. minutu po zaslugu res čvrste obrambe - s tega vidika je še kako koristna slovenska okrepitev Aleš Cunjač - že vodilo 10:5, prednost petih golov pa so Postogna (napredrek mladega vratarja je očiten) in soigralci ohranili do konca polčasa. V drugem delu tekme so Tržaščani imeli še lažje delo, saj so prednost kmalu povečali in nato le čakali na končno sirenko. (I.F.)

Ostali izidi skupine A: Pressano - Brixen 31:21, Cologne - Mezzocorona 30:36, Oderzo - Cassano Magnago 24:32. Vrstni red: Bozen 18, Pall. TS 15, Cassano Magnago 12, Meran 10, Mezzocorona in Pressano 9, Brixen 6, Cologne 5, Oderzo 0.

KOŠARKA - Ženska A2-Liga: SGT Calligaris - Selargius 82:58. 1. slovenska moška liga: Portorož - Grosuplje 77:69 (26:12, 41:38, 53:51)

HOCKEY IN LINE - A2-liga

Polet ZKB Kwins še vedno nepremagan

Polet Kwins - Montebelluna 5:3 (2:2)

Strelci za Polet: Medeot, De Iaco, D. Battisti 2, Fabietti.

Polet Kwins ostaja v državnem prvenstvu A2-lige v hokeju na rolierjih še nepremagan. Varovanci trenerja Dejana Rusanova so na domaćem Pikelcu šele v drugem polčasu strnili odpor solidne Montebellune, ki je poletovcem povzročila kopico težav predvsem v prvem polčasu, ko je bil rezultat izenačen. »V drugem polčasu smo izkoristili naše večje izkušnje na velikem igrišču in smo zasluženo zmagali, čeprav, moram poudariti, smo igrali z dvema našima najboljšima igralcema, ki sta lažje poškodovana. To sta Davide Battisti in Degan,« je po tekmi povedal spremjevalec ekipe Sergio Battisti. V prihodnjem krogu, v soboto, bo Polet odšel na prvo letosnje gostovanje v Piacenza, ki je skupaj s Poletom ena bolj-

ih ekip v skupini. »Čez teden dni bomo videli, ali smo zreli za sam vrh, ali pa ne,« je še zaključil Battisti.

Namizni tenis: proti Sieni točka za Kras ZKB

V prvi tekmi 3. kroga namiznoteniške A2-lige so igralke Kras ZKB v Castrocaru igrale proti ekipi Libertas Siena neodločeno 3:3. Točke za Kras sta dosegli Martina (2) in Katja (1) Milič. Danes bo Kras igral še proti ekipi Alfieri di Romagna.

ODBOJKA - 1. slovenska liga, ženske: Go Volley - Braslovče 3:0 (17, 25, 17), Aliansa - Luka Koper 3:1 (-17, 12, 21, 15). Moški: Salomit Anhovo - Pavita Pomgrad 3:1 (20, -17, 26, 14), Krka - Go Volley 0:3 (-21, -20, -24). Moški v Italiji: Verona - Perugia 2:3

Primorski
dnevnik

NOGOMET - V okviru 10. kroga na gostovanju v Gradišču

Vrtoglave štiri minute in preobrat Krasa

1. AL - V Dolini

Bregovih osem

Breg - Costalunga 3:1 (1:1)

Strelca: Nigris v 5., Steiner (C) v 27.; Nigris v 58. in Martini v 86. min.

Breg: Daniele Daris, Zeriali (od 53. Degrassi), Marturano (od 64. Suttora), Cok, Messi, Omari, Denis Daris, Bertocchi, Martini, Brunetti (od 52. Ruscitti), Nigris. Trener: Cerutti. Rdeč karton: Cisternino (C) v 58. min.

Osmo letošnja zmaga, sedem točk prednosti pred tretjevrščenjem Costalungo in Domio (pri Domu) bo danes gostovalo Sovodnjne, šestti gol Dolinčana Jara Martinija. Po petih minutah je Breg povedel z Nigrisom, ki je dosegel svoj četrти letošnji gol. Še tri tekme in Breg bo v (14. krogu) v Dolini gostil vodilni Cormonese. 2 (ocena) nogometnika Costalunge, ki je proti koncu tekme, po izključitvi, s protislovensko žaljivko žalil Bregovega odbornika Bandija (po tekmi se je skesal in se mu oprostil). Po eno vratnico sta zadele obe moštvi, nič pa je neodločenih rezultatov Brega po prvi tretjini letošnje sezone.

Derbi tekmo 10. kroga 1. amaterske lige v Dolini smo najlaže opisali s številkami. Vstopnica je bila v celoti poplačana za številne navijače Brega, ki so videli štiri gole, vratnici, številne prekrške, rumene in rdeče kartone (poleg Cisternina je sodnik poslal predčasno v slaćilnico še rezervnega igralca Costalunge in Bregovega spremjevalca Bandija), žaljivke, napetost in na koncu zmago. Tekma resnici na ljubo ni bila najlepša. Pravzaprav je v določenih trenutkih igrala boljše Costalunga. Še posebno v drugem polčasu, preden bi Breg v zadnjem delu srečanja dvakrat premagal nasprotnikega vratarja. Breg je povedel v uvodnih minutah z Nigrisom. Nato je uspelo izenačiti gostjujočemu kapetanu Steinerju, ki je še vedno v odlčni formi.

V taboru Breg so bili po novi zmagi zadovoljni: »Costalunga je odlična ekipa. Zaradi tega je naša zmaga še toliko bolj dragocena. Točke so zlata vredne,« je po tekmi ocenil spremjevalec Bregga **Marko Bandi**. Črn od ježe pa je bil trener Costalunge Maurizio Sciarrone (ex Primorje in Primore): »Neverjetno. Sodnik nas je s spornimi odločitvami popolnoma odškodoval. Naj vam res povem, kaj mislim? Še neodločen izid bi bil za nas pretesen. Zaslužili bi si zmago.« Da Breg tokrat ni igral najbolje, je ugotavljal tudi branilec Bregga **Iztok Zerjali**: »Mogoče smo bili pod pritiskom. Vsekakor smo v drugem polčasu dobro reagirali in na koncu osvojili vse tri točke. Prvo mesto? Najprej moramo doseči obstanek,« je še dodal 21-letni Boljunčan.

Videointervju z Izkotom Zerjalijem si lahko ogledate na naši spletni strani (priložen v članku Sportna sobota) www.primorski.eu.

Ostala izida: Cormonese - Isontina 3:0, Muglia - Ponziana 2:1.

Jan Grgić

ISM Gradisca - Kras 1:2 (0:0)

Strelca za Kras: 66. Arčaba, 69. Grujič iz enajstmetrovke
Kras: Dagnolo, Carli, Colavetta, Giordano (od 88. Božič), Arčaba, Spetič, Capalbo (od 74. Modolo), Zlogar, Kneževič, Tawgui (od 81. Maio), Grujič. Rumen karton: Carli, Colavetta, Giordano, Spetič, Kneževič, Tawgui. Rdeč karton: 93. Colavetta (dvojni opomin). Trener: Zupan.

Kras je proti solidnemu nasprotniku vknjižil tri nove točke in se trenutno povzpel na vrh lestvice. Po prejetem zadetku so varovanci trenerja Zupana v štirih minutah sprekobili rezultat in glede na drugi polčas zasluzeno zmagali. Prvi del je bil bolj v znamenu domačinov, ki so bili več pri žogi in že v prvi minutah imeli lepo priložnost, da bi povedli: obramba je pozabila na nasprotnikovega igralca, ki je sprejel globinsko podajo in neovirano streljal, Dagnolo pa je bil na svojem mestu. Klub terenski premoči gostiteljev je tudi Kras prisel do svoje priložnosti: Carli je podal v sredino do Kneževiča, ki je z odličnega položaja zgrešil udarec z glavo.

V drugem delu so gostje začeli bolj preudarno in v 49. minutah je Žlogarjev udarec z glavo za las šel mimo

Predrag Arčaba (Kras, levo)

KROMA

gola. Za tem pa je sledila hladna prha: gostitelji so povedli po nezbranosti Krasove obrambe, ki je bila precej statična. V 64. minutah Kneževiču ni uspelo z voljem premagati nasprotnikovega vratarja, ki je odbil v kot njegov poskus. Dve minutah kasneje pa je Kras izenačil: Capalbo je podal v sredino, kjer je vratar slabno posredoval, žoga je tako prišla do Arčabe, ki je zadel. Navijači Krasa so moralni počakati samo tri minute, da bi se znova veselili: tokrat je Tawgui prodrl v kazenski prostor, kjer ga je nasprotnik branilec nepravilno oviral.

Sodnik je pokazal na belo točko in Grujič je zanesljivo zadel. Po golu se rezultat ni več spremenil in predsednik Krasa Goran Kocman je dejal: »Zaradi blatnega igrišča nismo igrali najboljše, zmaga pa je vsekakor zaslужena. Pohvalil bi Tawguja, ki je poskrbel za najstrožjo kazeno.«

VČERAJ ŠE - Elitna liga: Tolmezzo - Tricesimo 1:3, Chions - Muggia 1:0; **promocijska liga:** Terzo - Ronchi 1:0, Torviscosa - Sangiorgina 2:0.

Matija Figelj

ODBOJKA - Sloga Tabor Televita je v Bellarii zmagala po štirih setih

Končno vse tri točke!

Bellaria - Sloga Tabor Televita 1:3(22:25, 25:21, 19:25, 22:25)

Sloga Tabor: Bolognesi 17, Cettolo 15, Jerončič 9, V. Kante 23, A. Peterlin 2, Sirch 5, M. Peterlin (libero), Iaccarino, Princi 2, M. Kante.

Z dolgega gostovanja v Ravenni se Sloga Tabor Televita vrača z zmago, prvič letos po »samih« štirih setih igranja. Slogaši so dobro reagirali na dolgo pot, pa tudi na zelo veliko športno palačo, kjer lahko vsaka žoga ostane v igri dolgo časa, saj je nemogoče, da bi se odbila od stropa, ker je ta enostavno previšok.

Slogaši sicer niso zaigrali najbolje, značajno pa so značajno premestili vse težave. V prvem setu so skoraj ves čas zasedovali domačo ekipo, ki je bila v vodstvu do 21:19 in tudi 22:21, a so na koncu pokazali dovolj odločno igro, da so set obrnili sebi v korist. V drugem jim podoben preobrat ni uspel, saj je po začetni izenačenosti pobudo takoj prevzela Bellaria. Izenačena je bila tudi prva polovica naslednjega niza (12:12), ko so si Slogaši zagotovili nekaj točk prednosti, ki je do konca niso več spustili. Strah, da se bo (spet) ponovil tie break, je trajal le do izida 11:11, nakar so naši odbojkarji spet prevzeli vajeti igre v svoje roke, povedli z 19:13 in 21:17, nato pa odbili vse poskuse domačinov, da bi potek srečanja obrnili v svojo korist. Zelo dobro se je v tem setu odrezal Samuel Princi, ki je v drugi polovici zamenjal kapetana Ambroža Peterlina in kljub mlaškim letom izredno samozavestno zalagal svoje napadalce. Pozitivno noto predstavlja tudi povratak Vasilija Kanteta, ki zaradi težav z ramo v prejšnji tekmi ni igral, njegov doprinos na mreži pa je bil večkrat odločilen. (INKA)

Jernej Terpin odličen v Trstu

0. Trener Edi Božič Zaletovke so včeraj v Repnu izgubile, vendar moramo takoj poudariti, da so imele tudi veliko merito smole. Petra Grgić je poškodovana, zato je v bistvu tekmo spremjala s klopi, za nameček pa si je v tretjem setu poškodovala gleženj še Staška Cvelbar, ki jo je zelo samozavestno nadomestila mlada Maja Kojanec. V začetni postavi je prvič letos startala Jessica Štoka, ki je zaradi poletne poškodbe s treningi začela kasneje od soigralk in zato, razumljivo, še ni v formi.

Sinočnji nasprotnik naših igralk je zelo solidna ekipa (gre pravzaprav za združitev dveh furlanskih klubov), ki odkrito meri na vrh lestvice, vendar so ji Zaletovke nudile zelo soliden odpor in bi si po prikazani igri zaslужile vsaj osvojitev točke. Temu uspehu so bile zelo blizu v četrtem nizu, v katerem so že vodile s 24:21, ko se jih je lotil »strah pred zmago«, na mreži niso zmogle dovolj prodorne igre, kar so seveda gostje izkoristile in obrnile rezultat v svojo korist. »Na koncu so igralki enostavno izgubile na samozavesti in niso bile prepričane v svoje moči. Podobno se nam je dogajalo v lanskem prvenstvu, letos je do tega prišlo prvič. Kljub porazu pa jim res ničesar ne morem očitati, saj so se vse potrudile, nasprotnik je bil pač boljši!« je takoj po tekmi potek komentiral trener Edi Božič.

Naše igralki so zelo dobro začele in s svojo agresivno igro presenetile nasprotnice, ki nikakor niso zmogle ujeti pravega ritma in set je zaslужeno pripadel Zaletu, ki pa je nato povsem popustil v drugem. Tretji in četrti sta bila zelo izenačena, kot je razvidno tudi iz končnih izidov, žal pa se je športna sreča pač obakrat nasmehnila Est Volleyu. (INKA)

MOŠKA C-LIGA
Soča ZBDS - Pipoli 0:3 (10:25, 24:26, 19:25)

Soča: Russian 0, Corsi 10, Cobello 6, Manfreda 3, S. Komjanc 5, Lupoli 2, Frabncz 0, Waschl 2, Čavdek libero, Margherita, K. Komjanc.

Zdržana ekipa Soče je bila blizu osvojitve prvega seta, a jim ni uspelo, vsekakor so fantje pokazali napredek, če upoštevamo, da se je rosno mlada ekipa tudi tokrat spopadla z dosti bolj izkušenimi nasprotniki.

V prvem setu so sicer naši fantje igrali zelo slabo, zato pa so Videmčanom bili povsme enakovredni v drugem setu, v katerem so ga ujeli pri 23. točki, po izidu 24:24 pa sta jim bili usodni dve napaki. Dobro so se borili tudi v tretjem setu, a popustili in zmaga je tako pripadla gostom. Na igrišče so stopili skoraj vsi igralci in pozitivn o oceno zaslužijo prav vse.

MOŠKA C-LIGA
Zmaga Olympie z nihanji

FerroAlluminio - Olympia 2:3 (28:26, 20:25, 25:13, 9:25, 15:17)

Olympia: Hlede 3, Pavlovič 14, Juren 6, Lavrenčič 6, Persoglia 3, Terpin 31, Magajne 0, Černic 0, Komjanc 7, Vogrič 4, Čavdek, Plesničar libero.

Zdržana ekipa Olympia je na prvi resni preizkušnji sezone sicer doseglila v Trstu pomembno zmagu, z igro pa ni povsme zadovoljila. V njej je bilo ogromno nihanj, trener Marchesini pa je po tekmi presenečeno ugotavljal, da je ekipa premalo samozavestna. Na koncu se je izšlo pozitivno, a ni manjkalno dosti, da bi Goričani zapravili tudi tie-break.

ŽENSKA CLIGA

Zalet - Est Volley 1:3 (25:23, 12:25, 24:26, 24:26)

Zalet C: Babudri 19, Balzano 17, Cvelbar 4, Gruden 1, Gridelli 6, Štoka 13, Prestifilippo (libero 1), Grgić (libero 2), Costantini 1, Crissani, Kojanec 3, Prepost 0, Škerl

DRŽAVNA DIVIZIJA C - Conegliano jim na Opčinah ni bil kos

Tokrat skoraj rutinska zmaga Jadrana Franco

Jadran Franco - Conegliano 68:51 (18:13, 35:25, 53:39)

Jadran Franco: M. Batisch 10 (2:2, 1:2, 2:6), D. Batisch 11 (-, 1:4, 3:5), Ban 13 (2:2, 4:8, 1:2), Slavec 7 (-, 2:4, 1:2), Žerjal, Marušič 5 (3:4, 1:4, 0:1), De Petris 6 (2:2, 2:4, -), Franco 5 (2:4, -, 1:7), Malalan 7 (3:8, 2:4, -), Ridolfi 4 (1:1, -, 1:2). Trener: Mura.

»Delovna, rutinska tekma,« je si nočnje srečanje na Opčinah originalno opisal Jadranov pomočnik trenerja Mario Gerjevič, ki je še dodal: »Igrali smo ambiciozno in zagnano od vsega začetka, čeprav smo v samem uvodu naleteli na kakovo težavo, ki pa smo jo hitro rešili in takoj utirili vlad na pravo pot. Vedeli smo, da je nasprotnik nekoliko okrnjen, in da bo v drugem delu igral manj zbrano. Tako je bilo in mi smo to izkoristili. Zadovoljni smo, ker je Matteo Marušič znova igral z večjo minutožo in počasi prihaja v pravo formo. Tudi Christian Slavec se je v nekaterih trenutkih izkazal. Moramo pa se še veliko potruditi in delati na tem, da bomo igrali še hitreje. Samo tako bomo še bolj uspešni in bomo z večjo lahko.

Po tekmi je bil z novima točkama in svojim nastopom zadovoljen mladi Martin Ridolfi, strelec 4 točk: »Kot smo pričakovali, je bila tekma proti Coneglianu težka in naporna. Vsekakor smo se potrudili, tako da ni bilo večjih težav. V drugem delu smo bili mogoče premalo zbrani in predvsem v napadu nam ni šlo od rok. Ključ zmage je bila solidna obramba.« (jng)

strlnili nasprotnikov odpornik. Jadran je proti Coneglianu, proti kateremu je v lanski sezoni obakrat izgubil, stalno vodil. Gostje so se varovancem trenerja Andrea Mure nevarno približali le v tretji četrtini (41:37), nakar je Matija Batisch zadel trojko in vzpostavil varnostno razdaljo sedmih točk. V drugem polčasu jadranovci niso bili najbolj natančni pri metih iz igre. Slavec in Malalan sta zgrešila dve enostavni polaganji, medtem ko je tudi Ban večkrat zadel obroč in ne samega koša. V zadnji četrtini so veliko napak storili tudi gostje, ki resnici na ljubo niso nikoli ogrozili zmage Jadrana. Končnih »plus 17« so jasen dokaz prevlade gostiteljev.

Po tekmi je bil z novima točkama in svojim nastopom zadovoljen mladi Martin Ridolfi, strelec 4 točk: »Kot smo pričakovali, je bila tekma proti Coneglianu težka in naporna. Vsekakor smo se potrudili, tako da ni bilo večjih težav. V drugem delu smo bili mogoče premalo zbrani in predvsem v napadu nam ni šlo od rok. Ključ zmage je bila solidna obramba.« (jng)

Matteo Marušič
sinoči spet
z večjo minutožo

KROMA

DEŽELNA D-LIGA - Derbi pri Briščikih

Polna tribuna, Sokol v končnici

Kontovel - Sokol 61:66 (18:15, 34:36, 45:51)

Kontovel: Škerl 5 (-, 1:2, 1:3), G. Regent 2 (-, 1:2, -), Gantar 4 (-, 2:3, 0:2), Starc 8 (2:6, 3:3, 0:1), Lisjak 4 (4:6, 0:3, 0:1), Šušteršič 22 (4:4, 3:9, 4:11), D. Zaccaria 12 (-, 6:14, -), Hrovatin 4 (-, 2:3, -), n.v.: Majovski, J. Zaccaria, S. Regent, Zoch, trener Švab. PON: Lisjak (36), Šušteršič (39).

SOKOL: Ferfoglia 21 (8:13, 2:4, 3:6), Umek 5 (2:4, 0:1, 1:1), Doljak 9 (1:2, 4:5, 0:2), Štokelj 16 (2:6, 4:4, 2:2), Sossi 3 (1:2, 1:6, 0:1), Hmeljak 4 (2:5, 1:1, 0:3), Visciano 2 (2:2, 0:2, 0:1), Hrovatin 6 (-, 3:5, -), Ušaj, Daneu, Peric n.v.; trener Lazarevski.

Pred nabito polnimi tribunami v telovadnicu pri Briščikih ter po izenačeni tekmi in razburljivi končnici je Sokol v derbiju zaslужeno premagal Kontovel, ki pa se do zadnje akcije ni dal. Minuto pred koncem je Sokol vodil kar za sedem točk (64:57), zaradi dveh naivnih napak pa si je zapravil skoraj vse vodstvo, tako da so se Kontovelci prbližali 42 sekund pred koncem na same tri točke (61:64). Prav tedaj pa so gostitelji zamudili dve zaporedni akciji za koš in Saško Ferfoglia, ki v teku srečanja ni bil prav načaten pri izvajanjtu prostih metov,

je bil 10 sekund pred koncem tekme precisen izza črte, dosegel dve točki in priigral svojemu moštvu neulovljivo prednost.

Razen »splošnega divjanja« v zadnjih minutah, ko sta obe ekipi grešili kot za stavo, so igralci obeh moštev s prikazano igro zadovoljili. Tekma je bila v prvem polčasu zelo izenačena. V drugi četrtini so Kontovelci vodili že za pet tok (21:16), gostje pa niso popustili in so jih v 19. minutu celo prehiteli (30:29). Tekma se je v zadnjih sekundah razživila: najprej je zadel trojko Ferfoglia, Škerl mu je v naslednji akciji vrnil milo za drago, prav ob izteku polčasa pa je Štokelj dosegel še eno »bombo« za Sokol. Gledalci so kar uživali.

V tretji četrtini so si gostje takoj priigrali rahlo prednost 5-7 točk, jo v 9. minutu povečali na 9 točk (50:41), toda Kontovelcem je uspelo zaostanek zmanjšati na šest točk. V zadnji četrtini se je nadaljeval srdit boj za vsako žogo, Sokolu pa je uspelo povesti 5-7 točk. Nato pa zelo razburljiva končnica, v kateri so bili gostje prisebnejši in zasluzeno zmagali.

Po tekmi pa so se veselili vsi, poraženci in zmagovalci, seveda na Proseku na sv. Martinu. (lako)

DEŽELNA C-LIGA

Breg prekinil serijo porazov

Fagagna - Breg 67:71 (15:18, 35:27, 44:51)

Breg: Grimaldi 22 (7:8, 6:13, 1:1), Kos 15 (7:13, 4:10, 0:7), Spigaglia 4 (4:4, 0:3, 0:2), Cigliani 12 (0:2, 0:2, 4:11), Crismani 12 (-, 0:1, 4:5), semec 4 (0:1, 2:4, -), Gelleni 2 (2:2, 0:1, 0:1), Mattiasich, Coretti. Trener Vatovec

Breg je v Fagagni končno prekinil serijo porazov, kljub temu, da je dan pred tekmo zbolel Metz. Začel je dobro, v drugi četrtini pa mu navkljub dobri skupinski igri ni uspelo ustaviti gostiteljev, ker Bregu ni šel od rok met. Tako si je Fagagna ob odmoru priigrala 8 točk prednosti. Za pravi preobrat je Breg poskrbel v začetku tretje četrtine z delnim izidom 12:2. Odtlej vodstva ni več izpustil iz rok, zelo hladnokrvno je igral tudi mladi Crismani (4 trojke). V zadnjih minutah so zaradi pete osebne napake po vrsti zapustili igrišče Semec (33), Grimaldi (35), Cigliani (38) in Spigaglia. Fagagne se je nevarno približala, v zadnji akciji (20 sekund do konca) pa imela priložnost, da z metom za tri točke izsili podaljšek. Tedaj je Gelleni ukradel žogo, si v protinapadu priboril proste mete, zadel oba in zapečatil izid.

CBU Videm - Bor Radenska 78:72 (12:25, 33:42, 46:55)

Bor: Bole 11 (-, 4:6, 1:4), Madonia n.v., Kocijančič n.v., Crevatin 2 (-, 1:2, 0:2), Meden 11 (-, 4:11, 1:4), Contento 10 (1:2, 3:5, 1:1), Babich 13 (4:5, 0:1, 3:4), Favretto 4 (-, 2:4, 0:3), Pizziga 17 (3:3, 7:15, -), Norbedo 2 (2:2, 0:1, -), Pertot n.v., Daneu 2 (2:2, - 0:1). Trener: Oberdan. PON: Contento v 39. min.

Bor Radenska je na gostovanju doživel pekoč poraz. »Zelo smo razočarani. Predvsem nad sojenjem, ki nas je popolnoma oškodovalo. 13 sekund pred zvokom sirene smo zaostajali za točko. Miran Bole je nato prestregel žogo in prodrl proti košu. Imeli smo na razpolago akcijo, s katere bi lahko izenačili. Nasprotnik ga je s prekrškom zaustavil, sodnikova piščalka pa se ni oglašila. Nato je sodnik dosodil domaćin kar štiri proste mete in tehnično napako,« je zadnje razburljive minute v Vidnu opisal Borov spremjevalec Edi Sosić. Bor je vodil večji del tekme. Gostitelji so jih

Domači šport

DANES

Nedelja, 10. novembra 2013

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14:30 v Križu: Vesna - Ol3;

14:30 v Torreani: Torreanese - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14:30 v Pierisu: Pieris - Primorec; 14:30 pri Domju: Domio - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 14:30 v Tržiču: Romana - Zarja

3. AMATERSKA LIGA - 14:30 na Padričah: Gaja - Audax; 14:30 v Villanova dello Judrio: Villanova - Primorje

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10:30 v Repunu: Kras - San Giovanni

NARAŠČAJNIKI - 10:30 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Cervignano

NAJMLAJŠI - 8:45 pri Domju: Fani Olimpia - Kras; 10:30 v Červignjanu: Cervignano - Juventina

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A2-LIGA - 10:00 v Castrocaru Terme - Kras - Alfieri Romagna

ŽENSKA B-LIGA - 10:00 v Zgoniku: Kras - Mortise, sledi Kras - Trieste Sistiana

ODBOJKA

MOŠKA D-LIGA - 11:00 v Trstu: Volley club - Sloga Tabor

UNDER 16 ŽENSKE - 11:00 v Krminu: Estvolley - Soča Lokanda devetek

UNDER 15 MOŠKI - 10:30 na Opčinah: Sloga Tabor - Olympia

KOŠARKA

UNDER 15 DRŽAVNI - 11:00 v Nabrežini: Jadran - Interclub

UNDER 14 MOŠKI - 11:00 v Dolini: Breg - Barcolana

UNDER 14 ŽENSKE - 16:00 v Trstu, Istarska ulica 52: Libertas - Polet

JUTRI

Ponedeljek, 11. novembra 2013

KOŠARKA

UNDER 19 DRŽAVNI - 20:30 pri Briščikih: Jadran - Intermek

UNDER 19 DEŽELNI - 19:00 v Gorici, Kulturni dom: Dom - San Vito; 20:00 v Trstu, 1. maj: Bor - Falconstar

UNDER 14 MOŠKI - 18:00 pri Briščikih: Kontovel - Romans

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 19:30 v Romansu: Pro Romans Medea - Kras

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglašajo pri društvu glede nakupa v predprodaji sezonske karte, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 342-10730513 (Sabina).

ASK KRAS obvešča, da poteka v Športno kulturnem centru v Zgoniku sledči treningi: rekreacija namizni tenis ob torkih in četrtkih do 20.00 dalje; namizni tenis začetniki vsak dan 16.30-18.00, tekmovalci pa 18.00-20.00; otroška telovadba ob sredah 16.30-17.30; razgibalna telovadba za starejše ob torkih in petkih 8.30-9.30. Pridružite se nam.

SK DEVIN prireja za začetek letošnje zimske sezone dvodnevni OpenDay v Innichenu 7. in 8. decembra. Informacije in prijave do 25. novembra na info@skdevin.it ali pa na 340 223538.

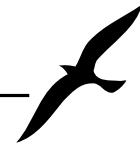
ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira letos vadbo za odrasle - happy fitness time (za mamice, očke, dekleta, ki bi rada izboljšala formo, namreč za vse!), ki bo potekala ob petkih od 17. do 18. ure in od 18. do 19. ure v prostorih M. Čuk na Repentabrski ul. 66. Informacije in vpis: info@cheerdancemillenium.com ali 346-1852697 (Petra).

SK DEVIN vabi na telovadbo za dobro počutje Body & Mind ob sredah od 20.00 do 21.00 ure v telovadnici srednje šole De Marchesetti v Sesljanu. Info: 3356172590.

ŠPORTEL - Jutri Po TV Koper Sv.Martin, anketa o pitju, osmica Fabia Ruzzierja in kmetija Igorja Grgiča

Tudi športelovci niso pozabili na S.Martina, kateremu bodo nazdravili jutri ob 18.00 na televiziji Koper. Katero vi so radi pijejo športnice in športniki in ali so med njimi udi taki, ki se ga izognijo? To vam bo pokazala anketa, ki jo pripravlja sodelavec Andrej Marušič. V studiu pa bodo spregovorili o tej tematiki, športnik in lastnik najstarejše osmice v Tržaški pokrajini, Fabio Ruzzier, nekdanji košarkar Poleta, Bora in Cicibon.

Iz prispevkarskega soda pa si boste ogledali košarkarski derbi Kontovel-Sokol, državne C ligaše Jadrana, nogometni dvoboj na vrhu lestvice promocijske lige med Vesno in ekipo Ol3 ter podelitev nagrad ZSSDI Šport in šola.

PRIČEVANJE - Znameniti maraton v očeh enega od naših udeležencev letošnje izvedbe

42,195 metrov newyorške energije

Start tretjega vala tekačev - 10.30. Po ameriški himni in topovski salvi čisto nov zvok: ritem tisočerih hitrih krokov preplavlja prvo oviro. Kenijca Geoffrey Mutai in Priscah Jeptoo bo sta kar kmalu prva pretekla 42,195 metrov dolgo razdaljo.

Pred mano več kot milijo dolg Verrazzanov most. Vsak tekač utopljen v svoje misli, v željo po uresničitvi končnega cilja. Sunki vetra ne prizanašajo nobenemu, ritem udarcev športnih čevljev po betonu se že meša z zasopljenimi vzdihmi.

Kot evropski raziskovalec Giovanni da Verrazzano, ki je leta 1524 prvi zaplul v newyorški zaliv in po katerem je poimenovana začetna ikona newyorškega maratona, je tudi zame maraton čisto novo odkritje. Nočem se ozirati nazaj, za trenutek razmišljam o večnem vprašanju, ki si ga postavljamo tekači: zakaj to počнем? Vsak si po svoje razlagal in mogoče prav tako vsak po svoje odlaša z odgovorom ...

0 km

Newyorški maraton ne ponuja globljih odgovorov, podari pa ti zvrhano mero navdušenja in energije, ki ju gre jemati po majhnih odmerkih. Cepav se na dan maratona zbudil ob 4.00, je zgodnja budilka le mačji kašelj.

Zgodba letošnje tekaške avanture seže v prejšnjo jesen, ko sem sprevzel izviv lanskih razočarancev, ki so morali za leto dni počakati na svoje tekaške sanje. Tokrat je šlo zares tudi za Petra, Veroniko in Bojana, s katerimi sem med potovanjem delil tekaška pričakovanja vse do nedeljskega starta, kjer smo se po skupnem motivacijskem objemu odpravili vsak proti svojemu startnemu naselju.

V Staten Islandu se je zbral priблиžno 50.000 tekačev iz vseh celin. Največ je bilo seveda Newyorkancov, sledili so jim Francozi in Italijani, vendar tri startna naselja, so bolj spominjala na Babelov stolp. V neljubem novembrskem jutranjem mrazu, kjer temperatura ni segla preko 6 stopinj, pa je startno prizorišče postreglo še z nekoliko bolj naravnim prizorom. Množica tekačev je bila primerljiva z artiškimi pingvini, ki stojo ali sedijo drug ob drugemu, nekateri pa se obvezno odpravijo v vedno daljše romanje proti kemičnim wc-jem.

Še zadnje priprave in oddaja torbe, potem gre zares.

Od priprav do starta svojega tretjega vala je sicer čas kar odletel. V Brooklynu pa se je kar zaustavil. Takoj sem spoznal pravo dušo najbolj množičnega svetovnega maratona.

5 km

Kot se spodobi resni tekaški odpravi, je naša imela poseben beli dres, na katerem je bilo najbolj vidno ime vsakega tekača, ob imenu pa smo si na majico pripeli še poseben sinji trakec v spomin na žrtve attentata letošnjega bostonskega maratona. Namen majice pa se je takoj uspešno izkazal.

Gledalci na robu cestišča so me začeli nagovarjati že v uvodnih predelih slikovitega Brooklyna. To je bila čista novost, saj med treniranjem po kraških cestah, sem redko kdaj srečal znanca, kaj ko bi ta sploh na ves glas naviral zame. Sama izgovarjava imena je bila neoporečna, o tem pa verjetno nosi zasluge center tamkajšnjih Netsov, Rus Andrej Kirilenko. Čeprav nekoliko muhasti košarkar in slab strelec prostih metov, se je na tekmi proti lanskim prvakom NBA iz Mia-

mija izkazal. Košarkarski poslastici se nisem mogel odpovedati, vendar navdušenje Brooklyčanov na maraton je bilo veliko bolj občuteno kot večer v novem ošarkarskem hramu v Barclays centru.

Ljudje vseh starosti iztegnjeno roko čakajo na »petko«, otrokovim dlanem pa se včasih preprosto ne moreš izogibati. Tek ob robu ceste te dobesedno nahrani s pozitivnimi občutki, ki se bodo okrog 35 kilometra prelevili v pravo muko. Ob glasnem navajanju in napisih na lepenkah izstopajo tudi priložnosti rock bandi, ravnajo ter godbe.

Priznati moram, da me je brooklynovo vzdušje popolnoma zaneslo. Tekel sem po občutku, krajših strmin skoraj nisem občutil, redkokdaj sem stopal s takim nasmehom.

10 km

Maraton ni prizanesljiv. Prav tako ni do maratona prizanesljiva judovska ortodoknsa četrta med Queensom in Brooklynom. Nenadoma spet zaslišiš utrip tekačev ob sebi, na ulicah navajo samo policisti. Slednji so bili po dogodkih iz Bostona prisotni dobesedno na vsakem vogalu letošnjega newyorškega maratona. Varnostni pregledi so bili kar ostri. Vsak tekač je lahko s sabo v start vzel prozorno torbo, odvečno prtljago in tudi odeje so

Strah pred terorističnimi napadi veleva ostre preglede ob vstopu v katerokoli javno središče, od muzeja vse do športne palače. Policijska skrb za red in potrpljenje obiskovalcev sta primerljiva z natančnostjo boljših maratoncev. Sama tekaška odprava od čevljev do čepice naj bi bila že preizkušena na daljši razdalji, prehrana pa je bistvenega pomena. O tem so prepričani tudi navijači, ki ponujajo kar številno izbiro jedače. Najraje sem segel po pomarančnih rezinah in banane, ki so nekoliko blažile nezaželeno želodčne motnje. Najbolj pa so za tekače skrbeli neprecenljivi prostovoljci. Ob vsaki milji so ponujali energetski napitek in vodo, včasih tudi kako sadje in energetske gele.

21 km

Po Brooklynu val tekačev obišče nekoliko bolj umirjen Queens. Blizu se cilj polovične razdalje in prve hujše preiz-

Manhattan. Tu doživiš bučen sprejem prve avenije.

Ulica, ki prečka celoten otok, je neskončna. Sam pa sem vedel, da me nekje čaka še bolj bučen aplavz. Ne-tekačice odprave Jasmin in Biserka sta nam pripravili posebno presenečenje. Transparent z logom našega dresa smo sicer vsi štirje prezrli, njuno veselje ob svojem prihodu me je tako navdušilo, da sem zavirkal publiki in jima pustil prepoteno čepico ter rokave.

Novembrsko jutro je postajalo vroče, začenjala se je bitka proti samemu sebi.

37 km

Pred maratonom tekač nikoli ne preteče več kot 36 km v samem daljšem treningu. Sleherna razdalja se na newyorškem maratonu pojavi pred ponovno vrnitvijo v Manhattan, saj po neskončni prvi aveniji vse čaka nekoliko kisl Bronx. Takrat se je med maratonci že marsikdo odpovedal teku in izbral hojo na mostu proti newyorški četrti, ki jo skupaj s Harlemonom pestri črnska skupnost. O hoji nisem še razmišljal, vendar noge so že stopile v sindikalni boj. Okrog 37 km pa so krajšo bitko tudi zmagale, raztezanju in krajši hoji se nisem mogel odpovedati. Peta avenija, nič kaj nemogoč ravel vzpon, je naenkrat postala nepremagljiv klanec za marsikoga. Pretiranje iz energičnega Brooklyna je predstavilo svoj slani račun, kot se spodobi v ZDA pa je bilo treba prišteti še majhen dodatek za uslugo. Poskusi ponovnega pogona nog so bili tako mučni, kot ogled tamkajšnjega Metropolitana, muzeja, ki razpolaga z neskončno in preobširno zbirko umetnin iz vseh zgodovinskih obdobij.

42,195 km

Po vzponu pa še znameniti Central Park, ki v svoji razgibanosti spominja tudi na domače kraje, nepričakovani objem narave poskrbi za novo sceno. Jesenski videz največjega mestnega parka v New Yorku je mešana palata izredno toplih jesenskih barv, prav tako pa spet v ospredje stopijo visti, ki poskrbijo za edinstvenost newyorškega maratona.

Zgodijo se tudi majhni ali pravzaprav veliki čudeži. V najhujšem trenutku te gledalec imensko spodbudi s takim zagonom, da ti, čeprav stokrat slišane spodbudne besede, odprejo ventile rezervoarja še zadnjih in nepričakovanih moči. Takrat sem se prvič ozrl nazaj in spet povišal ritem. Moji reakciji je sledil bučen odziv dela gledalcev, ki mi je kar nadel peruti na stopala. Zadnje milje v newyorškem vrtu sem pretekel z nepričakovanim olajšanjem. Spet sem prehiteval, spet je zrak hitreje švigal po obrazu. Ciljna črta je bila vse bližja. Oranžen trak kolajne pa je bil kmalu za tem okrog vrata.

Sledilo je še dolgo romanje v objemu prostovoljcev in mesta presežkov, ki se na dan maratona izkaže z nepopisno cloveško toplino. Naj si bo to Staten Island, Brooklyn, Queens, Bronx ali Manhattan, vsaka četrta krogji edinstvenost dogodka, ki je bil verjetno po lanski odpovedi zaradi puštošenja uragana Sandyja veliko bolj pričakovani in množičen.

New York veliko daje in veliko sprejema. Po vsaki krizi se spet postavi na noge, sobiva z bolečinami. New York je marsikaj, a je predvsem maratonec po duši.

Andrej Marušič

Avtor pričevanja
Andrej Marušič
med tekom (zgoraj), znameniti
Verrazzanov most
(v sredini),
navijačici
zamejskih tekačev
Jasmin in Biserka

KRALJ, ANSA

policisti pravočasno prestregli. Sicer sedanje Združene države Amerike spominjajo na čedalje bolj policijsko državo, kjer prevlada beseda varnost.

kušanje. Med celotnim maratonom pa največje ovire predstavljajo mostovi. Strmina, izpostavljena lega in po manjkanje navijačev resno vplivajo na

mentalno kondicijo. Počasi prehajajo na dan tudi prve bolečine. Verjetno je bil tek po Queensboro Bridge najhujši. Po vzpenjanju se takoj spustiš v

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Miela

V ponedeljek, 18. novembra, ob 21.00 / kabaret / Večer s Pupkin Kabarett.

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Generali

V sredo, 20. novembra, ob 20.30 / Richard Bean: »Servo per due«. Režija: Pierfrancesco Favino in Paolo Sassanelli. Ponovitev: od četrtka, 21. do sobote, 23., ob 20.30 ter v nedeljo, 24. novembra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Danes, 10. novembra, ob 17.00 / Elfriede Jelinek: »Jackie«.

V četrtek, 14. novembra, ob 17.00 / Jules Verne, preureditev Adriana Badotija: »20.000 leghe sotto i mari«. Režija: Luciano Pasini.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Veliki Oder

Jutri, 11. novembra, ob 10.00 / Po Franu Milčinskemu: »Butalci«. Ponovitev: v torek, 12. novembra, ob 10.00.

V sredo, 13. novembra, ob 20.00 / Nišana Mitrović: »Srečanje«. Ponovitev: v četrtek, 14. novembra, ob 20.00.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Jutri, 11. novembra, ob 19.30 / Dušan Jovanović: »Boris, Milena, Radko«.

Mala drama

Jutri, 11. novembra, ob 20.00 / Stanislav Ignacy Witkiewicz: »Ponorela lokomotiva«.

V torek, 12. novembra, ob 20.00 / Dora Maslowska: »Pri nas je vse v redu«.

Slovensko Mladinsko Gledališče

V soboto, 16. novembra, ob 20.00 / L. Visconti, S. Cecchi D' Amico, E. Me-

dioli: »Nedolžni, (L'innocente)«. Režija: Diego De Brera. Ponovitev: v torek, 19. novembra, ob 20.00.

V petek, 22. novembra, ob 20.00 / Jean Genet: »Služkinja«. Režija: Vinko Möderndorfer.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Generali

Gledališče Miela

Danes, 10. novembra, ob 20.00 / Klasična glasba / »Maratona Beethoven«. Nastopata: Riccardo Martinelli in Letizia Michielon (klavir).

V petek, 15. novembra, ob 21.30 / Punk-folk koncert / Nastopajo: Marta Sui Tubi.

V četrtek, 21. novembra, ob 20.00 / Trieste is Rock predstavlja« symphonic / epic / heavy metal večer. Nastopajo: Kamelot, ReVamp In Tellus Requiem.

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V torek, 12. novembra, ob 20.45 / Koncert / Nastopaj: Taiwan Philharmonic orchestra, dirigent: Lü Shao-Chia; solist: Viviane Hagner violina.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 12. novembra, ob 20.00 / Glasbe sveta 2013 / 2014 / John McLaughlin, Zakir Hussain, Shankar Mahadevan, U Shrinivas, V Selvaganesh: »Remember Shakti (40-letnica skupine Shakti)«. Čarobni energetski napoj indijske glasbe, jazzza, bluesa in funka.

SNG Opera in Balet

V četrtek, 14. novembra, ob 19.30 /

Opera / Giacomo Puccini: »La Bohème«. Ponovitev: v soboto, 16. novembra, ob 19.30.

V petek, 15. novembra, ob 19.30 / Giuseppe Verdi: »Rigoletto«.

Kino Šiška

V ponedeljek, 18. novembra ob 21.00 / Nastopata: Vampire (ZDA) in Karakoma (Slo).

V tork, 19. novembra, ob 20.00 / Melodični metal koncert / Nastopajo: Children Of Bodom (Fin), Decapitated (Pol) in Medea (Fin).

V sredo, 20. novembra, ob 20.00 / Jazz / Nastopata: Youn Sun Nah in Ulf Wakenius.

V četrtek, 21. novembra, ob 21.00 / Elektronska avantgarda / Nastopata Vladislav Delay A/V Show Feat. Potemproducer AGF.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Salone degli Incanti - Bivša Ribarnica na ogled je zadnji fotografski projekt Jannisa Kounellisa. Razstava bo odprta do 6. januarja 2014.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjoveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti iz italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Železniški muzej na Marsovem polju

(Campo Marzio, Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco

52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Galerija Kulturnega doma je na ogled fotografksa razstava: »Prva«. Ob 50-letnici poleta prve ženske kozmonavtke na svet v vesolje, Valentine Vladimirove Tereškove.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucker), 003865-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine daleje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustancovitosti lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene sku-

pine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenu in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makucia z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljenne skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«.

Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Slovenski književniki

PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	MORSKI RAZBOJNIK, GUSAR	AMERIŠKI PEVEC (FRANKIE)	LUKNJA, KJER SO STRUPENE KAČE	ORG. ZA STANDARDIZACIJO NAŠA NOV-NAR. PERTOT	FR. EKONOM. (CHARLES)	ANGL. IGRA-LEC (ERIC)	ITALIJANSKI DESNICAR-SKI POLITIK (FRANCESCO)	KLIENT, ODJEMALEC	EGIPČANSKI BOG ZIBISOVO GLAVO	ORNELLA VANONI	BEATIFICIRA-NA MATI ... EGIPČANSKI BOG SONCA	RUSKI ASTRO-NAVIT TITOV	KRALJICA PRI ŠAHU	ITAL. REKA (ORIG.) AM. PEVEC GARFUNKEL	ITALIJANSKA AVTOMOBIL-SKA SLUŽBA BIŽU NA POL	LETVIŠČE NA OTOKU KEFALONIJA	JEZUSOVA MATI	TROPSKA RASTLINA Z DOLGIMI LISTI
ITALIJANSKI VIOLINIST IN SKLADATELJ (NICCOLO)																		
MESTO V ČRNI GORI																		
MEDIJ ZA POSLUŠALCE							NEIMENOVA-NA OSEBA	LJUBEZEN DR. ŽIVAGA					ITAL. REKA (ORIG.)	AM. PEVEC GARFUNKEL	ITALIJANSKA AVTOMOBIL-SKA SLUŽBA BIŽU NA POL			
AMERIŠKI BOKSAR CASSIUS CLAY							ITALIJANSKA PEVKA BERTÉ TELEVIZIJA											
HAZARDNA IGRA SKARTAMI								OBDOLŽITEV, OBTOŽBA										
ZVONČEK, KI OZNANJA SMRT								KIP, SOHA										

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.57 in zatone ob 16.40
Dolžina dneva 9.43

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 12.54 in zatone ob 0.06

NA DANŠNJU DAN 1979 – Izjemni vremenski obrat v večjem delu Slovenije. Zjutraj je deževalo do okoli 2000 m nad morjem, nato je sledila hitra in zelo močna ohladitev, meja sneženja se je popoldne marsikje spustila do nižin.

Nad deželo bodo do nedelje in nižjih plasteh dotele precej vlazi in nestabilni jugozahodni tokovi, s prehodom severne fronte v ponedeljek, bodo nad deželo dotele precej bolj suhi severni tokovi.

Vreme bo nestabilno s spremenljivo oblačnostjo na zahodu, na vzhodu bo oblačno. Na vzhodu bodo možne nevihte, na zahodu bo možnost padavin manjša. V gorah se snežilo na okrog 1400 m, zlasti v Alpah in v Julijskih Predalpah. Čez dan bo v tržaškem zalivu zapihal zmerni jugozahodnik, pozno zvečer bo začela pihati burja. Po nižinah bo verjetno pihal severni veter.

Danes bo pretežno oblačno, občasno bo rahlo deževalo. Popoldne se bodo padavine na jugozahodu spet začele krepiti. Zapihal bo okrepljen severni veter, na Primorskem močna burja. Snežna meja se bo proti jutru spustila do okoli 700 m nad morjem. Jutranje temperature bodo od 2 do 8, na Primorskem do 13, najvišje dnevne od 5 do 12, ob morju do 16 stopinj C.

Jutri po celotni deželi bo spremenljivo vreme z rahlim severnim vetrom po nižinah. Ob morju bo pihala močna burja. Najvišja točka zmrzovanja se bo ponovno dvignila precej visoko. Ob vnožju dolin pričakujemo inverzijo.

Jutri dopoldne bodo padavine povsod ponehale. V zahodni Sloveniji se bo zjasnilo, drugod bo še večinoma oblačno. Pihal bo okrepljen severni do severovzhodnega vetera, na Primorskem močna burja.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.09 najvišje 24 cm, ob 10.28 najnižje -5 cm, ob 14.59 najvišje 5 cm, ob 21.32 najnižje -23 cm.

Jutri: ob 5.19 najvišje 30 cm, ob 11.58 najnižje -17 cm, ob 17.21 najvišje 6 cm, ob 23.09 najnižje -22 cm.

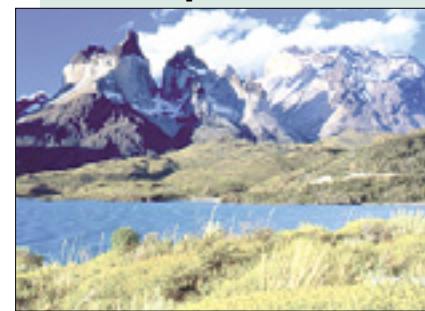
MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 17,1 stopinje C.

TEMPERATURE °C
500 m 10 2000 m 0
1000 m 7 2500 m -3
1500 m 3 2864 m -4
UV indeks bo sredi dneva v kraju z jasnim vremenom 2.

JUTRI

Olimpijska bakla na mednarodni vesoljski postaji

MOSKVA – Ruska astronauta na Mednarodni vesoljski postaji sta se z olimpijsko baklo tri mesece pred zimskimi olimpijskimi igrami v Sočiju odpravila na vesoljski sprehod, kar se je zgodilo prvič v zgodovini olimpijskih iger. Bakla je bila sicer opremljena s posebnim povodcem, da je astronauta ne bi izgubila v vesolje in ni bila pričgana. Astronauta Oleg Kotov in Sergej Ryzanskiy sta pozirala za fotografije in videoposnetke med sprehodom izven ISS, ki je trajal šest ur. »Potrudila se bova, da posnameva čim lepo fotografijo, da bo lahko ves svet videl baklo v vesolju s pogledom na Zemljo,« je pred sprehodom dejal Kotov. Olimpijska bakla je na ISS prispela v četrtek po šesturnem letu, pričgali pa je niso iz varnostnih razlogov.

Čilenski park Torres del Paine izbran za osmo čudo sveta

BUENOS AIRES – spletni portal www.virtualtourist.com je med prijavljenimi zgodovinskimi, naravnimi in izgrajenimi znamenitostmi za osmo čudo sveta izbral čilenski nacionalni park Torres del Paine. Na tem tekmovanju so Škocjanske Jame zasedle zavidljivo peto mesto. S tem so postale tudi edina evropska destinacija, ki se je uvrstila med elitno peterico. Virtualtourist.com je ena od vodilnih turističnih spletnih strani in del skupine TripAdvisor. V sodelovanju z ameriško televizijsko oddajo Extra je izbiralo osmo čudo sveta. Izbor je potekal z glasovanjem, ki je potekalo med 3. junijem in 27. septembrom.

Slovensko stalno gledališče

Nina Raine

PLEMENA

režija: Matjaž Latin

v četrtek, 14. novembra ob 20.30 – red T
v petek, 15. novembra ob 20.30 – red F
v soboto, 16. novembra ob 19.00 – red K
v nedeljo, 17. novembra ob 16.00 – red C (z avtobusnim prevozom)

Vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi

Prva gostujoča predstava v abonmaju:

ZELENI ABONMA

Balletto di Roma

CONTEMPORARY TANGO

solo plesalec: Kledi Kadiu

v torek 26. novembra ob 21.00

v sodelovanju z Artisti Associati – Circuito Regionale danza

Blagajna gledališča je odprta od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure, ob ponedeljkih tudi od 17. do 20. ure

www.teaterssg.com

sledi sreca
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE